

INTERNE ORGANISATIE 2009	3
Organisatiestructuur	4
Interne structuur	5
 PROJECTEN	 8
 TRANSVERSALE ACCENTEN	 9
 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	 13
Strategische doelstelling 1	14
Projecten	21
Achterstelling wegwerken in Lummen	22
Achterstelling in Leopoldsburg	25
Onder Ons in Sint-Truiden	28
Achterstelling in Maasmechelen	31
Logementbewoners in Genk	34
SOMA vzw	37
 Ondersteuning Dynamo Limburg – Ondersteuningsstructuur Armoede Limburg	41
Ondersteuning Dynamo Limburg – project	43
De Brug – Hasselt	47
De Draaischijf - Beringen	49
 Strategische doelstelling 2	53
Projecten	56
Buurtwerk Steenveld – Beringen	57
De Posthoorn – Beringen	60
Buurtwerk Tuinwijk – Beringen	63
Leefbaarheid Houthalen-Oost	66
Wijkontwikkeling De Standaard – Houthalen-Helchteren	70
In Schoonbeek aan de slag – Bilzen	73
Sociaal leven in Gansbeek - Bilzen	76
Veeweide in Dilsen-Stokkem	79
Versterking dorpskernen Zuid-Limburg - Borgloon	82
Wijkontwikkeling in Peer	85
Wijerdijk – Beringen	88
Wonen op het Look – Neerpelt	90
Buurt- en opbouwwerk Meulenberg – Houthalen-Helchteren	93
Buurtwerk Winterslag	97
Buurtwerk Waterschei	100
Buurtwerk Kolderbos en D'Ierd	103
Buurtwerk Termien en Vlakveld	106
Kleurrijk in de wijk	108

Strategische doelstelling 3	111
Projecten	115
Private Huurmarkt – Zuid-Limburg	116
Participatie in de sociale huisvesting	118
Woonwagenwerk in Limburg	121
Strategische doelstelling 4	125
PERSONEEL	128

INTERNE ORGANISATIE 2009

ORGANISATIESTRUCTUUR

RIMO Limburg functioneert onder het juridisch statuut van een vzw met als bestuursorganen de algemene vergadering, de raad van beheer en het dagelijks bestuur. Het ondernemingsnummer is 431 005 840.

De laatste statuten zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 11/07/2006.

ALGEMENE VERGADERING

De algemene vergadering heeft de exclusieve bevoegdheid over:

- de wijziging van de statuten.
- de benoeming en afzetting van de bestuurders.
- de benoeming en afzetting van de commissaris en het bepalen van diens bezoldiging.
- de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen.
- de goedkeuring van de begroting en de rekening.
- de ontbinding van de vereniging.
- de uitsluiting van een lid.
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk.
de goedkeuring van het meerjarenplan, het jaarplan en het jaarverslag.

De algemene vergadering komt minstens twee maal per jaar samen (in oktober voor de goedkeuring van de begroting en het jaarplan en in april voor de goedkeuring van het jaarverslag en de afrekening).

RAAD VAN BESTUUR

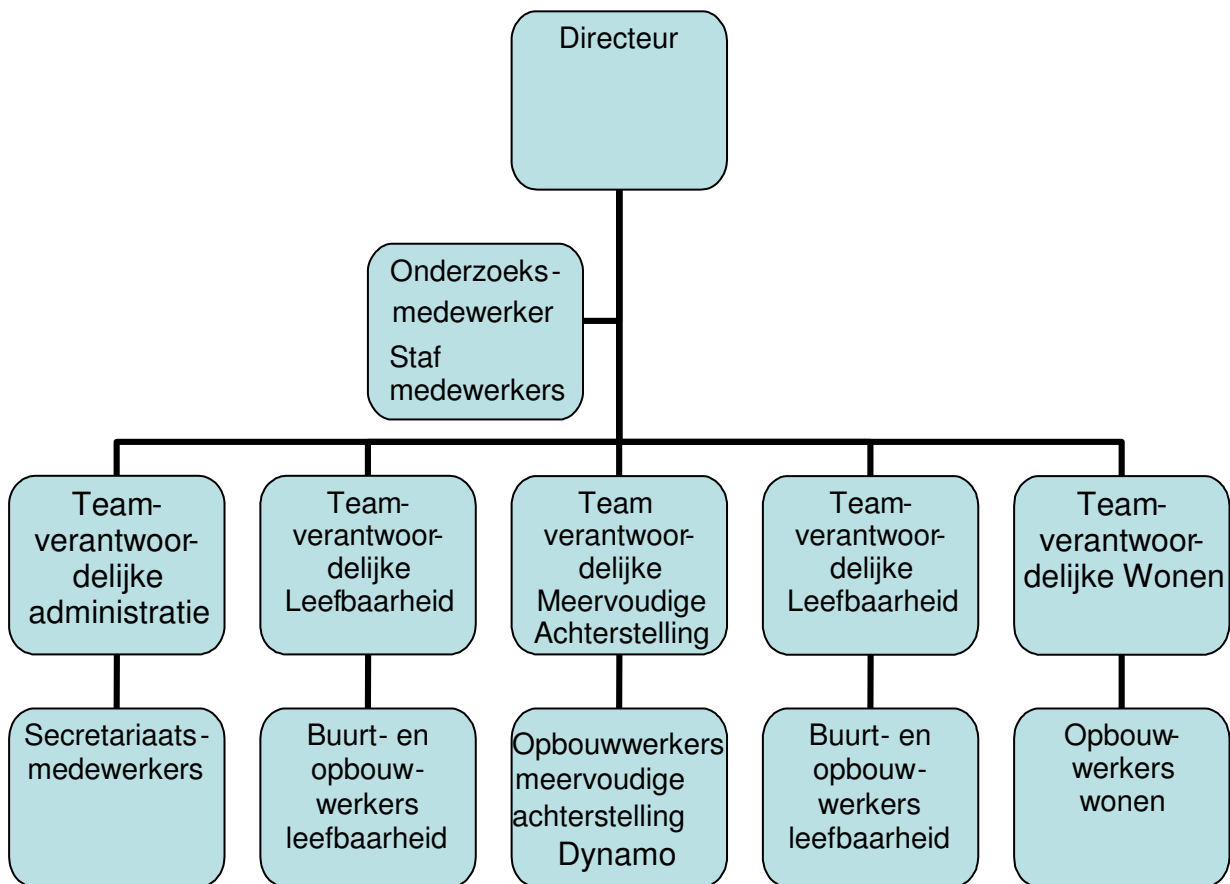
De raad van bestuur bespreekt vooral de grote beleidslijnen. Regelmatig worden personeelsleden uitgenodigd om een onderwerp, waarbij ze nauw betrokken zijn, te komen toelichten of de bespreking meer te maken. De raad van bestuur komt minstens 4 maal per jaar samen.

DAGELIJKS BESTUUR

Het dagelijks bestuur spitst zich vooral toe op de financiële toestand en de personeelssituatie van RIMO Limburg. Daarnaast is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering en de opvolging van de beslissingen van de raad van bestuur. Ze volgen tevens de dagdagelijkse werking op.

INTERNE STRUCTUUR

Organogram

OVERLEG VOORZITTER - DIRECTEUR

Minstens om de 14 dagen vindt er een overleg plaats tussen de voorzitter en de directeur. Het doorgeven van informatie is de voornaamste bedoeling.

Ook bezoeken de voorzitter en de directeur een aantal projecten van RIMO Limburg ter plaatse.

BRIEFING DIRECTEUR-TEAMVERANTWOORDELIJEN

Wekelijks vindt er een overleg plaats tussen de teamverantwoordelijken afzonderlijk en de directeur.

BELEIDSTEAM

Het beleidsteam is samengesteld uit de teamverantwoordelijken en de directeur. Het verslag van de samenkomst wordt door één van de secretariaatskrachten gemaakt. Maandelijks is er een samenkomst waarbij de besluiten van de beleidsorganen in de praktijk omgezet worden. Vanuit de samenkomst worden ook agendapunten voor het dagelijks bestuur of de raad van bestuur aangebracht.

Het beleidsteam evalueert en stuurt verder de dagelijkse werking binnen de klijlijnen van de bestuursorganen. Het verslag van het beleidsteam wordt bezorgd aan de leden van het dagelijks bestuur.

De directeur is verantwoordelijk voor de agenda en zit de vergadering voor.

Maandelijks vindt er ook een extra beleidsteam plaats. Hieraan nemen het beleidsteam en enkele bestuurders deel. Bedoeling is iedere maand minstens twee projecten grondig te bespreken en in te gaan op de vragen van de betreffende teamverantwoordelijken.

SAMENKOMST TEAMVERANTWOORDELIJKEN

De educatieve teamverantwoordelijken komen maandelijks samen. Op de agenda staan voornamelijk gemeenschappelijke educatieve aangelegenheden.

TEAMS

Binnen RIMO Limburg zijn verschillende teams actief. Deze teams zijn samengesteld uit opbouwwerkers en buurtwerkers. De samenstelling is gebeurd op geografische of categoriale basis. De teams variëren betreffende werking.

Minimaal is het de bedoeling om de uitwisseling onder elkaar te bevorderen. Verschillende vormen van intervisie komen dan aan bod. Maximaal streeft men naar een meer intensieve samenwerking en ondersteuning.

De teamverantwoordelijken sturen de onderscheiden groepen aan. Het verslag wordt aan de directeur bezorgd.

Naast deze teams komt ook het secretariaatsteam maandelijks samen. Hier worden voornamelijk praktische problemen betreffende de werking van RIMO Limburg besproken en opgelost. De verantwoordelijke voor de administratie leidt dit team.

PLOEGVERGADERING

De ploegvergadering groepeerde alle opbouwwerkers en buurtwerkers van RIMO Limburg. De onderwerpen worden op ad hoc basis vastgelegd.

PERSONEELVERGADERING

De personeelsvergadering van RIMO Limburg bestaat uit alle personeelsleden die met het instituut een arbeidscontract hebben. Indien de noodzaak zich voordoet of op vraag van personeelsleden wordt de vergadering samengebracht. De directeur van RIMO Limburg is verantwoordelijk voor deze samenkomsten.

LIMBURGSE OPBOUWWERKERS EN BUURTWERKERS

Enkele keren per jaar worden alle opbouwwerkers en buurtwerkers die in Limburg actief zijn door RIMO Limburg uitgenodigd. Op de agenda staan voornamelijk inhoudelijke onderwerpen die iedereen aanbelangen.

De teamverantwoordelijken organiseren en leiden deze samenkomsten.

WERKGROEP FONDSSEN

De werkgroep fondsen probeert een overzicht te bewaren op alle (financiële) projectaanvragen die binnen RIMO Limburg gebeuren. Opbouwwerkers en buurtwerkers die een project indienen en uitschrijven kunnen ondersteuning krijgen. Regelmatig worden er vanuit de werkgroep zelf projectaanvragen geformuleerd en ingediend.

De werkgroep bestaat uit de directeur, enkele opbouwwerkers en een beheerder. Eén van de opbouwwerkers leidt de werkgroep.

REDACTIERAAD

De redactieraad bestaat uit de directeur, één teamverantwoordelijke en enkele personeelsleden. Het verslag wordt gemaakt door één van de secretariaatskrachten.

De redactieraad vergadert vier maal per jaar en is verantwoordelijk voor de publicatie van het RIMO Magazine en de website.

SECRETARIAATSVERGADERING

Maandelijks komen alle secretariaatskrachten samen onder leiding van hun teamverantwoordelijke.

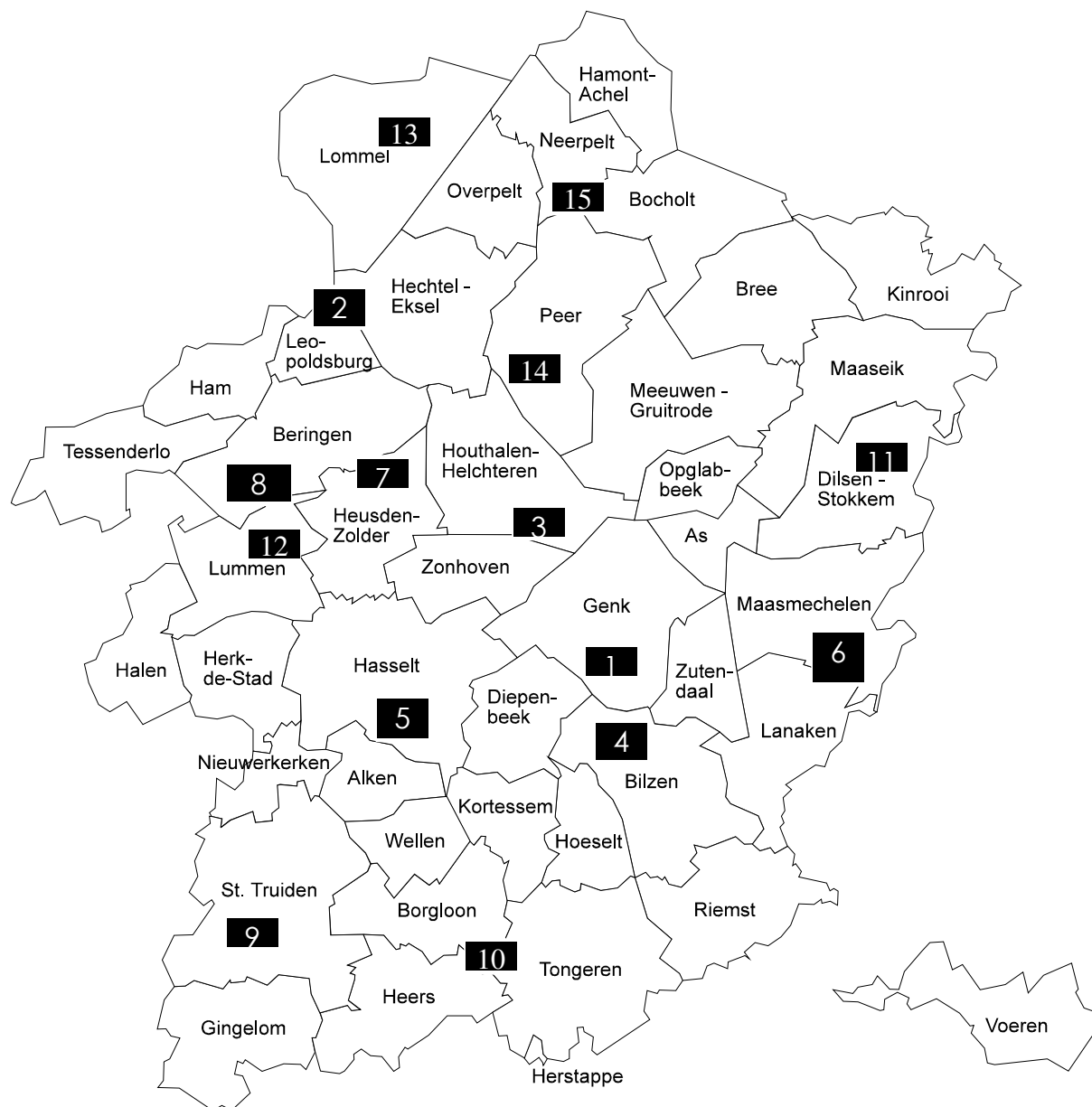
De directeur is op deze vergadering aanwezig. De werking van het secretariaat en praktische aangelegenheden behoren tot de bevoegdheid.

STUURGROEP EN PROJECTEN

Vanaf 2009 begint RIMO Limburg stelselmatig terug te werken met een stuurgroep rond ieder project.

Bedoeling is lokale verantwoordelijken, deskundigen en partners samen te brengen rond de opbouwwerker/buurtwerker. Ondersteuning, samenwerking, meedenken en uitwisseling zijn de opdrachten.

PROJECTEN

1. Genk - Buurtwerk Waterschei - Buurtwerk Termien en Vlakveld - Logementbewoners in Genk - Buurtwerk Winterslag - Buurtwerk Kolderbos en D'lerd - Kleurrijk in de wijk 2. Leopoldsburg - Achterstelling Leopoldsburg 3. Houth.-Hecht. - Leefbaarheid Houthalen-Oost - Wijkontwikkeling De Standaard - Buurt- en opbouwwerk Meulenberg - Kleurrijk in de wijk 4. Bilzen - In Schoonbeek aan de slag - Sociaal leven in Gansbeek 5. Hasselt - De Brug - Participatie OCMW - Themawerking De Brug Hasselt vzw	6. Maasmechelen - SOMA vzw - Achterstelling in Maasmechelen 7. Heusden-Zolder - Ondersteuning Dynamo Limburg 8. Beringen - De Draaischijf - Buurtopbouwwerk Tuinwijk - Buurtwerk Steenveld - De Posthoorn - Wijerdijk - Kleurrijk in de wijk 9. Sint-Truiden - Onder Ons 10. Borgloon - Versterking dorpskernen Zuid-Limburg 11. Dilsen-Stokkem - Veeweide 12. Lummen - Achterstelling wegwerken in Lummen 13. Lommel - Participatie in de sociale huisvesting 14. Peer - Wijkontwikkeling in Peer 15. Neerpelt - Wonen op Het Look

TRANSVERSALE ACCENTEN

Transversale accenten zijn voor RIMO Limburg permanente aandachtspunten die heel de werking moeten doordringen.

De eerste twee transversale acties zien we ook als onze kerntaken.

WE WERKEN AAN MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE VAN ACHTERGESTELDEN

Onze agogische kernopdracht bestaat er in groepen van maatschappelijk achtergestelden te ondersteunen en te versterken om hun rol te spelen en verantwoordelijkheid op te nemen in het verwerven en het gebruiken van hun basisrechten.

Het gaat om het werken aan empowerment, emancipatie en burgerschap.

In iedere projectomschrijving wordt aangegeven hoe met deze agogische opdracht wordt omgesprongen.

WE WERKEN AAN BELEIDSPARTICIPATIE VAN ACHTERGESTELDEN OM TE KOMEN TOT EEN SOCIAAL EN PARTICIPATIEF GECORRIGEERD BELEID

We willen structurele maatregelen, oplossingen en veranderingen uitwerken die de maatschappelijke positie en situatie van maatschappelijk achtergestelden ten goede komen. We willen met andere woorden beleid maken en beleidsmakers ertoe aanzetten het bestaande beleid aan te passen en/of een nieuw beleid te creëren. Zowel de inhoud van het beleid als de wijze waarop het tot stand komt, moeten gecorrigeerd worden. We spreken van een sociaal gecorrigeerd beleid wanneer de voorgestelde maatregelen rekening houden met de positie en situatie van maatschappelijk achtergestelden. We spreken van een sociaal en participatief gecorrigeerd beleid wanneer maatschappelijk achtergestelden op hun manier kunnen participeren aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van deze maatregelen.

In iedere projectomschrijving zal aangegeven worden hoe met deze politieke kernopdracht wordt omgesprongen. Het lokaal sociaal beleid van steden en gemeenten is een belangrijk instrument voor RIMO Limburg om dit waar te maken.

In iedere projectomschrijving wordt aangegeven worden hoe met deze agogische opdracht wordt omgesprongen.

WE WERKEN STRUCTUREEL SAMEN MET DERDEN

De ervaring leert ons dat alleen een maximale samenwerking blijvende resultaten geeft. Op de verschillende niveaus wil RIMO Limburg de volgende jaren expliciete inspanningen doen om de samenwerking te versterken.

Op het projectniveau wordt er voor ieder project via de jaarplanning afzonderlijk aangegeven welke samenwerking er is.

Op de tweede lijn zullen de samenwerkingsverbanden verstevigd worden. Met een aantal courante partners willen we concrete afspraken inzake samenwerking maken. Dergelijke afspraken kunnen uitmonden in een schriftelijke overeenkomst.

Zo zal er in 2009 regelmatig overleg zijn met de provinciale integratiedienst en de centra algemeen welzijnswerk.

We willen er tevens over waken dat een aantal van deze partners opgenomen zijn in de beleidsorganen van RIMO Limburg.

RIMO Limburg wenst actief te participeren aan het Lokaal Sociaal beleid van lokale besturen. We maken daartoe in 2009 een analyse van de beleidsplannen Lokaal Sociaal Beleid in minstens vijf gemeenten waar we actief zijn. We profileren ons uitdrukkelijk als partner in het Lokaal Sociaal Beleid. In alle projecten gaan we na hoe we ons verhouden tegenover het Lokaal Sociaal Beleid.

Een belangrijke focus ligt ook in de samenwerking tussen de verenigingen waar armen het woord nemen en de gemeenten. Een bevraging van de verenigingen en lokale besturen moet inspiratie bieden voor een rapport en een trefdag, gericht op lokale besturen, rond goede praktijken omtrent participatie. Naar de verenigingen toe wordt deze kennis vertaald in een vormingsmodule.

Ook zal er, als pilootproject, ondersteuning geboden worden aan de gemeente Houthalen-Helchteren bij de uitbouw van een structureel armoedeoverleg met als doel een format te ontwikkelen voor andere gemeenten met een omschrijving van de randvoorwaarden, aandachtspunten, valkuilen, ... De mogelijkheden van de 'sociale barometer' als methodiek om een kwalitatieve omgevingsanalyse met doelgroepleden uit te voeren, worden onderzocht en indien relevant vertaald naar de Limburgse situatie. Tot slot wordt ook het platform Algemeen Welzijnswerk Limburg en de werkgroep Dialoog OCMW-Algemeen Welzijnswerk opgevolgd.

Melissa Bosmans is momenteel werkzaam binnen RIMO Limburg rond het Lokaal Sociaal Beleid.

Feso is voor RIMO Limburg het geëigende orgaan om op Vlaams niveau de gebundelde ervaringen op tafel te leggen.

Dit betekent ook dat RIMO Limburg actief zal participeren aan de werking en de besluitvorming binnen Feso. Vertrekpunt daarbij zijn de strategische doelstellingen van RIMO Limburg. RIMO Limburg zal in 2009 participeren aan het samenwerkingsverband wonen.

RIMO Limburg wil ook de komende jaren een venster op Europa en de wereld openhouden. De contacten die in en buiten Europa werden opgebouwd zullen onderhouden worden.

Ervaringsuitwisseling met nieuwe partners in andere landen behoort tot de mogelijkheden.

WE VERSTEVIGEN HET SAMENLEVEN VAN AUTOCHTONEN EN ALLOCHTONEN

De ervaring van het voorbije meerjarenplan leert ons dat het samenleven tussen groeperingen steeds moeilijker wordt. Het samenleven tussen autochtonen en allochtonen is daar een belangrijke exponent van met zeer specifieke kenmerken.

Daarbij moeten we er nog rekening mee houden dat zowel studies als ervaringen aantonen dat armoede steeds meer gekleurd is.

Voor ieder project binnen iedere strategische doelstelling willen we nagaan hoe het samenleven tussen beide groeperingen kan bevorderd worden.

Voortbouwend op het initiatief "Kleurrijk in de wijk" in het kader van managers van diversiteit, willen we nagaan hoe de opgedane ervaringen en inzichten kunnen toegepast worden in andere projecten en initiatieven.

In 2009 willen we de ervaringen, opgedaan via het project Kleurrijk in de wijk, uitbreiden naar de gemeente Houthalen-Helchteren. Tevens zullen we de gemeenschappelijke ervaringen bundelen en bekend maken.

RIMO Limburg zal de integratiesector uitnodigen tot een permanent overleg en samenwerking.

WE DOEN AAN METHODIEKONTWIKKELING

Innoverend werken betekent ook het zoeken naar nieuwe werkvormen en methodieken in de ruimste zin van het woord.

Binnen alle gekozen strategische doelstellingen willen we de nodige ruimte voorzien om te experimenteren.

In 2009 willen we de methodieken, ontwikkeld in het kader van kleurrijk in de wijk en de “dorpsrestaurants” in Zuid-Limburg, naar buiten brengen.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1

De maatschappelijk situatie en positie van meervoudig achtergestelden in Limburg is verbeterd op het vlak van essentiële grondrechten.

ACTIES OP DE TWEDE LIJN

Er is regelmatig intern overleg binnen RIMO Limburg over meervoudige achterstelling in Limburg (OD1-OD2- OD3-OD4).

TOELICHTING

De opbouwwerkers actief in de projecten omtrent meervoudige achterstelling maken deel uit van een team. Er bestaan op dat vlak binnen RIMO Limburg twee teams: het team achterstelling en het team Dynamo.

Het team Dynamo bestaat uit de ondersteuners actief binnen de ondersteuningsstructuur rond Dynamo. Het team achterstelling bestaat uit de opbouwwerkers, die werkzaam zijn op andere terreinen van meervoudige achterstelling dan de verenigingen waar armen het woord nemen.

De teams vergaderen elk gemiddeld 10 keer per jaar.

FASERING

De teamvergaderingen hebben een permanent en doorlopend karakter.

Er is regelmatig vorming voor personeelsleden en doelgroepleden.

We ontwikkelen een basispakket voor startende groepen (OD1).

We organiseren een mediatraining voor groepen van meervoudig achtergestelden (OD2 – OD4).

TOELICHTING

Personeelsleden worden in het kader van het vormingsbeleid van de organisatie gestimuleerd tot het volgen van vorming. Deze vorming is afgestemd op de behoefte van de werknemer en sluit bij voorkeur aan bij het thema 'meervoudige achterstelling'.

Voor doelgroepleden is er een apart vormingsaanbod voorhanden, gebaseerd op hun noden. Er is in dat kader een format voor een basispakket ontwikkeld door Dynamo. Aanleiding hiertoe vormde de consultatieronde bij de verenigingen, waarin heel wat signalen verzameld werden rond vormingsbehoeften op het vlak van het starten en onderhouden van een vereniging. Concreet bestaat het basispakket uit een map met tabbladen per onderwerp waar informatie gebundeld wordt rond specifieke thema's. Zowel technische aspecten van het verenigingsleven worden hierin opgenomen: vrijwilligers (hoe aantrekken, hoe mee omgaan, wetgeving), vzw structuur (waarom vzw en geen feitelijke vereniging, hoe werkt de vzw precies). Maar ook rond inhoudelijke werking zullen er thema's worden aangehaald: hoe samenwerken met een lokaal bestuur, hoe een inhoudelijke werking opstarten, hoe vorming geven rond armoede? enzovoort. Aan elk thema wordt een vormingssessie gekoppeld. Deelnemers kiezen hun deelname aan de modules op maat van hun eigen behoeften. Na de vormingssessie wordt er een document gemaakt dat in de map kan ingevoegd worden.

Het pakket richt zich zowel op de erkende als op de niet erkende en startende verenigingen en gaat uit van de 6 criteria.

FASERING

Personeel: doorlopend, afhankelijk van het aanbod en de behoefte.

Doelgroep: 2 vormingsmodules per jaar.

RIMO Limburg spoort actief nieuwe groepen meervoudig achtergestelden op (OD1).

TOELICHTING

Bij de keuze van nieuwe projecten is er in de voorafgaandelijke verkenning bijzondere aandacht voor groepen meervoudig achtergestelden. De projectcriteria binnen de organisatie maken hier melding van.

Ook binnen de steungroep Armoede zal dit een periodiek agendapunt zijn.

FASERING

2009

Bij de projectverkenning in Zuid-Limburg omtrent de private huurmarkt is er voldoende aandacht voor groepen meervoudig achtergestelden.

Steungroep wordt opgestart (zie verder).

Er is een halfjaarlijks overleg tussen de groepen op bovenlokaal vlak en ondersteund door RIMO Limburg (OD1).

TOELICHTING

Inhoudelijk brengt RIMO Limburg de groepen samen op bovenlokaal vlak via Dynamo. Zo is er jaarlijks een tweedaagse, een planningsdag en zijn er diverse inhoudelijke werkgroepen.

Daarnaast is er eveneens overleg over de onderlinge samenwerking tussen RIMO Limburg, Dynamo en de verenigingen, waarbij de evaluatie en bijsturing van de samenwerking centraal staat.

FASERING

2009

Er is een tweedaagse in het voorjaar en een planningsdag in het najaar. In het najaar is er ook een evaluatie en bijsturing.

We ontwikkelen samen met derden een ondersteuningsstructuur voor de verenigingen waar armen het woord nemen (OD 1 – OD4).

TOELICHTING

Sinds januari 2008 is er een nieuwe ondersteuningsstructuur voor de verenigingen waar armen het woord nemen in het leven geroepen. Dit team Dynamo kwam tot stand door een nauwe samenwerking tussen de verenigingen, Dynamo Limburg, RIMO Limburg en de provincie Limburg.

Het team is ontstaan door het samenvoegen van de verschillende personeelsleden uit de deelnemende organisaties.

Er is een stuurgroep die het team en de onderlinge samenwerking tussen de deelnemende organisaties in goede banen leidt. In de commissie zetelen leden van RIMO Limburg en Dynamo Limburg.

Jaarlijks wordt de samenwerking geëvalueerd en bijgestuurd, indien nodig.

FASERING

2009

Blijvende investering van RIMO Limburg in de ondersteuningsstructuur na een positieve evaluatie. Optimalisering van de onderlinge samenwerkingsrelaties tussen RIMO Limburg en Dynamo Limburg.

2010-2014

Vederzetting van de deelname van RIMO Limburg aan de ondersteuningsstructuur, mits een positieve evaluatie.

We trachten - via overleg met de sector etnische en culturele minderheden – allochtonen meervoudige achtergestelden te bereiken en te betrekken (OD1).

TOELICHTING

Er is een gestructureerd overleg tussen RIMO Limburg en de Provinciale Integratiedienst, afdeling Sociale Cohesie. RIMO Limburg zetelt eveneens in de Limburgse Integratieraad.

Op beide overlegorganen zal RIMO Limburg het thema 'gekleurde armoede' op de agenda plaatsen met het oog op het verzamelen van aangepaste werkvormen.

FASERING

2009

RIMO Limburg plaatst het thema op de agenda van de Limburgse Integratieraad en het overleg met de PRIC, afdeling Sociale Cohesie.

Er is een afsprakennota tussen RIMO Limburg en iedere "vereniging waar armen het woord Nemen" (OD1).

TOELICHTING

Er is een personeelsovereenkomst tussen RIMO Limburg en de verenigingen, die een ondersteuner via RIMO Limburg in dienst nemen. Deze overeenkomst wordt jaarlijks vernieuwd.

Streefdoel is om rond de ondersteuning van het team Dynamo, waar RIMO Limburg deel van uitmaakt, een inhoudelijke samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de ondersteunde verenigingen. De overeenkomst zal een gedeelde visie op het vlak van ondersteuning omschrijven en zal concrete afspraken op maat van elke betrokken vereniging bevatten.

FASERING

De personeelsovereenkomsten worden jaarlijks geëvalueerd en vernieuwd.

2009

Ontwikkeling van een inhoudelijke samenwerkingsovereenkomst.

Ondertekening van de inhoudelijke samenwerkingsovereenkomsten met de betrokken verenigingen.

RIMO Limburg volgt de ontwikkeling binnen de armoedesector op (OD1).

TOELICHTING

De teamverantwoordelijke, actief rond meervoudige achterstelling, zetelt in de bestuursorganen van het Vlaamse Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen (algemene vergadering en raad van beheer).

FASERING

De deelname aan de bestuursorganen van het Vlaamse Netwerk loopt tot de statutaire herverkiezing in 2012.

We organiseren in de periode 2009-2015 minstens twee inleefweekends voor politici (OD2).

TOELICHTING

Door de organisatie van inleefweekends trachten we de politici te laten kennismaken met de reële leefwereld van mensen in armoede. Doel is dat ze bij de beleidsvoering achteraf beleidsinitiatieven ontwikkelen die meer zijn afgestemd op deze leefwereld.

In het kader van dit meerjarenplan organiseren we in 2010 een eerste inleefweekend voor politici, naar aanleiding van het Europees jaar rond armoedebestrijding.

FASERING

2009

Vorbereiding omtrent de organisatie van een inleefweekend voor politici.

2010

De organisatie van een inleefweekend voor politici.

We organiseren een steungroep in Limburg voor de "verenigingen waar armen het woord nemen" (OD2 – OD3).

TOELICHTING

Om armoede op de beleidsagenda te krijgen, is er meer nodig dan alleen een werking van mensen in armoede. Steun van partnerorganisaties, die rechtstreeks of onrechtstreeks in aanraking komen met mensen in armoede, kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren. Samen beweging maken rond het armoedethema, de maatschappelijke dialoog aanwakkeren, standpunten innemen, elkaars werking kracht bijzetten staat op de agenda van de nieuw op te richten Steungroep Armoede, waar partnerorganisaties op elkaar afstemmen in functie van de genoemde doelstellingen. Dit alles zal gebeuren in nauwe samenwerking met de provincie Limburg.

FASERING

2009

Vorbereiding tot oprichting van de steungroep via individuele gesprekken met de verschillende partnerorganisaties.

De steungroep komt minimaal 1 keer samen in 2009.

Vanaf 2010

De werking van de steungroep wordt geëvalueerd en mogelijk bijgestuurd. De steungroep vergadert minimaal 2 keer per jaar.

In het RIMO Magazine is er regelmatig aandacht voor meervoudige achterstelling (OD2).

TOELICHTING

Het magazine van RIMO Limburg verschijnt 4 keer per jaar. De redactieraad waakt over een evenwichtige samenstelling van de inhoud, waarbij er voldoende aandacht gaat naar alle strategische doelstellingen van de organisatie. Hierbij verschijnen er regelmatig artikels rond het thema meervoudige achterstelling.

De teamverantwoordelijke, actief rond meervoudige achterstelling, zetelt in de redactieraad.

FASERING

Het thema 'meervoudige achterstelling' vormt een doorlopend aandachtspunt binnen het RIMO Magazine.

RIMO Limburg signaleert regelmatig meervoudige achterstelling (OD2).

TOELICHTING

RIMO Limburg signaleert meervoudige achterstelling op twee niveaus, aan het brede publiek en de beleidsverantwoordelijken.

Signalen rond meervoudige achterstelling bereiken het brede publiek via persartikels en het RIMO Magazine.

RIMO Limburg signaleert meervoudige achterstelling verder via het driemaandelijks overleg met de provincie Limburg directie Welzijn, waarbij zowel de administratie als het kabinet van de betreffende gedeputeerde aanwezig zijn.

FASERING

2009

Het RIMO Magazine verschijnt 4 keer per jaar.

Driemaandelijks overleg met de Provincie Limburg, directie Welzijn

We volgen de publicaties en vormingsmomenten op het gebied van meervoudige achterstelling op (OD2).

TOELICHTING

Nieuwe inzichten opdoen is belangrijk om goed in het werkveld te kunnen staan. Vorming en publicaties leveren hiertoe een grote bijdrage.

Specifieke vormingsinitiatieven op het vlak van meervoudige achterstelling maken we gericht bekend via onder meer de werkbegeleidingen en de teamvergaderingen. Nieuwe publicaties krijgen een plaats in de bibliotheek en worden in de kijker geplaatst op extranet.

FASERING

Doorlopend.

We werken ieder jaar mee aan de werelddag van verzet tegen extreme armoede (OD3).

TOELICHTING

Dynamo Limburg is initiatiefnemer om in Limburg de werelddag van verzet tegen extreme armoede te organiseren. Als sinds de start, 10 jaar geleden, is RIMO Limburg hierbij een partner, die ondersteuning biedt door het ter beschikking stellen van personeelsleden.

FASERING

Jaarlijks.

We ondersteunen het overleg tussen Dynamo en de gemeenschappelijke werking van de OCMW's in Limburg (OD3).

TOELICHTING

RIMO Limburg biedt een ondersteuner aan Dynamo, die het overleg LSO-Dynamo vorm geeft in nauwe samenspraak met de doelgroep. De werkgroep LSO-Dynamo vergadert gemiddeld 5 keer per jaar. Dynamo levert agendapunten aan onder impuls van de ondersteuner.

FASERING

5 keer per jaar

We volgen - vooral daar waar groepen armen zich manifesteren - het lokaal sociaal beleid op (OD3).

TOELICHTING

Om een zicht te krijgen op de samenwerking tussen de groepen en het beleid in het kader van het Lokaal Sociaal Beleidsplan, onderneemt RIMO Limburg verschillende stappen: de opvraging van de LSB-plannen, diepte-interviews met de erkende verenigingen en de betrokken lokale besturen, bevraging van de niet-erkende verenigingen, opmaak van een rapport en actiemoment.

In een verdere fase zal de focus verlegd worden op meer methodologische ondersteuning op het vlak van structurele beleidsdeelname van groepen armen.

FASERING

2009

Opvraging LSB-plannen.

Diepte-interviews verenigingen en lokale besturen.

Bevraging van niet-erkende verenigingen.

Opmaak rapport.

Organisatie van een actiemoment.

Samen met groepen meervoudig achtergestelden en in opdracht van de provincie Limburg maken we voor iedere gemeente in Limburg een "Gidsje Over-Leven" (OD4).

TOELICHTING

De Provincie Limburg gaf RIMO Limburg de opdracht om voor alle lokale besturen een gidsje Over-Leven te ontwerpen, met laagdrempelige informatie over de sociale kaart in de betreffende gemeente en gericht naar meervoudig achtergestelden. Achtereenvolgens worden alle Limburgse regio's aangepakt.

Bij de opmaak van de gidsjes doet RIMO Limburg, indien mogelijk, beroep op lokale groepen meervoudig achtergestelden om zowel de inhoud als het taalgebruik van de gidsen bij te sturen. Regio Zuid-Limburg komt in 2008 aan bod.

FASERING

2009

Regio Midden-Limburg krijgt gidsjes 'Over-Leven'.

2010 – 2012

Andere regio's krijgen achtereenvolgend gidsjes 'Over-Leven'.

RIMO Limburg is bereid een ervaringsdeskundige tewerk te stellen indien de Vlaamse Gemeenschap daartoe de nodige middelen voorziet.

TOELICHTING

RIMO Limburg is overtuigd van de unieke mogelijkheden van de tewerkstelling van een ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting. Een ervaringsdeskundige kan een belangrijke meerwaarde betekenen om de kloof tussen de mensen in armoede en de professionelen te helpen dichten en de leefwereld van mensen in armoede beter begrijpbaar te maken.

FASERING

Van zodra er voldoende budgettaire ruimte voorzien wordt vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

PROJECTEN

ACHTERSTELLING WEGWERKEN IN LUMMEN

Werkzaam

Gemeente Lummen

Opbouwwerker

Nieuwe opbouwwerker - 5/10
tewerkstelling (nog aan te werven)
Financiering: decretale middelen

Werkadres

OCMW Lummen
Wijngaardstraat 8 - 3560 Lummen

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start op 1 juli 2007 en eindigt op 30 juni 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Maatschappelijke kwetsbaren in Lummen groeperen en via empowerment persoonlijke groei van de doelgroep realiseren.

SITUERING VAN HET PROJECT

RIMO Limburg startte in 2006 met een projectvoorbereidend onderzoek waarvan de bevindingen zijn samengevat in een rapport. Na goedkeuring van het projectvoorstel door de beleidsorganen van de gemeente Lummen, ging het project van start in juli 2007 met twee doelen, namelijk de creatie van een laagdrempelige ontmoetingsruimte en de ontwikkeling van een netwerk tussen verschillende partners, die rond armoedebestrijding werken.

De uitgebreide verkenning van het werkveld leidde tot de uitbouw van een activiteitenaanbod voor de doelgroep gericht op kennismaking en de ontwikkeling van groepsdynamiek. Ondertussen zijn er een vaste ontmoetingsmomenten gegroeid, met als doel de bespreking van activiteiten en gezellig samenzijn.

De vaststelling dat de oorspronkelijke werkdoelen hooggegrepen waren voor de Lummense context, heeft een denkproces over de werkdoelen in mei 2008 gevoed met als resultaat de heroriëntering van de projectdoelen tot de huidige vorm. Door omstandigheden is er in Lummen sprake van een personeelwissel vanaf 2009, wat zijn impact zal hebben op het tempo van de realisatie van de werkdoelen.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: De zelfredzaamheid van de maatschappelijk kwetsbaren van het project is verhoogd.

- Contact leggen en onderhouden met de doelgroep en motiveren tot deelname aan de activiteiten.
- Uitwerken van ontspannende activiteiten met inspraak en medewerking van de doelgroepdeelnemers.
- Methodieken hanteren om de doelgroep warm te maken voor de aanpak van gemeenschappelijke noden door participatie en emancipatorische werking.
- Sociale actoren aansporen tot samenwerking voor vorming op maat en de uitwerking van gezamenlijke activiteiten.
- Vorming op maat van de doelgroep aanbieden, ter versterking van zichzelf.

Werkdoel 2: De beeldvorming over (kans)armoede bij de bevolking en het beleid van Lummen is verbeterd.

- Met de doelgroep samenwerken voor de realisatie van de sensibilisatieacties.
- Effectief realiseren van alle materialen voor de actie.
- Met verscheidene sociale actoren samenwerken voor de realisatie en verbreiding van de sensibilisatieacties.

Werkdoel 3: De doelgroep heeft een stem binnen het beleid van Lummen.

- De uitwerking van dit projectdoel krijgt vanaf 2010 vorm.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie

Door middel van wervende en ontspannende activiteiten komen maatschappelijk kwetsbaren samen. Zo versterken zij elkaar en hun eigen persoon door de verhoogde sociale vaardigheden die zij verwerven in hun groepscontact. In groep werken zij door middel van vorming op maat aan hun zelfredzaamheid, zij verbannen uitsluiting en realiseren hun grondrechten.

We werken aan beleidsparticipatie

Streefdoel is om de maatschappelijk kwetsbaren als een volwaardige partner een stem te geven in het samenlevingsforum van Lummen. De beleidsbeïnvloeding die de doelgroep realiseert door deze vorm van beleidsparticipatie, dringt door tot de lokale beleidsinstanties.

Randvoorwaarde hiertoe is dat er een bewustmaking plaats vindt over de situatie van maatschappelijk kwetsbare bewoners. Vandaar de organisatie van sensibilisatieacties naar de buitenwereld toe, want als er begrip ontstaat, kan solidariteit groeien.

We werken structureel samen met derden

Met verschillende partners op het werkveld zijn er onderlinge samenwerkingsafspraken gemaakt, onder meer gaande van afspraken i.v.m. de toeleiding van de doelgroep en het verlenen van advies tot het geven van logistieke steun. We denken dan aan De Winning, de Kantonnale Bouwmaatschappij, de PWA, de gemeentelijke dienst Welzijn en vrije tijd, de Zusters, enzovoort.

In functie van de uitwerking van de werkdoelen zal er ook op het vlak van vorming op maat, op zoek gegaan worden naar gepaste samenwerkingsverbanden.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Zicht krijgen op de allochtone bevolking in Lummen is een eerste stap om te kunnen sleutelen aan het samenleven in diversiteit. Eind 2009 is er hierover duidelijkheid.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep, die advies verleent m.b.t. het project. Daarin zetelen afgevaardigden van enkele partnerorganisaties in Lummen die ondermeer rond armoedebestrijding werken. De 'adviseurs' hebben een ondersteunende en adviserende rol bij de werking en aanpak van de opbouwwerker en de richting van het project.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Gemeentelijk Samenlevingsforum Lummen.

ACHTERSTELLING IN LEOPOLDSBURG

Werkzaam

Gemeente Leopoldsburg

Opbouwwerker

Marleen Hus – 8/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Sociaal Huis

Tramstraat 43 – 3970 Leopoldsburg

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in juni 2008 en loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Groepsmatige aanpak van meervoudige kwetsbaarheid in Leopoldsburg via ontmoeting, vorming, dienstverlening, belangenverdediging en beleidsadvisering vanuit een laagdrempelige ontmoetingsplaats.

SITUERING VAN HET PROJECT

De armoedegrade in Leopoldsburg als klein stedelijk gebied ligt vrij hoog. In het Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008-2013 van de gemeente Leopoldsburg met haar 14500 inwoners is één van de aandachtspunten het bevorderen van de participatie van de verschillende doelgroepen van mensen met minder behartigde belangen. Hiervoor zoekt ze kanalen en methoden om de inspraak te verbeteren. Een van de mogelijkheden is de opstart van een ontmoetingshuis.

Vanuit intensieve gesprekken (in totaal 49) die de opbouwwerker van RIMO Limburg voerde gedurende de maanden januari, februari, maart 2008 met beleidsverantwoordelijken, belangengroepen waaronder het Kapstokske, De Oogst, het Rode Kruis Leopoldsburg, Sint Vincentius, Open Hart Paal, de wijkwerkingen, KAV, de migrantenwerking, Fal, Basiseducatie, de vereniging van armen "Hoger Op" en haar afhakers, actoren in het veld zoals de Kantonnale Bouwmaatschappij, het dienstencentrum den Tuinhoek, Kind en Gezin, kwamen enkele vaststellingen bovendien:

- Er zijn heel wat organisaties en vrijwilligers van Leopoldsburg actief en begaan met de mensen in armoede van Leopoldsburg maar de kansarmen bereikt men heel moeilijk via het bestaande aanbod.
- Allemaal dromen ze van een laagdrempelige gemeenschapsvoorziening, een plaats, een thuishaven als ontmoetingsplaats voor deze mensen in armoede, ongeacht hun etnische afkomst.

- Reeds 8 jaar ondersteunt het OCMW de vereniging van de armen van Leopoldsburg "Hoger Op" en zoekt zij naar aangepaste ondersteuning voor deze groep buiten het hulpverleningscircuit. Ook vragen zij een locatie om hun werking verder te ontplooiën maar er waren te weinig extra middelen om een antwoord te geven aan bovengestelde vraag.
- Armoede in Leopoldsburg is zeer verdoken en verspreid en maakt het moeilijk om mensen bij elkaar te brengen als er geen thuishaven is waar ze terecht kunnen, of waar men ze naar toe kan leiden.
- De organisaties en vrijwilligers van Leopoldsburg die actief begaan zijn met de mensen in armoede van Leopoldsburg zijn sinds anderhalf jaar verenigd in een samenwerkingsverband, FAL, (Forum Armoede Leopoldsburg) met de bedoeling een draagvlak te zijn en een positieve energiestroom uit te bouwen in het delen van solidariteit met de armen. Dit FAL is er maar mist op dit ogenblik ondersteuning en verbreding van haar werking.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Uitbouwen van een basiswerking van mensen die moeilijk de touwtjes aan mekaar kunnen knopen.

- Opstarten van een groepswerking in samenwerking met het sociaal huis.
- Recrutering van kwetsbare gezinnen i.f.v. deelname aan de energiescans.
- Outreachend werken: voortdurend mensen aanspreken.
- Creëren van een activiteiten aanbod met een laagdrempelige instap.

Werkdoel 2: Ondersteuningswerk Hoger Op als vereniging van mensen die moeilijk de touwtjes aan mekaar kunnen knopen.

- Imagobuilding en structuuropbouw van de werking realiseren: maken visietekst, folder, taakprofielen opstellen, uitbouwen van een kerngroep.
- Samenstelling en opvolging van de programmatie in tandem met de vereniging.

Werkdoel 3: Ontwikkelen van een modelstructuur FAL als ondersteuningsstructuur van meervoudig gekwetsten in Leopoldsburg.

- Opstellen van een ontwerpnota.
- Bespreken van de nota met de verantwoordelijke instanties en deelnemende organisaties van het FAL.
- Vormen van een stuurgroep: mensen aanspreken, ontwerp tekst maken over doel van de stuurgroep, opstellen van een werkschema.

Werkdoel 4: Realisatie van een ontmoetingshuis.

- De zoektocht naar een lokaal.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via de groepsmatige aanpak worden deelnemers individueel en groepsmatig sterker door: hun ervaringen in armoede centraal te stellen, uitbreiding van kennis en vaardigheden, groei benoemen, focus op eigen krachten, gerichtheid op zelfontplooiing en groepsproces, op maat werken, interacties op basis van relationele gelijkheid, participatie op maat, aandacht voor verbindingen naar buiten via samenwerking, dialoog, doorverwijzing en sociale actie.

Specifiek voor de kernleden van Hoger Op geldt het individueel en groepsmatig sterker maken via het nemen van verantwoordelijkheden op verschillende terreinen met aandacht voor een dynamisch evenwicht tussen het groepsproces en de realisaties van diverse werkopdrachten binnen een duidelijke werkstructuur.

We werken aan beleidsparticipatie.

Bedoeling van het Forum Armoede Leopoldsburg (FAL) is armoede op de agenda plaatsen en de belangen verdedigen van de mensen die het moeilijk hebben in Leopoldsburg om de touwtjes aan elkaar te knopen in samenwerking met organisaties die hetzelfde doel nastreven. Verschillende organisaties werken samen aan één doel, namelijk armoede op de politieke agenda te plaatsen van de gemeente Leopoldsburg.

Hoger Op is evenwaardig lid van het FAL en probeert via deze weg armoede op de agenda te plaatsen van het sociaal beleid in Leopoldsburg.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerking met het Sociaal Huis is een constante in de vier projectdoelen. Daarnaast is er rond de energiescans een netwerk uitgebouwd met de milieuambtenaar en Stebo. Voor Hoger Op is er overleg met welzijnsschakels en de schepen van sociale zaken. Het FAL bundelt alle organisaties uit Leopoldsburg, die actief zijn rond de armoedeproblematiek.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Voor de realisatie van de doelstellingen werkt de opbouwwerker samen met de moskee (informatie doorgeven), sociaal opvanghuis (samen activiteiten opzetten), integratieambtenaar.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Bij de opstart van de groepswerking begeleidt de opbouwwerker de groep in tandem met het sociaal huis. In het ondersteuningswerk van Hoger Op begeleidt de opbouwwerker de kerngroep, en voeren zij in tandem de activiteiten uit. Bij het FAL bereidt de opbouwwerker de vergaderingen voor in tandem met de voorzitter van het FAL.

Er is geen projectstuurgroep, maar er zijn wel structurele terugkoppelingsmomenten.

- Vast bureau OCMW, er is geregeld overleg met het diensthoofd OCMW, diensthoofd sociaal huis en de voorzitter van het OCMW Leopoldsburg, schepen van welzijn gemeente Leopoldsburg.
- Het FAL: tweemaandelijks.
- Wekelijks met Hoger Op.

ONDER ONS IN SINT-TRUIDEN

Werkzaam

Sint-Truiden en omgeving

Opbouwwerker

Greetje Swerts – 6/10 tewerkstelling

Projectmedewerker:

Lutgarde Wellens – 1/10 tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

CAW

Ursulinenstraat 7 - 3800 Sint-Truiden

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart in januari 2005 en loopt tot januari 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De grondrechten van meervoudig achtergestelden in Sint-Truiden realiseren en toegankelijk maken.

SITUERING VAN HET PROJECT

Vanuit een uitgebreide verkenning van het sociale werkveld en van de doelgroep in Sint-Truiden is het initiatief 'Onder Ons' gegroeid, een maandelijks ontmoetingsmoment voor de doelgroep op de dag van de voedselbedeling. Een samenwerking tussen CAW Sonar, St-Vincentius en Kind en Gezin maakt dit mogelijk. Via de contacten tussen de opbouwwerker en de doelgroep ontstond in 2005 een groep van mensen, die naast 'Onder Ons' meermaals wilden samenkomen. Deze mensen werden opgesplitst in twee groepen 'Ons Optrekje' en OBOS.

OBOS staat voor Ondernemende Bewuste Ouder(s) Sint-Truiden. Hierin zitten meestal jonge moeders (soms ook vaders en grootmoeders) uit de meest achtergestelde gezinnen. Ze werden bij de start samengebracht in groep rond de gemeenschappelijke problematiek van verzorging, opvoeding en begeleiding van kinderen, met de ondersteuning van een ervaringsdeskundige van Kind en Gezin. 'Ons Optrekje' is samengesteld uit zowel mannen en vrouwen, jong en oud, met een zeer uiteenlopende problematiek.

Beide groepen werkten in 2006 inhoudelijk aan het Lokaal Sociaal Beleid, met een eindrapport als resultaat. Het rapport werd opgenomen in de omgevingsanalyse van het LSB-plan, zodat de stem van deze groepen werd gehoord. In 2007 opteerde de werkgroep OBOS om te werken rond het thema 'onderwijs'. De grote kloof tussen het onderwijs en de ouders in armoede vormt het uitgangspunt van de huidige werking. Met ondersteuning vanuit het LOP, slaagde de groep erin om signalen te vertalen in positieve en constructieve tips, die als uitgangspunt gehanteerd werden bij

de dialoog met de onderwijswereld. De werkgroep Ons Optrekje koos de problematiek rond collectieve schuldbemiddeling als een prioritair thema.

Naast de werking van de werkgroepen werden door de vrijwilligersgroep tal van andere ontspannende activiteiten georganiseerd. De opbouwwerkster zorgde op haar beurt voor afwisseling van de inhoudelijke werking door andere ontspannende activiteiten met de doelgroep.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Meervoudig achtergestelden in Sint-Truiden verenigen.

- De organisatie van Onder Ons, een maandelijks ontmoetingsactiviteit tijdens de voedselbedeling van St-Vincentius.
- Het samenbrengen van de werkgroep OBOS (twee keer per maand) rond de thema's onderwijs en opvoedingsondersteuning: het bundelen van signalen, voorzien van infomomenten, zorgen voor kinderopvang, ...
- Het maandelijks samenbrengen van de werkgroep Ons Optrekje rond het thema schuldbemiddeling: het bundelen van signalen, voorzien van infomomenten, ...
- De coördinatie van de vrijwilligersgroep, die instaat voor de organisatie van ontspannende activiteiten, zoals paasfeest, BBQ, sinterklaasfeest.

Werkdoel 2: Meervoudig achtergestelden stimuleren tot persoonlijke groei zodat ze hun belangen beter kunnen realiseren.

- Zelfstandigheid van de deelnemers bevorderen via aanmoedigen, enthousiasmeren, stimuleren tot opnemen van taken, ...
- Voldoende aandacht besteden aan proceswerk en groepscohesie door een luisterend oor, aandacht voor beleving, omgang in respect voor elkaar, leren luisteren, leren communiceren, ...
- Organisatie van vorming voor doelgroepleden.

Werkdoel 3: Meervoudig achtergestelden doen aan beleidsbeïnvloeding.

- Verzamelen van signalen bij OBOS en Ons Optrekje rond de thema's onderwijs, schuldbemiddeling en de werking van St-Vincentius.
- Signalen bundelen in een rapport.
- Uitbouwen van een netwerk rond de thema's.
- Dialoogmomenten organiseren i.f.v. beleidsbeïnvloeding rond de thema's.
- Deelname aan de LOP-vergaderingen met de doelgroep.
- Voorbereiden van de doelgroepleden op de dialoogmomenten.
- Contacten uitbouwen met het lokale bestuur.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

In de bestaande werkgroepen denken de deelnemers na over hun leven/situatie. De doelgroep ontwikkelt hierdoor meer eigenwaarde en zelfvertrouwen en voelt zich meer betrokken in de samenleving. Infomomenten en vorming op maat stimuleren deze ontwikkelingen. Er wordt ook veel aandacht gevestigd op het leren communiceren.

We werken aan beleidsparticipatie.

Twee thema's staan centraal: onderwijs en schuldbemiddeling. In werkgroepen bundelen mensen hun ervaringen en formuleren ze beleidsaanbevelingen, waarna er in dialoog wordt gegaan met de beleidsmakers. Rond onderwijs resulteert dit in een regelmatig overleg met de directies, CLB, ...

en een rechtstreekse deelname van de doelgroep aan de LOP-vergaderingen. Voor schuldbemiddeling zal het proces van beleidsbeïnvloeding pas later vorm krijgen. Eerst probeert Onder Ons de signalen, die er leven, te verbreden en af te checken bij een groter doelpubliek. Doorlopend worden er ook signalen gegeven aan de verantwoordelijken van St-Vincentius.

We werken structureel samen met derden.

Er is sprake van een vrij breed netwerk van samenwerkingsverbanden. Rond OBOS werken we samen met het LOP, de directies, CLB rond het thema onderwijs. Voor opvoedingsondersteuning is er een samenwerking met POOST en Groep Intro.

Rond schuldbemiddeling werkt Ons Optrekje samen met het CAW en het OCMW, die deskundige inbreng rond het thema doen en een partnerschap zullen vormen om in dialoog te gaan met de schuldbemiddelaars.

De BBQ kent een breed draagvlak bij diverse sociale partnerorganisaties.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In de werkgroepen zitten een aantal allochtonen. Er wordt aandacht besteed aan hun leefwereld door bijvoorbeeld een uitstap naar hun gebedshuis, ...

We doen aan methodiekontwikkeling.

Op dit ogenblik is dit niet van toepassing in het project.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Binnen 'OnderOns' zijn er 2 werkgroepen actief : 'Ons Optrekje' en 'OBOS'. OBOS is een groep samengesteld uit achtergestelde gezinnen (vnl. moeders). De groep werkt 1x per maand inhoudelijk aan het thema onderwijs en heeft een stem binnen het LOP (Lokaal Overleg Platform Basisonderwijs in Sint-Truiden). 1x per maand wordt gewerkt rond 'opvoedingsondersteuning'. OnsOptrekje is een heterogeen samengestelde groep die inhoudelijk werkt rond collectieve schuldbemiddeling. Daarnaast wordt er bijzondere aandacht besteed aan communicatie.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Algemene Vergadering van het LOP, het dagelijks bestuur en 2 werkgroepen (ouderbetrokkenheid/kleuterparticipatie) van het LOP in Sint-Truiden.
- MORST: Maatschappelijk Overleg Regio Sint-Truiden.
- POOST: project opvoedingsondersteuning Sint-Truiden.

ACHTERSTELLING IN MAASMECHELEN

Werkzaam

Gemeente Maasmechelen

Opbouwwerker

Geertrui Desmet – 4/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kastanjelaan 61 – 3630 Maasmechelen

Programma

Meervoudige Achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in juni 2008 en loopt tot juni 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het empoweren van maatschappelijk achtergestelden in Maasmechelen aan de hand van een zoektocht naar hun eigen bezieling.

SITUERING VAN HET PROJECT

De omgevingsanalyse voor het Lokaal Sociaal Beleid in Maasmechelen duidde de nood om inspraak van diverse kansengroepen rond de werking van de welzijnsdiensten en de organisatie van het hulpverleningsaanbod in te bedden. Dit signaal werd gevoed:

- vanuit het overleg met alle betrokkenen rond de cluster van het Lokaal Sociaal Beleid omtrent 'Algemene sociale en administratieve dienstverlening en bestaanszekerheid';
- vanuit de bevraging van kansengroepen, die RIMO Limburg in samenwerking met de lokale besturen opzette om de inbreng van deze groepen binnen het Lokaal Sociaal Beleid te realiseren. Deelnemers ervoeren deze inspraak als erg zinvol en signaleerden de behoefte om vaker hun stem te laten horen in het Maasmechelse welzijnslandschap.

Daarnaast doet de vaststelling dat de huidige koopkrachtdaling vooral de lagere inkomens treft, de nood ontstaan om de zelfredzaamheid van meervoudig achtergestelden hieromtrent te verhogen. Preventieve en curatieve initiatieven zijn nodig om te weten hoe je moet overleven met een beperkt budget. 'Aandacht voor bewust bestedingsgedrag' is één van de prioritaire actiepunten geformuleerd binnen voornoemde cluster in het LSB.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Het bijeenbrengen van meervoudig achtergestelden rond actuele en gemeenschappelijke knelpunten met het oog op preventieve en curatieve initiatieven, die de zelfredzaamheid verhogen.

- Contacteren, motiveren en toeleiden van de doelgroep naar de werking via contacten met kansengroepen uit het Lokaal Sociaal Beleid.
- Samenbrengen van de groep en zicht ontwikkelen op de persoonlijke en gemeenschappelijke leerdoelen.
- Bevorderen van de zelfredzaamheid van de groep via het aanbod van vorming en de begeleiding van coaches.
- Inschakelen, vormen en begeleiden van senioren als coach om de doelgroep te ondersteunen in hun tocht naar verandering.
- Uitbouwen van samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties rond gemeenschappelijke leerdoelen.

Werkdoel 2: De creatie van ad hoc inspraak voor kansengroepen rond de werking van de welzijnsdiensten en de organisatie van het hulpverleningsaanbod.

- De uitwerking van dit projectdoel krijgt vanaf 2010 vorm.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Het verhogen van de zelfredzaamheid is het voornaamste uitgangspunt van het project. Meervoudig achtergestelden leren in groep hun ervaringen rond de knelpunten formuleren, nemen afstand van hun persoonlijk verhaal. Ze leren het woord nemen in groep, zijn beter geïnformeerd, ontdekken en leren nieuwe vaardigheden, die op een positieve manier hun leven beïnvloeden. Dit leidt tot meer onafhankelijkheid en een beter zelfbeeld, waardoor de weg naar maatschappelijke participatie geëffend wordt.

We werken aan beleidsparticipatie.

In een tweede fase van het project leren meervoudig achtergestelden hun ervaringen rond de welzijnsdiensten en het hulpverleningsaanbod formuleren, nemen afstand van hun persoonlijk verhaal om de gemeenschappelijk ervaren knelpunten te formuleren. Ze leren het woord nemen in groep en in gesprek te gaan met de beleidsverantwoordelijken rond de knelpunten, die ze ervaren. Ze fungeren als spreekbuis voor hun achterban, hetgeen een zeker gevoel van erkenning met zich meebrengt. Doel is dat de verschillende welzijnsdiensten het belang inzien van inspraak van de doelgroep rond de werking van de welzijnsdienst en het hulpverleningsaanbod. Ze zijn bereid om een ad hoc inspraak te creëren die het mogelijk maakt dat het hulpverleningsaanbod bespreekbaar gesteld wordt. Er worden veranderingen nagestreefd op het vlak van de werking van de welzijnsdienst en het hulpverleningsaanbod, opdat deze beter zijn afgestemd op de behoeften van de kansengroepen.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties krijgen in het project op verschillende vlakken vorm. Zo wordt de toeleiding van de doelgroep naar het project verzorgd door de samenwerking met de kansengroepen, die deelnamen aan de bevraging rond het Lokaal Sociaal Beleidsplan. Ook om het vormingsaanbod te ontwikkelen, moet er beroep worden gedaan op partners. De uitbouw van de beleidsparticipatie in dit project via ad hoc inspraakkanalen kan maar slagen als er goede relaties tot stand komen met welzijnsdiensten.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Mensen van alle rassen en standen dreigen in armoede te raken: niet alleen financiële, maar ook emotionele en sociale armoede. Iedereen kan/mag aansluiting krijgen bij het project. Om ook allochtonen te betrekken wordt er bij de toeleiding bijzondere aandacht besteed aan de contacten met het allochtone verenigingsleven en de lokale integratiedienst.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

Er wordt in het project geëxperimenteerd om een toepassing van de methodiek 'Vuur werkt' te ontwikkelen voor groepswork.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Streefdoel is om rond dit project een stuurgroep bijeen te krijgen. Voor de samenstelling denken we onder meer aan de OCMW-dienst Thuiszorg, de schepen van welzijn, het Seniorenforum en Soma.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleg RIMO Limburg – OCMW Maasmechelen.

LOGEMENTBEWONERS IN GENK

Werkzaam

Genk

Opbouwwerker

Magda Remans – 2/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Huiskamerproject

Vennestraat 85 - 3600 Genk

Programma

Meervoudige achterstelling en Wonen

ALGEMENE FASERING

- 1997 – 2008: project logementsbewoners.
- 2009 – 2013: projectopvolging met 1 dag per week, in het kader van het stedenfonds.

ALGEMENE DOELSTELLING

Verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van logementbewoners en sociaal en economisch zwakke huurders in Genk.

In de projectaanvraag “netwerk woonproblematiek Genk” worden de projectdoelen van RIMO Limburg als volgt omschreven:

- De uitbouw van het huiskamerproject met dienstenaanbod en aanbieden van ontmoetingsmogelijkheden aan sociaal en economisch zwakkeren.
- Het inwerken via een collectieve benadering op de woonomstandigheden van sociaal en economische zwakke private huurders en het versterken van hun positie op de private huurmarkt.

SITUERING VAN HET PROJECT

In 1997 startte RIMO Limburg een opbouwwerkproject dat gericht was op het verbeteren van de woon- en leefsituatie van logementbewoners in Genk.

Na de mijnsluitingen, werden de logementhuizen bewoond door mannen die door omstandigheden terechtkwamen op een gemeubelde kamer: een scheiding of mislukte relatie, schulden, ontslag uit een instelling, verslavingsproblematiek, een uithuiszetting,... De “nieuwkomers” die de “oude mijnwerkers” vervingen, waren meestal sociaal en economisch zwakke huurders, die aangewezen waren op een logementkamer, als noodoplossing.

De meeste logementkamers voldeden niet aan de kwaliteits- en veiligheidsnormen van het kamerdecreet (1997). In 2003 keurde de Genkse gemeenteraad een aanvullende politieverordening op kamers goed en begin 2004 startte de sanering van de logementhuizen. Midden 2008 werd het saneringsproces in Genk afgerond. De gevolgen bleven niet uit!

Het kameraanbod werd sterk gereduceerd. De huurprijzen van logementkamers stegen aanzienlijk. De nood aan alternatieve huisvesting nam toe. Bovendien werden veel logementbewoners ambtshalve uitgeschreven.

Ondanks een aantal positieve effecten van de projectwerking, zoals het verhuren van logementkamers door de SH Nieuw Dak, de kwaliteitsverbetering van een aantal kamers en de uitbouw van een huiskamerproject, drongen nieuwe noden zich op.

Voor de periode 2008 – 2013 werd er door een netwerk “woonproblematiek Genk” een projectaanvraag ingediend bij het Stedenfonds waarin RIMO Limburg zich engageert voor de opvolging en de uitbreiding van het logementproject in de toekomst. De projectpartners zijn CAW Sonar, de SH Nieuw Dak en RIMO Limburg.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: De motieven en problemen van postbuslogeurs worden in kaart gebracht en samen met de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” wordt een actieplan opgesteld.

Postbuslogeurs krijgen via bevestigende gesprekken inzicht in hun eigen situatie en hun mogelijkheden.

Op basis van de onderzoeksgegevens naar de motieven van postbuslogeurs, wordt met de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” een actieplan uitgewerkt.

Werkdoel 2: Het uitbouwen van het huiskamerproject met dienstenaanbod en het creëren van ontmoetingskansen voor sociaal en economisch zwakkeren.

We bieden vorming en ondersteuning van de vrijwilligersploeg die verantwoordelijk is voor de lopende activiteiten, groepsmaaltijden, instuifmomenten en groepsactiviteiten (permanente opvolging). Elke eerste vrijdag van de maand vindt er een planningsvergadering plaats met de actieve vrijwilligerskern en in de maand maart wordt een planningstweedaagse georganiseerd.

De Stad Genk en de partners van het “netwerk woonproblematiek Genk” erkennen het belang van het huiskamerproject en leiden nieuwe mensen toe naar het huiskamerproject.

Werkdoel 3: Vorming van een woongroep ter versterking van sociaal en economisch zwakke huurders en verspreiden van wooninformatie.

- Leden van de woongroep verwerven informatie over regelgevingen betreffende huisvesting.
- Leden van de woongroep wisselen ervaringen uit met andere woongroepen en verenigingen.
- Leden van de woongroep formuleren hun standpunt over huisvestingsthema's.
- Leden van de woongroep geven wooninformatie door aan andere huurders via krantjes en een wooninformatiestand.
- Leden van de woongroep gaan via het VNA in dialoog met het kabinet van Vlaams Minister Keulen.
- De woongroep neemt samen met andere verenigingen deel aan woonacties.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Vrijwilligers worden optimaal betrokken in de werking (huiskamerproject en woongroep) van het globale project. Het proces dat werd afgelegd (doorgemaakt) met de vrijwilligers resulteert in de loop van de komende jaren tot een zelfstandige en slagvaardige werking. Procesbegeleiding wordt geleidelijk aan afgebouwd.

We werken aan beleidsparticipatie.

- Opvolging en medewerking politiereglement.
- Realisatie woonproject (link tussen huiskamerproject en woonproject).
- Overleg met administratie huisvesting (agentschap wonen Vlaanderen).
- Betrokkenheid bij lokaal sociaal beleid wonen.
- Petitie-actie voor huursubsidies.
- Medewerking aan organisatie woondebat, andere woonactie.

We werken structureel samen met derden.

Rond de projectaanvraag bij het Stedenfonds van het “Netwerk woonproblematiek Genk” werd een stuurgroep gevormd die samengesteld is uit een delegatie van de SH Nieuw Dak, de sociale dienst van het OCMW, CAW Sonar en de opbouwwerkster van RIMO Limburg. Daarnaast is de opbouwwerkster een actieve partner is het LSB van Genk, met betrekking tot het thema ‘wonen’.

Een kerngroep van vrijwilligers draagt de verantwoordelijkheid over het huiskamerproject en wordt ondersteund door de opbouwwerkster. Maandelijks vergadert deze kerngroep op de eerste vrijdag van de maand.

De woongroep organiseert maandelijks een vormende activiteit of een bezoek aan een andere woongroep en is vertegenwoordigd in de werkgroep huisvesting van het VNA. Tweemaal per jaar organiseert de woongroep planningsmomenten.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

We hebben oog voor de diversiteit onder de bewoners van logementhuizen.

In de maand augustus wordt een straatbarbecue georganiseerd in samenspraak met het aangrenzend Turks logementhuis.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

In het project wordt niet specifiek aan een methodiek gewerkt.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

- Overleggroep wonen RIMO Limburg.
- Stuurgroep “netwerk woonproblematiek Genk”.
- Actie betaalbaar wonen / Dynamo.
- VNA-werkgroep huisvesting.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Opvolging van vzw Wasda.
- Opvolging Lokaal sociaal beleid wonen.
- Medewerking aan jaarlijkse spaghettidag en straatbarbecue.
- Opvolging stuurgroep “netwerk woonproblematiek Genk.”
- Huurderssyndicaat Limburg.
- Plaatsvervanger voor de Algemene Vergadering van het V.O.B.
- Plaatsvervanger voor het samenwerkingsverband wonen (sector).

SOMA VZW – MAASMECHELEN

Werkzaam

Gemeente Maasmechelen

Opbouwwerker

Joke Aerts – 8/10 tewerkstelling

Financiering: OCMW Maasmechelen

Evi Bogaerts – 5/10 tewerkstelling

Financiering: Armoededecreet, Soma

Werkadres

Trefpunt SOMA

Oude Baan 98/2 - 3630 Maasmechelen

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start medio 1995 en loopt zolang er financiële middelen zijn.

ALGEMENE DOELSTELLING

De projectdoelstelling is tweeledig:

- Continueren van de werking van de SOMA als diensten- en ontmoetingscentrum.
- Verder uitbouwen van de SOMA als verenigingen waar armen het woord nemen.

SITUERING VAN HET PROJECT

De werking is ontstaan in 1996 naar aanleiding van een onderzoek naar gemarginaliseerde thuislozen in Limburg. Hierin werd de nood aan een ontmoetingsruimte en het aanbod van een aantal diensten geformuleerd. Om in te spelen op deze behoefte startte RIMO Limburg met de uitbouw van een ontmoetingscentrum 'Trefpunt SOMA'. Doorheen de jaren groeide het initiatief uit tot een diensten- en ontmoetingscentrum, aanvankelijk een toeverlaat voor kamerbewoners, later ook voor meervoudig achtergestelde groepen.

Momenteel komen er in Trefpunt SOMA bezoekers met een verscheiden achtergrond. Het profiel van de bezoekers is divers: mensen met geestelijke gezondheidsproblemen, alleenstaanden, gepensioneerden, gezinnen met "overlevingsverhalen"... De verbindende factor is vaak een meervoudige "kwetsbaarheid" en ervaring in kansarmoede.

Momenteel is er een bescheiden onderscheid te maken tussen SOMA als diensten- en ontmoetingscentrum en SOMA als vereniging waar armen het woord nemen. De SOMA werd in 2006 een vzw met het Trefpunt als entingplaats en met als doelstelling de verdere uitbouw van 'de vereniging waar armen het woord nemen'. Hiervoor kan de groep rekenen op inhoudelijke ondersteuning vanuit een emancipatorische houding om onder andere beleidsbeïnvloedend te werken naar de buitenwereld. De focus ligt op de thema's onderwijs en gezondheid.

Het diensten- en ontmoetingscentrum wordt in belangrijke mate gerund door vrijwilligers. Verder kan de SOMA in het kader van het Jeugdwerkloosheidsactieplan rekenen op de hulp van logistieke medewerkers die door het OCMW ingezet worden.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Onthaal en dienstverlening.

- Verzorgen van een diensten- en ontmoetingsaanbod i.s.m. vrijwilligers en logistieke medewerkers.
- Toeleden van bezoekers naar de inhoudelijke werking.
- Informatie verstrekken over het aanbod van SOMA via de SOMA-gazet, affiches, mond-aan-mond-reclame.
- Verstrekken van info/advies/doorverwijzing van de bezoekers m.b.t. sociale rechten.

Werkdoel 2: Animatie en ontmoeting.

- Organisatie van activiteiten voor, door en met de doelgroep.
- Informatie verstrekken over het aanbod van andere organisaties.
- De ontmoetingsruimte verzorgen.

Werkdoel 3: Vorming.

- Het weerbaar maken en ondersteunen van de vrijwilligers door het aanbod van een sociale vaardigheidstraining en andere vormingsactiviteiten.
- Ad hoc informatiemomenten voorzien voor de doelgroep rond bepaalde thema's of organisaties.

Werkdoel 4: Structureel werken en beleidsbeïnvloeding.

- Lokaal beleidsbeïnvloedend werken rond onderwijs: signalen verzamelen bij een oudergroepje, zoeken van partners, aangaan van de dialoog met de beleidsverantwoordelijken, participatie van SOMA aan externe onderwijsactiviteiten en projecten rond de sensibilisering rond armoede, de organisatie van een inhoudelijke activiteit gekoppeld aan 17oktober.
- Lokaal beleidsbeïnvloedend werken rond gezondheid: zicht ontwikkelen op de knelpunten van de doelgroep rond het thema, dialoog met lokale gezondheidsactoren, deelname aan de gezondheidswerking van Dynamo.
- Opvolging van de ontwikkelingen van het Lokaal Sociaal Beleid.

Werkdoel 5: Vrijwilligerswerking.

- De uitbouw van een duidelijk vrijwilligersbeleid: verzorgen van een goed onthaal, maken van goede afspraken, een eenduidig beloningssysteem toepassen, vrijwilligersvergaderingen, vrijwilligersreglement.
- Samenwerking met de vzw Vrijwilligerswerk.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De ondersteuners werken met de vrijwilligers en bezoekers vanuit de noden, behoeften, het kunnen en het ritme van de groep. Dit betekent dat doelstellingen niet rechtlijnig behaald kunnen worden, maar op het ritme van de groep met kleine stappen groeien. De betrokkenheid van de bezoekers ligt erg hoog, zowel op praktisch als inhoudelijk vlak. Zij nemen deel aan alle vergadermomenten, waar zij zelf de richting van Soma kunnen bepalen en nemen heel wat taken in de ontmoetingsruimte voor hun rekening.

We werken aan beleidsparticipatie.

Soma doet aan beleidsbeïnvloeding door de inhoudelijke werking rond onderwijs en gezondheid en de samenwerkingen op stuurgroepniveau. Alle relevante partners worden betrokken.

We werken structureel samen met derden.

Er zijn samenwerkingsverbanden rond verschillende thema's. Rond vrijwilligers is er een netwerk uitgebouwd met de vzw Vrijwilligerswerk en De Bolster. Rond onderwijs werkt Soma samen met de gemeentelijke dienst onderwijs, het LOP, een Hart voor kinderen en het schoolopbouwwerk. De werking rond gezondheid krijgt ondersteuning van de gemeentelijke gezondheidsraad, De Voorzorg, de voorzitter van de huisartsenkring.

Om de afstand tussen de partnerorganisaties en soma te verkleinen, organiseert Soma maandelijks een lunch@soma, waar welzijnswerkers elkaar en de bezoekers van Soma kunnen ontmoeten bij een kleine lunch.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Soma werkt vanuit dat kader als een voorziening die ontmoeting, activiteiten, informatie, advies en ondersteuning aanbiedt. De brede bezoekers- en vrijwilligersgroep is dagelijks bezig om in diversiteit samen te leven.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er wordt met Dynamo samengewerkt aan het ontwikkelen van materiaal dat gebruikt kan worden om:

- rechten en kansen bespreekbaar te maken.
- vorming te ontvangen rond vereniging waar armen het woord nemen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Ondersteuners

- Evi Bogaerts: begeleiding en ondersteuning van de SOMA als vereniging waar armen het woord nemen.
- Joke Aerts: begeleiding en ondersteuning van de SOMA als diensten- en ontmoetingscentrum.

Projectstuurgroep: Stuurgroep SOMA

Deze bestaat al sinds verschillende jaren uit lokale actoren die de SOMA in haar werking willen ondersteunen: het OCMW, basiseducatie, CAW, buurtwerk, ...

Tot nu toe was deze ondersteuning gericht op samen nadenken en reflecteren over het aanbod van SOMA. In 2008-2009 willen de ondersteuners op zoek gaan naar een actievere en meer dynamische samenwerking. Wij willen naast de bestaande stuurgroeppartners eventueel nieuwe en relevante stuurgroeppartners uitnodigen en betrekken in de samenwerking.

Logistieke medewerkers

Vanuit het jeugdwerkloosheidsactieplan van het OCMW staan er 4 logistieke medewerkers op regelmatige basis ter beschikking van SOMA. Deze werken samen met Joke Aerts en krijgen praktische taken die het diensten- en ontmoetingscentrum vooruit helpen. Zij worden gestimuleerd om in gelijkwaardigheid met de vrijwilligers en bezoekers samen te werken.

Vrijwilligers

Heel wat vrijwilligers ondersteunen de werking. Er zijn zowel praktische als inhoudelijke taken weggelegd voor de vrijwilligers.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Gezondheidsraad Maasmechelen.
- vzw Vrijwilligerswerk.
- Lokaal Overlegplatform Onderwijs.

ONDERSTEUNING DYNAMO LIMBURG

ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR ARMOEDE LIMBURG

Op 1 januari 2008 startte de nieuwe ondersteuningsstructuur voor Dynamo en de verenigingen waar armen het woord nemen in Limburg. Hiertoe vormen de personeelsleden uit verschillende organisaties en verenigingen samen een team om meer slagkracht te kunnen ontwikkelen.

AANLEIDING

De nood aan een vernieuwde ondersteuningsstructuur voor de Limburgse verenigingen drong zich op vanuit verschillende vaststellingen. Onder meer :

- De erkende verenigingen waar armen het woord nemen moeten voldoen aan zes criteria. Het waarmaken van deze criteria is een zware opdracht, waar ondersteuning voor nodig is. Voornamelijk op het vlak van inhoudelijk werk is versterking nodig. De dialoog met het beleid en de samenleving en structureel werken zijn cruciale elementen om de erkenning en subsidiëring vanuit het armoededecreet te behouden.
- De middelen vanuit het armoededecreet zijn tot op heden te beperkt om voldoende ondersteuning te kunnen bieden. Bovendien zijn deze middelen niet structureel.
- Limburg kent 6 erkende verenigingen en een erkend samenwerkingsverband, maar er ontstaan steeds meer groeperingen – nu reeds een 8-tal – van dezelfde aard, die allen werken aan armoedebestrijding. Tussen deze groeperingen heerst er een grote verscheidenheid in middelen, medewerkers, vrijwilligers, doelstellingen. Dit brengt de onderlinge solidariteit in het gedrang.
- In Limburg zien steeds meer verenigingen of groepen van mensen in armoede het licht. Allen hebben nood aan en recht op ondersteuning, maar de huidige middelen zijn hiertoe te beperkt.
- De bestaande verenigingen en groeperingen zijn allen op zoek naar gepaste ondersteuning en daartoe kloppen ze bij de verschillende organisaties op het werkveld aan. Toch voldoet het aanbod vanuit de verschillende organisaties vaak niet. Niet alle vragen kunnen ingewilligd worden, zodat de onderlinge verscheidenheid tussen de groepen alleen nog maar toeneemt.
- Verschillende sectoren en organisaties investeren eveneens in armoedebestrijding in Limburg. De inzet is daardoor veelzijdig, maar versnipperd.
- Er moet meer op maat en op tempo van de diverse verenigingen gewerkt worden. Nu wordt het tempo en de druk sterk van buitenaf bepaald en dat is nefast voor de verenigingen.

CONCRETE REALISATIE

Een degelijke professionele ondersteuning is nodig om een antwoord te bieden op bovenstaande knelpunten. Gezien de middelen te versnipperd werden ingezet om resultaat te boeken, ontwikkelden Dynamo, de Limburgse verenigingen waar armen het woord nemen, RIMO Limburg (samenlevingsopbouw) en de provincie Limburg op 1 januari 2008 een nieuwe ondersteuningsstructuur. Deze ondersteuningsstructuur omvat een multidisciplinair team van ondersteuners. In het team kunnen de medewerkers een specialisatie uitbouwen ter ondersteuning van de groepen, zoals bijvoorbeeld een themawerker, een vormingsmedewerker, een beleidswoordvoerder, ervaringsdeskundigen.

Het team bestaat uit personeelsleden, tewerkgesteld bij verschillende organisaties en afkomstig vanuit verschillende subsidiebronnen, maar eenduidig aangestuurd door de teamverantwoordelijke. Ook de Provincie Limburg ondersteunt deze beweging en stelt extra middelen ter beschikking om de ondersteuningsstructuur te kunnen realiseren. Deze bijkomende middelen stellen het team in staat om de inhoudelijke werking kracht bij te zetten en de ondersteuning op te nemen van de verenigingen, die op dit ogenblik onvoldoende middelen ontvangen vanuit het armoededecreet om ondersteuning in te kopen.

Het team zal op 1 januari 2009 bestaan uit volgende teamleden:

- Claudia Mellebeek, teamverantwoordelijke en algemeen contactpersoon Dynamo (5 dagdelen per week, RIMO Limburg, decreet maatschappelijk opbouwwerk).
- Inge Pinxten, administratief medewerker (5 dagdelen per week, Dynamo Limburg, decreet armoede).
- Katrien Franssens, inhoudelijk ondersteuner (2 dagdelen per week, De Brug, decreet armoede).
- Liesbeth Brusselaers, inhoudelijk ondersteuner (4 dagdelen per week, De Draaischijf, decreet armoede).
- Evi Bogaerts, inhoudelijk ondersteuner (5 dagdelen per week, SOMA, decreet armoede).
- Frederik Vaes, inhoudelijk ondersteuner (7 dagdelen per week, Provincie Limburg, structurele middelen).
- Rudy Lauwers, niet-opgeleide ervaringsdeskundige (2 dagdelen per week, Warm Hart, decreet armoede).
- Magda Cuppens, boekhoudkundige ondersteuning (1 dagdeel per week, Warm Hart, decreet armoede).
- Inhoudelijk ondersteuner Dynamo (5 dagdelen per week, decreet armoede).

OPDRACHT

Concreet staat het team voor de uitdaging om diverse opdrachten op diverse niveaus tot een goed einde te brengen. De af te werken taken zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele team, samen met de verenigingen. De meest voorname opdracht van de pool bestaat erin om de stem van de Limburgse verenigingen op beleidsniveau beter en duidelijker te laten klinken.

Hoofdplicht is met andere woorden om, vertrekkend vanuit de zes criteria, de beleidsbeïnvloeding en de dialoog met het beleid en de buitenwereld vorm en inhoud te geven.

Om dit waar te maken, moet het team zorgen voor:

- De ondersteuning van Dynamo en de erkende verenigingen waar armen het woord nemen, De Brug Hasselt in Hasselt, De Draaischijf in Beringen, Houvast Herk in Herk-de-Stad, Soma in Maasmechelen, Warm Hart in Houthalen-Helchteren en Wasda in Genk: de ondersteuning is in de mate van het mogelijke afgestemd op de behoeften van de verenigingen, gebaseerd op de resultaten van voorbereidende gesprekken.
- De ondersteuning van het beleidsbeïnvloedend werk en de dialoog met het beleid en de samenleving op bovenlokaal vlak, met onder meer aandacht voor de werkgroep LSO-Dynamo, 17 oktober, de ontwikkeling van een bovenlokale inhoudelijke werking en vormingsinitiatieven rond de bekendmaking van de armoedeproblematiek. Deze bovenlokale werking staat open voor elke vereniging (zowel erkende als niet-erkende verenigingen en startende verenigingen).
- De ontwikkeling van een basispakket omtrent ondersteuning van de niet-erkende en startende verenigingen.
- De ontwikkeling van vorming, bestemd voor alle verenigingen (zowel erkende als niet-erkende verenigingen en startende verenigingen).

ONDERSTEUNING DYNAMO LIMBURG

Werkzaam

Provincie Limburg

Opbouwwerker

Frederik Vaes – 7/10 tewerkstelling

Financiering: provincie Limburg

Werkadres

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het ondersteuningsteam voor Dynamo en de Limburgse verenigingen ging van start in januari 2008 en loopt zolang de betrokken organisaties hun medewerking aan het project verlenen.

ALGEMENE DOELSTELLING

Ondersteuning bieden aan de bovenlokale werking van Dynamo Limburg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Dynamo Limburg vzw is een samenwerkingsverband op Limburgs vlak van verenigingen waar armen het woord nemen. Dynamo brengt de Limburgse verenigingen waar armen het woord nemen samen. Het gaat momenteel om De Brug in Hasselt, De Draaischijf in Beringen, Wasda in Genk, SOMA in Maasmechelen, Houvast in Herk-de-Stad en Warm Hart in Houthalen. Daarnaast is er ook een inhoudelijke betrokkenheid van de niet-erkende verenigingen in Limburg.

Samen bundelen de verenigingen hun krachten om zich te verzetten tegen extreme armoede en sociale uitsluiting en solidariteit te creëren. Om deze doelstellingen te bereiken, ontwikkelt Dynamo tal van initiatieven. Van de ondersteuning van de verenigingen en het op gang brengen van een dialoog met de beleidsinstanties tot het organiseren van vorming en zoveel meer. Ook de organisatie van 17 oktober, de werelddag van verzet tegen extreme armoede behoort tot deze initiatieven. Kenmerkend voor de werking van de verenigingen enerzijds en van Dynamo anderzijds is het werken volgens de 6 criteria, die door het decreet 'Armoede' worden vooropgesteld. Deze criteria zijn: armen en niet armen verenigen zich, armen nemen het woord, werken aan maatschappelijke emancipatie van armen, werken aan structurele veranderingen, organiseren van vorming en dialoog, armen blijven zoeken.

De laatste periode is er intensief gewerkt rond het tot stand komen van een nieuwe ondersteuningsstructuur waarbij de onderlinge samenwerking tussen Dynamo Limburg, de verenigingen, de provincie Limburg en RIMO Limburg centraal stond.

Hieruit is een team ontstaan, dat naast de ondersteuning op maat van de verenigingen op bovenlokaal vlak nastreeft om, vertrekkend vanuit de zes criteria zoals beschreven in het armoededecreet, de beleidsbeïnvloeding en de dialoog met het beleid en de buitenwereld aangaande armoedebestrijding vorm en inhoud te geven.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Team Dynamo brengt Limburgse armoedeverenigingen rond de tafel.

- Zoektocht naar een nieuw bestuursmatig evenwicht binnen Dynamo vzw.
- De organisatie van een planningsdag om de agenda's van de verenigingen op elkaar af te stemmen.
- De opmaak en verspreiding van een nieuwsbrief van Dynamo met nieuws uit Dynamo en de verenigingen.
- De organisatie van inhoudelijke werkgroepen, de werkgroep 17 oktober, de werkgroep website.

Werkdoel 2: Team Dynamo brengt partnerorganisaties samen.

- De organisatie van een steungroep armoede, met als doel de partnerorganisaties actief op het domein armoede samen te brengen om meer slagkracht te ontwikkelen rond armoedebestrijding in Limburg.

Werkdoel 3: Team Dynamo biedt ondersteuning op maat aan lokale verenigingen.

- Voor de omschrijving van de ondersteuning van De Brug, De Draaischijf, SOMA en Wasda verwijzen we naar de betreffende projectomschrijvingen in dit jaarplan.
- De ondersteuning van HouvastHerk rond de voedselbedeling.
- De ondersteuning van Warm Hart, meer bepaald de verdieping rond het thema gezondheid, het coördineren van de vrijwilligerswerking, het verzorgen van de toeleiding naar activiteiten en naambekendheid, de ondersteuning van het sociaal overleg en de informatieverzameling rond buurt- en nabijheidsdiensten (2 dagdelen per week).
- Boekhoudkundige ondersteuning aan de verenigingen.
- Boekhoudkundige, administratieve en bestuursmatige ondersteuning aan Dynamo.
- Onderhouden van contacten met de niet-erkende verenigingen.
- Vormingsaanbod op maat van de verenigingen uitwerken en aanbieden.

Werkdoel 4: Team Dynamo bevordert de participatie van mensen in armoede en doet aan beleidsbeïnvloeding.

- De uitbouw van de bovenlokale themawerking in een werkgroep met ervaringsuitwisseling, overlegmomenten met externe partners, dossieropbouw, acties, ...
- De opvolging van de werkgroepen van het Vlaams Netwerk Armoede.
- Vormgeven en begeleiden van de werkgroep LSO-Dynamo.

Werkdoel 5: Team Dynamo maakt armoede zichtbaar.

- De organisatie van 17 oktober in samenwerking met de werkgroep.
- De opmaak van een inhoudelijk dossier voor 17 oktober.
- De ontwikkeling van de website in onderling overleg met de werkgroep en de provinciale hogeschool.
- Aanbod van vorming aan derden, zoals het mavo-project met vorming aan kleuterleiders in opleiding.
- Methodiekontwikkeling, zoals de uitwerking van een armoedekoffer met vormingsmateriaal rond armoede.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie

Kern van de werking is de stem van mensen in armoede laten horen en hun ervaringen bundelen via de verenigingen en de bovenlokale werking. De leden van de werkgroepen geven signalen aan beleidsmensen en krijgen op die manier aandacht en een stem. De leden van de werkgroepen werken in tandem met de ondersteuner, zodat groei in het zelfstandig opnemen van taken en verantwoordelijkheden mogelijk wordt.

We werken aan beleidsparticipatie

Ervaringen rond armoede bundelen zodat de stem van mensen in armoede luider en krachtiger wordt, is de belangrijkste focus binnen de werking van Dynamo. Werkgroepen geven vorm aan de ervaringsuitwisseling van mensen in armoede en dat resulteert in een themadossier, waarmee in dialoog gegaan wordt met de beleidsverantwoordelijken. Ook bij de werkgroep LSO-Dynamo is er rechtstreekse dialoog met de beleidsverantwoordelijken mogelijk.

Het werken aan de beeldvorming rond armoede is ook een stap in de richting van beleidsparticipatie. De negatieve stigmatiserende beeldvorming doorbreken maakt plaats voor een echte dialoog met mensen in armoede.

We werken structureel samen met derden

Om armoede op de beleidsagenda te krijgen, is er meer nodig dan alleen een werking van mensen in armoede. Steun van partnerorganisaties, die rechtstreeks of onrechtstreeks in aanraking komen met mensen in armoede, kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren. Samen beweging maken rond het armoedethema, de maatschappelijke dialoog aanwakkeren, standpunten innemen, elkaars werking kracht bijzetten is van groot belang en staat op de agenda van de nieuw op te richten Steungroep Armoede, waar partnerorganisaties op elkaar afstemmen in functie van de genoemde doelstellingen.

Ook rond specifieke thema's wordt er nauw samengewerkt met derden. Denk maar aan het LOP, het huurdersyndicaat, het Vlaams Netwerk, welzijnszorg, welzijnschakels, ... Dynamo kan spreken van een heel breed netwerk van partnerorganisaties.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen

Armoede is een problematiek die zowel autochtonen als allochtonen treft. In de huidige werking zijn voornamelijk autochtonen vertegenwoordigd. Het vergt meer dan alleen een kleine inspanning om allochtonen te betrekken bij de werking. In 2009 zal een voorzichtige dialoog op gang gebracht worden met het allochtone verenigingsleven om de kloof tussen beide werelden te dichten.

We doen aan methodiekontwikkeling

Het team ontwikkelde de kansenkwartetten, een instrument om in gesprek te kunnen gaan rond de armoedeproblematiek. In 2009 zal er ook gewerkt worden aan een armoedekoffer met allerlei methodieken om de dialoog rond armoede op gang te krijgen. Specifiek naar de verenigingen kreeg een basispakket omtrent vorming vorm en inhoud.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De bovenlokale werking krijgt vorm door:

- Claudia Mellebeek, teamverantwoordelijke en algemeen contactpersoon Dynamo (5 dagdelen per week, RIMO Limburg, decreet maatschappelijk opbouwwerk).
- Inge Pinxten, administratief medewerker (5 dagdelen per week, Dynamo Limburg, decreet armoede).

- Frederik Vaes, inhoudelijk ondersteuner (7 dagdelen per week, Provincie Limburg, structurele middelen).
- Rudy Lauwers, niet-opgeleide ervaringsdeskundige (2 dagdelen per week, Warm Hart, decreet armoede).
- Magda Cuppens, boekhoudkundige ondersteuning (1 dagdeel per week, Warm Hart, decreet armoede).
- Inhoudelijk ondersteuner Dynamo (5 dagdelen per week, decreet armoede).

Andere teamleden worden, naar gelang de mogelijkheden, ad hoc ingeschakeld.

De opdrachten van het team zijn een gedeelde verantwoordelijkheid van de ondersteuners en de verenigingen, die betrokken zijn.

- De verenigingen worden dan ook zo veel mogelijk betrokken bij de vervulling van deze opdrachten. Het team werkt bottom up, gaat aan de slag met de ervaringen uit de verenigingen, die de basis vormen van de inhoudelijke werking.
- Tegelijk werkt het team vanuit een krachtenperspectief, waarbij de kracht van de doelgroep zelf wordt gebruikt. Hun capaciteit wordt gezien, gewaardeerd en ingezet om de opdrachten uit te voeren.
- Er is nog een leerproces af te leggen op het vlak van het werken in tandem met de mensen in armoede. Het team probeert om steeds de betrokkenheid van de mensen te garanderen, maar toch lukt dit niet altijd. Er is zeker op dit vlak nog versterking nodig, ook al zijn al inspanningen geleverd om dit proces te verduidelijken en op te helderen. Het werken in tandem met mensen in armoede is een must.

Voor het team is er een stuurgroep, bestaande uit Dynamo Limburg en RIMO Limburg in gelijke verhouding, eventueel aangevuld met andere partners met adviserende rol. De stuurgroep bepaalt de procedures voor de werking van de ondersteuningsstructuur, bewaakt, evalueert en stuurt de afgesproken principes bij. Daarnaast organiseert de stuurgroep ook de selectie van de aan te werven personeelsleden en adviseert zij bij de beoordeling van de betrokken personeelsleden.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Werkgroep LSO-Dynamo.
- Deelname aan bestuursorganen en werkgroepen van het Vlaams Netwerk Armoede.

DE BRUG – HASSELT

Werkschaal
Stad Hasselt

Opbouwwerker
Katrien Franssens – 2/10 tewerkstelling
Financiering: armoededecreet

Werkadres
RIMO Limburg
Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma
Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project startte op 1 januari 2006 en loopt zolang er middelen vanuit het armoededecreet voorhanden zijn.

ALGEMENE DOELSTELLING

De uitbouw van de themawerking van De Brug Hasselt vzw in het kader van erkenning als vereniging waar armen het woord nemen, met als doel een bijdrage te leveren aan de opheffing van armoede en sociale uitsluiting.

SITUERING VAN HET PROJECT

Op vraag van de schepenen van sociale zaken hebben RIMO Limburg en De Brug Hasselt vzw de participatie van kansengroepen aan het lokaal sociaal beleid in Hasselt vorm gegeven. Samen brachten zij zoveel mogelijk verenigingen en groepen samen die op de een of andere manier maatschappelijk uitgesloten zijn, om samen na te denken over het lokaal sociaal beleid van Hasselt. Op het einde van dit proces werden deze ervaringen en oplossingen gebundeld tot een rapport. Dit rapport vormde de basis voor de vertegenwoordigers van De Brug Hasselt vzw om deel te nemen aan de themagroepen lokaal sociaal beleid die door het lokaal bestuur in het leven zijn geroepen. Op die manier verdedigde De Brug Hasselt vzw de stem van de basisgroepen.

Door de deelname aan het lokaal sociaal beleid in Hasselt is het netwerk van De Brug Hasselt vzw sterk uitgebreid. Hieruit zijn voor De Brug Hasselt opportuniteiten gegroeid. In samenwerking met het OCMW van Hasselt brengt De Brug Hasselt vzw mensen samen om een krantje uit te brengen. De bedoeling van dit krantje is de mensen informeren over het aanbod in Hasselt en hun rechten. De Brug Hasselt vzw denkt mee na over de inhoud van dit krantje, schrijft artikels mee,...

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: De Brug Hasselt vzw en het OCMW Hasselt brengen samen een krantje uit en informeren op die manier maatschappelijk achtergestelden over het aanbod in Hasselt en waar ze recht op hebben.

- Samenstellen van De Andere Hasselaar in tandem met leden van De Brug Hasselt vzw.
- Schrijven en nalezen van artikels op leesbaarheid en eenvoudigheid in tandem met de leden van De Brug Hasselt vzw.
- Aanspreken van diensten en organisaties om hun aanbod bekend te maken.

Werkdoel 2: Inspelen op inhoudelijke ad hoc ondersteuningsvragen vanuit De Brug Hasselt vzw.

- Afhankelijk van de vraag.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via De Andere Hasselaar zijn doelgroepleden meer en beter geïnformeerd over het maatschappelijk leven, zodat de stap naar de diensten en organisaties kleiner wordt en de participatie aan dat maatschappelijk leven bevordert wordt. Door het werken in tandem met de leden van De Brug Hasselt vzw maken zij een groeiproces door.

We werken aan beleidsparticipatie.

De Andere Hasselaar is, naast een informatieforum voor de doelgroep, ook een kanaal om signalen aan de beleidsverantwoordelijken te geven via getuigenissen van doelgroepleden. De Andere Hasselaar wordt bezorgd aan alle lokale beleidsverantwoordelijken.

We werken structureel samen met derden.

De ontwikkeling van het krantje is een gezamenlijk initiatief van De Brug Hasselt vzw en het OCMW van Hasselt. Het OCMW vormt dan ook de bevoorrechte partner, maar ook andere organisaties en diensten maken via De Andere Hasselaar hun aanbod bekend.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In 2009 worden de allochtone verenigingen in Hasselt gestimuleerd om hun aanbod bekend te maken via De Andere Hasselaar.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Dit is niet van toepassing in dit project.

DE DRAAISCHIJF – BERINGEN

Werkschaal

*Gemeente Beringen
tewerkstelling*

Opbouwwerker

*Liesbeth Brusselaers – 4/10
Financiering: Vlaams Netwerk*

Werkadres

Klaverweide 82 – 3581 Beringen

Programma

Meervoudige achterstelling

ALGEMENE FASERING

Het project startte op 15 februari 2008 en loopt tot 30 april 2009.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het hoofddoel van de Draaischijf is armoede en sociale uitsluiting uit te bannen. In de Draaischijf staan de mensen centraal. Zij nemen het woord op verschillende niveaus. De Draaischijf gaat actief op zoek naar mensen die in armoede leven om hen te betrekken bij de werking, hen het woord te geven, te ondersteunen om meer greep te krijgen op hun eigen situatie en in actie te komen tegen maatschappelijke onrechtvaardigheden.

SITUERING VAN HET PROJECT

De Draaischijf is een vereniging waar armen het woord nemen. Om verder te blijven groeien tot een vereniging waar armen het woord nemen en de erkenning te behouden, moet de Draaischijf aan de zes criteria werken, zoals opgelegd door het decreet Armoede.

De Draaischijf is lid van het Vlaams Netwerk Armoede en maakt deel uit van het Limburgs samenwerkingsverband van verenigingen waar armen het woord nemen: VZW Dynamo. Samen met andere verenigingen waar armen het woord nemen, tracht de Draaischijf armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. De concrete ervaringen van de mensen in armoede zijn hiervoor het vertrekpunt. Op basis daarvan maakt de Draaischijf knelpunten bekend en doet men voorstellen tot verandering. In dit proces worden contacten gelegd met niet-armen, met partnerorganisaties en met beleidsverantwoordelijken, die bij de oplossingen van het armoedeprobleem een rol kunnen spelen.

Een jaar geleden is er sprake geweest van een crisis in de Draaischijf. De onderlinge relaties lagen niet meer goed, er waren te weinig vrijwilligers en men kwam zonder ondersteuner te zitten. Door deze crisis heeft de hele werking van de Draaischijf het over een andere boeg gegooid en dat heeft ook een verschuiving van de inzet van de themawerker met zich mee gebracht. Op dit moment opent het Praatcafé tweewekelijks haar deuren en is er één keer per maand een open algemene vergadering, waar iedereen welkom is.

De raad van bestuur bestond tijdelijk uit professionelen en de themawerker nam tijdelijk ondersteuningstaken van allerlei aard op zich. Het was de bedoeling om zo snel mogelijk terug een themawerking op te starten.

Sinds februari is de Draaischijf gestart met een nieuwe ondersteuner. Intussen is men uit een diep dal geraakt en staat men er weer als een vereniging die iets te vertellen heeft.

De Draaischijf heeft een regionale uitstraling, met een accent op Beringen.

De Draaischijf bevindt zich in de sociale woonwijk Klaverweide te Beringen. Hier huren zij een huis van de Kantonnale Bouwmaatschappij samen met CAW 't Verschil. De Draaischijf maakt gebruik van de benedenverdieping (keuken en living) en het CAW van de bovenverdieping.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: De ondersteuner begeleidt en ondersteunt de vereniging en houdt ze draaiende.

De mensen van de Draaischijf leren zelf verantwoordelijkheden en taken op zich nemen. De omgeving ziet een bloeiende vereniging die kansen wil bieden aan al de inwoners van Beringen die zich kwetsbaar voelen en kansarm. Zij geven de mogelijkheid aan de kansarmen om zich te verenigen, elkaar een stem te geven, zelf het woord te nemen en op te komen tegen maatschappelijke onrechtvaardigheden.

- De ondersteuner legt contacten met de kwetsbaren en heeft zicht op de noden van de groep.
- De ondersteuner is een aanspreekpunt in de vereniging.
- De ondersteuner geeft suggesties of voorstellen voor diverse problemen.
- De ondersteuner is één van de vrijwilligers, zij staan op dezelfde lijn.
- Tandemwerking tussen vrijwilligers en ondersteuner.
- De vereniging heeft een plaats in de lokale samenleving.

Werkdoel 2: Via een aanbod van verschillende activiteiten de mensen van de Draaischijf sensibiliseren en hen de mogelijkheid bieden om samen te komen.

De Draaischijf voorziet een grote waaier aan gevarieerde en gestructureerde activiteiten. In de Draaischijf werken ze van onderuit (bottom-up). Heel het ontspanningsgedeelte draait volledig zelfstandig op vrijwilligers.

Een vereniging die op zelfstandige wijze de maatschappelijk kwetsbaren kan bereiken in de gemeente is een voltreffer en een duidelijke meerwaarde voor de stad Beringen en de samenleving. Het sensibiliseren van de mensen, het bewust maken van 'samen staan we sterk' is belangrijk. "Er bijhoren is voor kansarmen vaker belangrijker dan een boterham."

- De Draaischijf heeft jaarlijks een goed gevulde activiteitenkalender.
- Het praatcafé blijft minimaal 2 keer in de maand open.
- Maandelijks komt er een grotere activiteit aan bod die de vrijwilligers zelf hebben voorbereid.
- De mensen zijn zich bewust van hun eigen situatie en kunnen die zelf in handen nemen.
- De vereniging betekent een meerwaarde voor mensen in een situatie van achterstelling in de lokale gemeenschap.

Werkdoel 3: Via vorming gaan we de mensen van de Draaischijf sterker maken.

De vrijwilligers hebben nood aan levenslang en levensbreed leren. De deelnemers krijgen inzicht in bepaalde gemeenschappelijke problemen en beseffen dat ze het samen kunnen aanpakken. Zij formuleren voorstellen om zich weerbaarder te maken.

- In samenwerking met het vormingscentrum van het OCMW (OVC) organiseert de Draaischijf per jaar twee vormingssessies rond een bepaald thema (empowerment).
- Niet alleen het doelpubliek heeft nood aan vorming. De vorming moet open getrokken worden naar het cliënteel van de Draaischijf, CAW en OCMW.

- Vorming maakt de vrijwilligers sterker en wijzer.
- Het doelpubliek kan zich weren tegen de valkuilen van de maatschappij.

Werkdoel 4: De beeldvorming over kansarmoede verbeteren ten gunste van de doelgroep en een netwerk uitbouwen. Bekendmaking en werving van vrijwilligers via folder en persoonlijk schrijven.

De doelgroep voelt zich erkend, laat zijn stem horen en neemt die erkenning op door plaats te nemen als lid van het armoedeforum in Beringen.

De Draaischijf gaat werken aan de public relations om de werking bekend te maken. Ze gaan op zoek naar andere organisaties die werken rond armoedebestrijding en vinden elkaar als partner om gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen. Ze bouwen een netwerk uit met zoveel mogelijk verschillende partners.

- De Draaischijf is actief lid van het armoedeforum.
- De folder van de Draaischijf is klaar en er wordt een publicatie in verscheidene oplagen voorzien.
- De doelgroep neemt samen met de ondersteuners contact op met verschillende organisaties om samen te werken.
- Het beleid en andere diensten/organisaties zijn op de hoogte van de acties van de kansarmen.
- Iedere kansarme kan het woord nemen op alle niveaus.
- De leefwereld van kansarmen is bekend bij een ruimer publiek.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

We geven voortdurend aandacht aan maatschappelijke participatie: mensen versterken via vorming (o.a. misleidende reclame), mensen inspraak geven waar mogelijk (armoedeforum, gemeentelijke adviesraden). De Draaischijf als vereniging is ook voortdurend als proces in beweging. Met vallen en opstaan zetten ze steeds een stapje in de goede richting.

We werken aan beleidsparticipatie.

Met de Draaischijf wensen we een sterk beleidsinstrument te maken van het armoedeforum dat in Beringen recent werd opgestart. Als bevoorrechte partner willen we samen met leden van de Draaischijf een actieve rol spelen. Het is de bedoeling dat in iedere adviesraad van Beringen een vrijwilliger van de Draaischijf zetelt en participeert.

We werken structureel samen met derden.

De Draaischijf werkt samen met verschillende partners zoals Vormingplus, OVC en OCMW Beringen. Er wordt samenwerking opgezet met organisaties die werken voor hetzelfde doelpubliek: Basiseducatie, CAW 't Verschil, Open Hart, CGG, St-Vincentius en enkele andere. We blijven zoeken naar diensten die werken aan armoedebestrijding en stimuleren samenwerkingsverbanden.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Samen met collega's van RIMO Limburg werken we aan gekleurde armoede. We proberen een brug te slaan tussen de allochtonen in Beringen en de lokale werking van de Draaischijf. We geven de mensen de mogelijkheid om kennis te maken met de Draaischijf. Iedereen is welkom, ongeacht religie of origine.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er is oog voor vorming op maat van de doelgroep en de onmiddellijke toepasbaarheid van de aangeboden inhoud.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

- Team armoede Dynamo.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Armoedeforum van de gemeente Beringen.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2

De leefomgeving en het samenleven zijn verbeterd in territoria gekenmerkt door leefbaarheidsproblemen

ACTIES OP DE TWEEDE LIJN

RIMO Limburg klaart haar rol en positie uit m.b.t. het versterken van de sociaal-economische positie van bewoners in gebieden met een concentratie van achterstellingsfactoren (OD3.)

TOELICHTING

In het ervaringsonderzoek 'Succesfactoren voor leefbare wijken' dat RIMO Limburg uitvoerde in 2005-2006 hebben we vastgesteld dat het opbouwwerk te weinig bezig is met de socio-economische aspecten van leefbaarheid. De aanpak van wijkontwikkeling heeft wel impact op wonen, woonomgeving en samenleven, maar veel minder op de kern van de kansarmoedeproblematieken. De factor arbeid en inkomen is daarbij heel belangrijk. We hebben dit geformuleerd als een uitdaging voor het opbouwwerk.

RIMO Limburg heeft de afgelopen jaren enige ervaring opgebouwd met buurt- en nabijheidsdiensten. We willen de komende jaren antwoorden formuleren op volgende vragen: welke rol zal RIMO Limburg opnemen m.b.t. het uitbouwen van buurtdiensten? Kunnen we komen tot een systematische samenwerking met andere actoren die actief zijn op het terrein van arbeidsbemiddeling of sociale economie?

Vanuit de buurt- en nabijheidsdienst die RIMO Limburg ondersteunt in de gemeente Bilzen is de afgelopen jaren het model van de zgn. dorpsrestaurants ontwikkeld. Dit model combineert dienstverlening met sociale tewerkstelling en zinvolle bezigheid van kansengroepen en heeft een gunstige impact op de leefbaarheid van plattelandskernen.

FASERING

In het voorjaar 2009 organiseert RIMO Limburg i.s.m. de provincie Limburg en de stad Bilzen een studiedag over het model van dorpsrestaurants, om het bekend te maken bij andere lokale besturen en geïnteresseerden. Tegelijk is dit een aanleiding om onze eigen bijdrage van naderbij te bekijken: welke meerwaarde bieden we vanuit het opbouwwerk in dit model? Waar ligt onze sterkte? Hoe kunnen we die elders inschakelen?

Deze reflectie moet uitmonden in een interne nota, die in het najaar aan het bestuur wordt voorgelegd.

We organiseren minstens twee bovenlokale vormingsinitiatieven voor (trekkersfiguren van) wijk- en dorpscomités. (OD2)

TOELICHTING

In het kader van onze agogische opdracht brengen we af en toe (de trekkersfiguren van) wijk- en dorpscomités bijeen om hen te inspireren, te bemoedigen, om onderlinge uitwisseling te stimuleren of om bepaalde vaardigheden te ontwikkelen.

FASERING

In het voorjaar 2009 organiseren we een vrijwilligersavond om actieve vrijwilligers uit de projecten te bemoedigen en met elkaar in contact te brengen.

We onderzoeken de haalbaarheid van een vormingsinitiatief voor vrijwilligers die meewerken aan buurtkranten.

We publiceren minstens drie keer per jaar over onze ervaringen in wijken en dorpen (OD4).

TOELICHTING

Via eigen publicaties (waaronder ons tijdschrift, dat 4x/jaar verschijnt) maken we onze ervaringen bekend aan een ruimer publiek. Daarnaast bespelen we ook de algemene pers.

FASERING

2009

- Teksten in deelnemersmap studiedag dorpsrestaurants – voorjaar 09.
- Teksten in deelnemersmap studiedag “Kleurrijk in de wijk” – 23 april 09.
- RIMO-tijdschrift: in de loop van 2009 verschijnen artikels over de dorpsrestaurants, het intercultureel samenleven in concentratiewijken, het project in Haren-Bommershoven (leefbaarheid plattelandskern), en korte flitsen uit diverse andere projecten.

We zetten voor opbouwwerkers en buurtwerkers minstens twee vormingsmomenten op rond strategisch handelen en het omgaan met beleidsactoren (OD3 – OD5).

TOELICHTING

Het opbouwwerk heeft een agogische en een politieke opdracht. In het kader van die politieke opdracht willen we buurt- en opbouwwerkers vaardiger maken in beleidsbeïnvloeding.

FASERING

In 2009 leggen we de focus op het Participatiedecreet.

Dit decreet voorziet de mogelijkheid voor lokale besturen om extra middelen te verwerven voor vrijetijdsparticipatie, mits er een lokale afsprakennota gemaakt wordt met o.m. de verenigingen van armen en andere relevante lokale organisaties die in hun werking personen in armoede als doelgroep hebben. Daartoe behoort ook het buurt- en opbouwwerk. Heel wat werkingen van RIMO Limburg maakten de afgelopen jaren overigens reeds gebruik van het Fonds Cultuurparticipatie. Deze lokale afsprakennota's bieden dus een kans om vanuit het opbouwwerk in gesprek te gaan met OCMW's en gemeentelijke cultuur-, jeugd- en sportdiensten.

Een intern werkgroepje van RIMO Limburg zal in het voorjaar 2009 een visie ontwikkelen op vrijetijdsparticipatie en handvaten zoeken om vanuit het opbouwwerk invloed uit te oefenen op lokale afsprakennota's. We organiseren hierover een vormingsmoment voor buurt- en opbouwwerkers, opdat zij hiermee lokaal aan de slag kunnen gaan.

We contacteren de lokale besturen van gemeenten waar zich volgens objectieve criteria achtergestelde territoria bevinden (OD5).

TOELICHTING

De zgn. Kesteloot-atlas geeft ruimtelijke concentraties van achterstelling aan. We willen de zienswijze van lokale besturen leren kennen omtrent de betrokken buurten, o.m. met het oog op eventuele nieuwe projecten van RIMO Limburg.

FASERING

In de loop van 2009 contacteren we de lokale besturen van alle gemeenten waar we reeds actief zijn met leefbaarheidsprojecten om hen te bevragen over hun ervaring met/in de wijken die in de kansarmoedeatlas aangegeven worden. Van deze bevragingsronde wordt een verslag gemaakt.

We promoten bij besturen actief het buurtwerk als essentiële basisvoorziening (OD5).

TOELICHTING

In wijken met een zekere graad van kansarmoede is een projectmatige en dus tijdelijke interventie vanuit het opbouwwerk ontoereikend. In dergelijke wijken is het buurtwerk als basisvoorziening essentieel. Waar nodig trachten we lokale besturen van dit inzicht te overtuigen.

FASERING

2009: we plannen een gesprek met het stadsbestuur van Bilzen over de wijk Gansbeek, waar RIMO Limburg de afgelopen jaren de aanzet heeft gegeven tot een buurtwerking.

PROJECTEN

BUURTWERK STEENVELD - BERINGEN

Werkschaal

Sociale woonwijk Steenveld in Beringen

Opbouwwerker

Sema Yildiz – 5/10 tewerkstelling

Evelien Poelmans – 5/10 tewerkstelling

Financiering: stad Beringen

Werkadres

Laan op Vurten 55, 3582 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 januari 2003. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Steenveld is een sociale woonwijk die ruimtelijk geïsoleerd gelegen is tussen de dorpskernen van Beringen en Koersel. De wijk bestaat uit een oud gedeelte, dat destijds gebouwd werd door de Koolmijn Beringen, maar sinds eind jaren '60 beheerd wordt door de Kantonnale Bouwmaatschappij en een nieuw gedeelte, 'Nieuw Steenveld', in de jaren '70 gebouwd door de Kantonnale Bouwmaatschappij. In de 260 woningen van Steenveld wonen ongeveer 800 mensen. Globaal gezien is Steenveld een zeer jonge wijk. In Oud-Steenveld, dat voornamelijk uit Belgische ex-mijnwerkers bestaat, zijn de bewoners gemiddeld gevoeliger ouder dan in de overige deelbuurten. In Nieuw-Steenveld is meer dan 70 % van Turkse origine. Die 'monocultuur' wordt door de Turkse bewoners zelf als een nadeel ervaren.

Vanaf 1976 werden reeds heel wat initiatieven genomen om de achterstelling in de wijk te verbeteren. Vanaf 1993 is de gemeente gestart met buurtwerk waardoor er op structureel gebied heel wat verwezenlijkt werd: de aanleg van 3 speeltuintjes, een sportterrein, een voetbalplein en een woningrenovatieproject. Sinds 2003 is RIMO Limburg, op vraag van het stadsbestuur, actief in de wijk met buurtopbouwwerk.

Om het negatief imago van de wijk en een aantal leefbaarheidsproblemen aan te pakken, richtte de opbouwwerker thematische werkgroepen op rond verkeer, groen en samenleven. Deze werkgroepen bepleiten oplossingsvoorstellen bij de verschillende actoren. Eigen inbreng vanuit wijkbewoners is een steeds terugkerend element en resulteerde zelfs in een project rond onderhoud en vernieuwing van het openbaar groen door wijkbewoners met ondersteuning door de buurtdienst.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurtkrant.

- Vier buurtkranten per jaar met verslagen en aankondigingen van activiteiten.

Werkdoel 2: Woonomgeving.

- Bewonersparticipatie bij omgevingswerken bepleiten en begeleiden.
- Opmaak van een inspraakscenario met stappenplan.
- Inventarisatie van door bewoners ervaren knelpunten.
- Organisatie van bewonersvergaderingen.

Werkdoel 3: Opruimacties.

- Drie opruimacties per jaar, met betrokkenheid van de bewoners.
- Sensibilisering van de bewoners rond properheid van de woonomgeving.

Werkdoel 4: Materialenbank.

- Het op punt zetten van het uitleensysteem.
- Impulsen geven aan de vrijwilligerswerking.
- Periodieke ledenvergadering.

Werkdoel 5: Ouderengroep (allochtone vrouwen 50+).

- Het organiseren van infodagen rond dementie, diabetes, ...
- Ondersteuning van vergaderingen en ontspanningsactiviteiten (ontbijtmomenten, sauna, vrouwensportdag, ...).

Werkdoel 6: Buurtcomité.

- Ondersteuning van vergaderingen en activiteiten van het buurtcomité.
- Begeleiding en verruiming van de groep.

Werkdoel 7: Huiswerkklas.

- Tweemaal per week gedurende 2 uur huiswerkbegeleiding organiseren met het oog op het verbeteren van de slaagkansen op school.

Werkdoel 8: Sensibilisering en ondersteuning van de ouders m.b.t. de schoolloopbaan van de kinderen.

- Drie keer per schooljaar een informatie- en evaluatiedag organiseren voor de ouders.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De betrokkenheid van bewoners bij de omgevingswerken, bij buurtactiviteiten, bij het beheer van de materialenbank, e.d. biedt groeikansen aan de bewoners.

We werken aan beleidsparticipatie.

We bepleiten en organiseren bewonersparticipatie bij de geplande omgevingswerken (cfr. Werkdoel 2).

We werken structureel samen met derden.

De opbouwwerkers werken samen met Arktos (meisjes- en tienerwerking), stedelijk jeugdwelzijnswerk (kinderwerking), integratiedienst (ondersteuning vrouwengroep 50+), stadsbestuur (omgevingswerken). De stedelijke sociale ombudsdienst is het eerste aanspreekpunt voor zaken die betrekking hebben op de stad.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het buurtcomité is intercultureel samengesteld en heeft in haar activiteiten ook speciale aandacht voor het bereiken van alle bevolkingsgroepen. De woonomgeving is iets dat alle bewoners aanbelangt, en dat dus verbindend kan werken over etnisch-culturele grenzen heen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De projectpartners zijn de partners vertegenwoordigd in de stedelijke stuurgroep buurtopbouwwerk, nl. de sociale ombudsdienst, de integratiedienst, de stedelijke werkplaatsen, de schepen van sociale zaken, Arktos, de Kantonnale Bouwmaatschappij, het Vlaams Woningfonds en de politie.

In het kader van de vorming van laaggeschoolden wordt samengewerkt met Basiseducatie, het CVO en de Integratiedienst.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Integratieraad.

DE POSTHOORN - BERINGEN

Werkzaam

Woonerf Waterstraat in Beringen

Opbouwwerker

Evelien Poelmans – 5/10 tewerkstelling
Financiering: stad Beringen

Werkadres

Laan op Vurten 55, 3580 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in 2003. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het woonerf 'Posthoorn', gelegen vlakbij de mijn van Beringen, telt 58 woningen en is eigendom van het Vlaams Woningfonds voor Grote Gezinnen. De wijk is gebouwd in 1990 op initiatief van toenmalig KS-manager Tyl Gyselincx in het kader van een herscholingsproject voor mijnwerkers (omscholing tot bouwvakkers). De huizen waren in eerste instantie bedoeld als transitwoningen voor de bewoners van de cité, die hun huurwoningen tijdelijk dienden te verlaten wegens renovatiewerken. De 58 woningen zijn gebouwd op een erg kleine oppervlakte en de criteria van het Vlaams Woningfonds impliceren dat er uitsluitend gezinnen met lage inkomens en minimaal 2 kinderen kunnen wonen.

Tot voor enkele jaren was de Waterstraat in de ogen van de meeste actoren de belangrijkste probleemwijk van Beringen en omstreken met veel nachtlawaai, ruzies, vechtpartijen, diefstallen, druggebruik, pesterijen, vandalisme, vervuiling, ...

De jongste jaren is er een duidelijke kentering: het aantal politie-interventies is spectaculair gedaald, de woonbeleving is opvallend positiever, het verloop van huurders is gedaald en de wijk krijgt opnieuw krediet bij een aantal diensten.

Toch blijft dit een erg kwetsbare wijk. Veel gezinnen verkeren in financiële problemen, hebben weinig draagkracht en weinig sociale vaardigheden. Het is nu zaak om de opgebouwde werking te blijven ondersteunen: buurtvaders, vrouwenwerking, huiswerkklas, ...

Regelmatig is een terugval in de motivatie van de trekkersfiguren merkbaar.

De opstelling van het Vlaams Woningfonds blijft stroef. Sommige bewoners willen hun huis graag kopen, wat meer stabiliteit in de wijk zou brengen, maar het Vlaams Woningfonds vraagt prijzen die dicht aanleunen tegen deze op de private woningmarkt, m.a.w. onbetaalbaar voor deze sociale huurders.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurkrant 'Waterstraatgazet'.

- Verschijnt 4 maal per jaar met verslagen en aankondigingen van activiteiten.

Werkdoel 2: Buurtvaders.

- Organisatie van maandelijkse bijeenkomsten in het buurthuis.
- De band tussen buurtvaders en de jongeren versterken door samen het project 'Pimp a car' uit te werken.
- Samenwerking met Villa Basta en Arktos i.f.v. project 'Pimp a car'.

Werkdoel 3: Vrouwenwerking.

- Wekelijkse samenkomsten van Turkse vrouwen i.s.m. project Wayang, Groep Intro.
- Jaarlijkse uitstap voor alle vrouwen van de Waterstraat (intercultureel).

Werkdoel 4: Huiswerkklas.

- Huiswerkbegeleiding voor kinderen in de lagere school, ter verbetering van hun slaagkansen op school.

Werkdoel 5: Verminderen van de leefdruk door het aanleggen van een buffer tussen openbaar en privaat domein.

- Uitvoering van maatregelen uit de planologische studie, waaronder het aanleggen van voortuintjes.

Werkdoel 6: Contact met bewoners versterken.

- Regelmatig afleggen van huisbezoeken.

Werkdoel 7: Sensibilisering rond afval sorteren.

- I.s.m. de kinderwerking en de milieudienst een activiteit organiseren rond het bewust sorteren van afval.

Werkdoel 8: Oprichten gebruikersoverleg Buurthuis.

- Er is regelmatig overleg met alle gebruikers van het Buurthuis: stadswachten, kinderwerking (stad), meisjeswerking (Arktos), huiswerkklas, buurtvaders, vrouwengroep.

Werkdoel 9: Opstarten algemene bewonersvergadering.

- Er is een jaarlijkse bewonerssamenkomst waar knelpunten en nieuwe ideeën kunnen aangegeven worden.

Werkdoel 10: Vormingssessies rond 'woonkwesties' in functie van onderhandelingen met het Vlaams Woningfonds.

- Organiseren van verschillende vormingssessies waar experts bij betrokken worden.
- Onderhandelingen met het Vlaams Woningfonds in Brussel.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Er zijn vormingssessie voor de huurders. De emancipatie van Turkse vrouwen krijgt aandacht via het project Wayang. De buurtvaders krijgen maatschappelijke waardering door hun inzet in de wijk.

Zo groeien verschillende categorieën bewoners naar meer maatschappelijke betrokkenheid en empowerment.

We werken aan beleidsparticipatie.

We focussen op het Vlaams Woningfonds, de huiseigenaar van de Posthoornwijk (zie werkdoel 10). Het VWF heeft de sleutels in handen voor een aantal problemen, maar toont weinig betrokkenheid op de wijkproblematiek.

We werken structureel samen met derden.

Arktos zet wekelijks een meisjeswerking op in de Waterstraat. Het stedelijk welzijnswerk verzorgt wekelijks een kinderwerking. Voor de emancipatie van Turkse vrouwen werken we samen met Groep Intro, project Wayang. De politie en integratiedienst zijn betrokken bij ondersteuning van de buurtvaders en volgen de vergaderingen op. We rapporteren minstens maandelijks aan de stedelijke sociale ombudsdienst.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Gezien de bevolkingssamenstelling in deze wijk zijn veel wijkactiviteiten intercultureel. We hebben hier in het bijzonder aandacht voor tijdens de algemene bewonersvergadering en de vrouwenuitstap.

Methodiekontwikkeling.

Via het project 'Pimp a car' trachten we de band tussen buurtvaders en jongeren te verstevigen. Arktos staat hierbij in voor de ondersteuning van de jongeren. Villa Basta levert artistieke ondersteuning. De buurtwerkster bewaakt de betrokkenheid van de buurtvaders.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerkster maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Projectstuurgroep.

BUURTWERK TUINWIJK – BERINGEN

Werkschaal

De oude mijncité Beringen-Mijn

Opbouwwerker

*Patrick Moons – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stedenfonds Beringen*

Werkadres

Eeuwfeestplein 33 – 3582 Beringen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 november 2002. De overeenkomst met de stad Beringen loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

De Tuinwijk in Beringen-Mijn werd oorspronkelijk gebouwd voor de huisvesting van mijnwerkers. Vanaf eind jaren '60 begon de mijn de woningen geleidelijk te verkopen aan de zittende huurders. In de jaren '80 zijn de resterende woningen verkocht aan het Vlaams Woningfonds of de KBM. Vandaag wonen in Beringen-Mijn vooral ex-mijnwerkers van gemengde etnische afkomst, in totaal een 40-tal nationaliteiten. De aanwezigheid van Turkse migranten springt sterk in het oog. De jongste jaren kwamen er veel Turkse nieuwkomers via huwelijksmigratie, wat problemen stelt op het vlak van taalverwerving, integratie, schoolachterstand van de kinderen, een slechte arbeidsmarktpositie, toenemende etnisch-culturele segregatie, e.d.

In de zgn. Kesteloot-atlas overschrijdt (een gedeelte van) Beringen-Mijn 6 drempelwaarden. Het is daarmee de meest kansarme wijk van Limburg. Naast de sociale problematiek zijn er een aantal knelpunten op het vlak van de woonomgeving.

Het buurtopbouwwerk legt in 2009 een viertal accenten:

- De sociale samenhang versterken en interculturele contacten stimuleren.
- De fysieke woonomgeving opwaarderen door knelpunten aan te pakken.
- Fungeren als draaischijf tussen bewoners en diverse diensten (toeleiding, drempelverlaging, samenwerking).
- Verbreden van het doelgroepbereik.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Sociale samenhang versterken.

- Uitvoering project "Sprekend Verleden in Beringen-Mijn" i.s.m. Expeditions en Onderzoeksgroep LiSE. Het betreft een Oral History project, dat vertrekt van focusgroepsgesprekken met een viertal groepen bewoners. Het project moet uitmonden in een reeks evenementen en een boek met verhalen van buurtbewoners. Het project zet in op het versterken van de interculturele en intergenerationele communicatie en op actieve cultuurbeleving.
- Ontmoetingsinitiatieven organiseren in minstens drie deelbuurten.

Werkdoel 2: De fysieke woonomgeving verbeteren.

- Inventariseren van de knelpunten.
- Minstens drie knelpunten aanpakken, waarvan minstens één via het systeem van buurtbeheer.

Werkdoel 3: Fungeren als draaischijf tussen bewoners en diensten.

- Meewerken aan initiatieven van derden in Beringen-Mijn: energiescans (milieudienst), project Kerven in Steen (basisschool Mozaïek), vrouwencontactgroep (integratiedienst).
- Zelf opzetten van initiatieven i.s.m. derden: opruimacties (milieudienst), cursus kaartvaardigheid (basiseducatie).
- Fungeren als aanspreekpunt voor diensten en organisaties betreffende allerlei initiatieven in Beringen-Mijn.

Werkdoel 4: Verbreden van het doelgroepbereik.

- Minstens 25 huisbezoeken in minstens 2 deelbuurten + rapportering.

Werkdoel 5: Nieuwsbrief.

- 4x/jaar op 1400 exemplaren, met verslagen en aankondigingen van activiteiten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Door mee te doen aan allerlei activiteiten (zie werkdoelen) ontwikkelen bewoners op een impliciete manier vaardigheden die hen helpen om beter deel te nemen aan het maatschappelijk leven (luisteren naar elkaar, beter inzicht in het functioneren van overheden, e.d.). Op expliciete wijze leren bewoners via de cursus kaartvaardigheid (WD 3).

We werken aan beleidsparticipatie.

RIMO Limburg is betrokken in diverse structuren die het lokaal beleid adviseren: de stuurgroep buurtopbouwwerk, het overleg vrijetijdsparticipatie, het coördinatieteam jeugdwelzijnswerk, clustergroep wonen/wijkontwikkeling ikv LSB, stuurgroep omgevingswerken. Daarnaast is er beïnvloeding via vnl. ambtelijk overleg tussen de opbouwwerker, bewoners en diverse (gemeentelijke) diensten over dossiers betreffende de woonomgeving en de energiescans.

We werken structureel samen met derden.

Het afdelingshoofd sociale zaken volgt het maandelijks team buurtopbouwwerk op. De buurtopbouwwerker zit in de projectgroep van Arktos. Er is geregeld informeel overleg met de integratiedienst. Naast de structurele samenwerking is er projectmatige samenwerking met verschillende organisaties: Expeditions, Onderzoeksgroep LiSE, basisschool Mozaïek, Basiseducatie, milieudienst en integratiedienst.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

De buurtontmoetingen en het project "Sprekend Verleden" (WD 1) zijn uitdrukkelijk gericht op interculturele ontmoeting. Dit is echter ook een belangrijk aandachtspunt bij opruimacties en bij de aanpak van omgevingsknelpunten. Daarnaast helpt de opbouwwerker gastvrouwen en deelnemers zoeken voor het project "Kleurrijk in de wijk".

We doen aan methodiekontwikkeling.

Het project "Sprekend Verleden" (ondertitel: 'het gesproken cultureel erfgoed als emancipatorisch instrument') beoogt op innoverende wijze de deculturatieprocessen in de wijk tegen te gaan. Daarnaast hanteert de opbouwwerker in zijn bewonerscontacten elementen uit de ABCD-aanpak.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerker maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Projectgroep Arktos.
- Stedelijke werkgroep gokken.

LEEFBAARHEID HOUTHALEN-OOST - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkzaam

Houthalen-Oost
in Houthalen-Helchteren

Opbouwwerker

Nicole Baerts – 8/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Leefbaarheid Houthalen-Oost
Kastanjestraat 7
3530 Houthalen-Helchteren

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project startte op 1 januari 2002, werd verlengd in 2007, einddatum zal worden bepaald in de loop van dit projectjaar.

ALGEMENE DOELSTELLING

Werken aan de leefbaarheid van Houthalen-Oost, met het oog op structurele communicatie tussen beleid en bewoners en vanuit medewerking aan het opstartende lokaal dienstencentrum.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het project situeert zich te Houthalen-Oost, een deelgemeente van Houthalen-Helchteren, die ongeveer 7700 inwoners telt.

Ondanks de grote (financiële) inspanningen vanuit het gemeentebestuur blijven bewoners zich achtergesteld voelen t.o.v. de rest van de deelgemeenten in Houthalen-Helchteren. Onder andere daarom werd het opbouwwerkproject verlengd.

Na zeven jaar intensief werken met de bewoners formuleren bewoners nog steeds een aantal knelpunten: overlast van sluisstorten, parkeren, containerpark te ver, detailhandel verdwijnt uit het centrum, vergrijzing en vereenzaming, jongerenproblematiek, hangjongeren, professionele eilanden, geen overlegstructuur met mandaat, te duur om te wonen / kopen ...

Om hieraan te kunnen beantwoorden, gaan we vanuit het opbouwwerk twee taken opnemen: ten eerste blijven we binnen de wijk de mensen en verenigingen verder samenbrengen in het Forum, maar ook via laagdrempelige burenbabbels op straat.

De andere taak is het mee vorm geven aan het startende wijkteam van professionelen in de wijk. Onze taak is om te zoeken hoe we zoveel mogelijk de stem van bewoners daarin kunnen laten klinken.

Het nieuwe lokale dienstencentrum vanuit het thuiszorgdecreet doet haar deuren open rond de jaarwisseling. Taken voor het opbouwwerk zijn hier enerzijds meewerken aan de kennismaking van de nieuwe centrumleider met de buurt en omgekeerd. Anderzijds zal het opbouwwerk werk maken van de uitbouw van een buurtgericht project vanuit het dienstencentrum.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Verdere uitbouw van het Forum Houthalen-Oost.

- De vijf wijkcomités en de zes jongerenverenigingen verzamelen zich in een gesprekstafel, Het Forum Houthalen-Oost. We werken aan uitbreiding met het verenigings- en sportleven van Houthalen-Oost. Het Forum kan rechtstreeks in overleg treden met de gemeente of kan haar bekommernissen meegeven via de opbouwwerker naar het wijkteam en andere overlegtafels.
- Het forum is de spil van waaruit de kracht en de dynamiek komt om kleine projecten op te starten, o.l.v. de opbouwwerker. Deze kleine projecten zijn een antwoord op vragen/knelpunten die leven in een bepaalde deelbuurt van HO
- Op verschillende plaatsen buigen groepen bewoners zich via burenbabbels over de gespreksthema's/knelpunten te velde; deze thema's worden eveneens door de opbouwwerker mee opgenomen in het wijkteam.
- Hierbij spreekt de opbouwwerker expliciet de meest kwetsbaren in de betrokken deelbuurten aan.
- Jaarlijkse organisatie van één grote activiteit (garageverkoop) in het kader van het werken aan sociale cohesie.

Werkdoel 2: 'Partner' zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van het te installeren gemeentelijk wijkteam.

- Het opbouwwerk is een actieve partner in het buurtteam: brengt agendapunten (bekommernissen, voorstellen) aan vanuit de wijk en het forum, zoekt actief mee naar oplossingen.
- We willen bewoners informeren en vormen rond de werking vanuit een gemeentelijke dienst, het gemeentelijke apparaat.
- De opbouwwerker neemt maandelijks deel aan het wijkteam o.l.v. de gemeente.
- Knelpunten vanuit de buurt zijn daarin opgenomen.
- We werken aan een goede samenwerking tussen opbouwwerk en wijkschepen (nieuw concept).
- We blijven zoeken naar een zo groot mogelijke participatie van bewoners in het wijkteam (rechtstreeks, ad hoc of onrechtstreeks).

Werkdoel 3: Mee opstarten van het nieuwe dienstencentrum.

- Het opbouwwerk draagt haar steentje bij aan de uitbouw en de verankering van het dienstencentrum in samenwerking met de centrumleider. Er zijn tentakels naar het buurtleven, naar verenigingen en naar personen.

We zien twee subdoelen:

1. Samen met de centrumleider maken we het dienstencentrum en de centrumleider actief bekend bij o.a. wijkcomités, verenigingen, bepaalde groepen bewoners (vb zeventig plussers). Algemene communicatie naar bewoners wordt opgenomen door het OCMW.
2. Om aan de regelgeving van de erkenning te kunnen voldoen, neemt het opbouwwerk i.s.m. de centrumleider één optionele activiteit voor haar rekening: opzetten van buurthulp of opzetten van een boodschappendienst of werken aan mobiliteit. Het opbouwwerk onderzoekt verschillende mogelijkheden, legt eind februari een voorstel voor aan het OCMW en werkt dit uit in samenwerking met het OCMW.

TRANSVERSALE ACCENTEN

Proceswerk: het proces van betrokkenheid van bewoners.

De sensibilisering om bewoners te krijgen tot deelnemers die actief deelnemen aan de burenbabbels. De opbouwwerker is de bewaker van het proces. Het proces verloopt emancipatorisch en van onder uit. Dit proces mondt uit in de actieve deelname van bewoners in het gemeentelijk wijkteam of heeft hier sterke linken mee.

Beleidswerk.

De opgedane kennis (burenbabbels / Forum Houthalen-Oost: ervaringen van bewoners) wordt besproken in het nieuwe gemeentelijk wijkteam. Duurzame structuren worden opgesteld. Op termijn wordt er gewerkt aan actieve deelname van bewoners om zo te komen tot een sociaal en participatief gecorrigeerd beleid. De nieuwe wijkschepen is op de hoogte van de verzuchtingen van het opbouwwerk en zoekt mee naar goede en structurele oplossingen. Het opbouwwerk blijft waakzaam over haar opbouwwerkfunctie, die op termijn overbodig moet worden.

Samenwerkingsverbanden.

Het Forum Houthalen-Oost blijft grote interesse tonen om over de grenzen heen ervaringen op te doen (Eurgio, samenwerking tussen Belgisch en Nederlands Limburg). Samenwerking tussen gemeentelijke diensten en bewoners blijft hun interesseveld. Door de samenstelling van het nieuwe gemeentelijk wijkteam, werkt het opbouwwerk nauw samen met de gemeentelijke dienst cultuur, jeugd en welzijn, het jongerenwerk van het CMGJ, het straathoekwerk van het LiSS, het straathoekwerk van het CAD en van de gemeentelijke preventiedienst. Omdat de buurtbabbels in duo georganiseerd worden, wordt samenwerken met de politiediensten zeer belangrijk. Verder wordt er samengewerkt met het OCMW, de centrumleider/ster i.v.m. de uitbouw van het nieuwe dienstencentrum. Het opbouwwerk wordt gehuisvest in het nieuwe dienstencentrum.

Samenleven in diversiteit.

Aan het aangenaam samenleven tussen jong en oud en tussen mensen met verschillende achtergronden wordt gewerkt via de burenbabbels. Kansen worden aangeboden om hekelpunten te bespreken. Indien nodig worden oplossingen aangeboden door samen te werken met andere diensten. Door het organiseren van 1 jaarlijkse activiteit wil het opbouwwerk werken aan sociale cohesie.

Methodiekontwikkeling.

- Nieuw in 2009: het opbouwwerk gaat actief naar bewoners toe, het opbouwwerk gaat letterlijk de straat op. Via deze methodiek (gebaseerd op de methodiek van de straatladder) wil het opbouwwerk met meest achtergestelde bereiken, om zo te kunnen werken aan empowerment, emancipatie en burgerzin.
- Het verder werken aan de uitbouw van een wijkteam en participatie van bewoners kan ook als voorbeeld gelden voor andere gemeenten.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Nicole is vanuit het opbouwwerk alleen aan het werk in dit project. De voeding komt vanuit de bewoners (het Forum in ruime zin), werkbespreking met RIMO Limburg, stuurgroep wijkontwikkeling (zie verder) en het overleg met het diensthoofd van de gemeentelijke dienst Welzijn, cultuur en jeugd.

In functie van het dienstencentrum heeft het opbouwwerk overleg met het OCMW.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Permanentie in het opbouwwerk-lokaaltje zodat het opbouwwerk bereikbaar is voor bewoners, diensten en het beleid.
- Verhuis van het opbouwwerk-lokaaltje naar het nieuwe dienstencentrum (onder voorbehoud indien er bureelruimte ter beschikking is).
- Minimale nazorg van het bestuur van het jeugdhuis bij knelpunten. Het opbouwwerk spreekt op zo'n moment de bestaande netwerken aan en geeft advies voor oplossingen.

WIJKONTWIKKELING DE STANDAARD - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkschaal

*De sociale woonwijk De Standaard
in Houthalen-Helchteren*

Opbouwwerker

*Diane Lemmens – 5/10 tewerkstelling
Projectmedewerkster:
Lucrece Ory – 1,5/10 tewerkstelling
Financiering: beiden decretale middelen
en gemeentebestuur Houth.-Helchteren*

Werkadres

*Wijkinfocentrum
Hoolvenstraat 130
3530 Houthalen-Helchteren*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project startte in 1998. Het einddoel is niet bepaald.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verhogen van de leefbaarheid in de sociale woonwijk De Standaard via ondersteuning van de bestaande vrijwilligerswerking en het uitbouwen van een eigen werking.

SITUERING VAN HET PROJECT

Op vraag van de gemeente startte in 1998 Claudia Mellebeek als opbouwwerkster in de wijk. Ze nam er het werk over van een gemeentelijk personeelslid dat de buurtwerking opgezet had.

In 2004 nam Marleen Hus het werk over van Claudia. Op dat moment lag de nadruk nog meer op opbouwwerk dan op buurtwerk. Daarom startte Marleen met een nieuwe projectvoorbereiding en een nieuw samenwerkingsverband, met het Groene Huis van Provincie Limburg en Cedes vzw rond een milieuproject.

In 2005-2006 gaf dit het ontstaan aan het project 'Milieuzorg op de wijk', met als eerste aandachtspunt: aanpak van de afvalpreventie. In 2006 en 2007 zette de wijk acties op om afval te voorkomen: de milieudag, aanpak sluikstorten door bewoners door zelf het zwerfvuil op te rapen, het opstellen van een ergernissenlijst, een voortuinactie, het project Klimaat op maat en aanpak van hondenpoep en een rattenplaag.

1 januari 2008 startten Diane Lemmens en Lucrèce Ory als buurtwerker en ondersteuner in de wijk. Ze zetten voor een groot stuk het werk van Marleen voort. Nieuw accent voor 2009 is een verdieping van de verkenning door Diane dmv individuele en groepsgesprekken om talenten en vragen van mensen te leren kennen. Dit moet dan nieuwe 'input' en verdieping geven aan de wijkwerking.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurtkrant met als doel de wijkwerkingen voortdurend bekend maken zowel bij bewoners, beleidsmensen, veldwerkers als sympathisanten.

- Ze verschijnt 4x/jaar op 300 ex.
- Er is een redactieraad met 3 bewoners, getrokken door het buurtwerk, waarin mensen zelfstandig schrijf- en fotografietaken op zich nemen.

Werkdoel 2: Responsabiliseren van bewoners rond milieu.

- Uitbouw van een hondenpark met een werkgroep bewoners en ism de milieudienst.
- Voortuinactie: wedstrijd om de mooiste voortuin ism het Kempisch Tehuis.
- Coördinatie en bekendmaking van de materialenbank, waar men vooral tuingerief kan uitlenen: taak van buurtwerker is het verstevigen van de vrijwilligers die meer en meer taken zelfstandig opnemen.
- Coördinatie en bekendmaking compostpark: zoeken naar nieuwe vrijwilligers; boekhouding in orde brengen.
- Coördinatie van de actie Klimaat op Maat: zoeken van nieuwe gezinnen, opzetten van de groepsbijeenkomsten, opnemen van meterstanden, contacten gemeente, ...

Werkdoel 3: ondersteuning van en samenwerking met de vzw het Schanshof, de buurtwerking getrokken door bewoners.

- Samen opzetten van een aantal activiteiten.
- Ondersteuning bij de boekhouding.
- Stimuleren en delen in het opnemen van meerdere verantwoordelijkheden van de betrokken leden van de vzw.
- Blijvend werken aan een positieve uitstraling van de vzw in de buurt.
- Openheid behouden en nieuwe vrijwilligers aantrekken.
- Hen doen nadenken over bepaalde zaken zoals betrokkenheid van allochtonen.

Werkdoel 4: Het versterken van de sociale cohesie en het verbreden van het draagvlak.

- Trekken of ondersteunen van activiteiten in kader van vorming en ontspanning, nl een turnreeks en een wandelclub
- Permanentie wijkinfocentrum verzekeren: Informatie en doorverwijzing naar gemeentelijke diensten en opvang van bewonersproblemen.

Werkdoel 5: Verdieping van de verkenning,

Daar Diane nieuw is als buurtwerker sinds 2008, is het belangrijk dat ze nieuwe mensen met hun talenten en vragen leert kennen. Dit doet ze via huisbezoeken en 'winterse soeppmomenten op straat en in garages'.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De wijkwerking, wijkinfocentrum en de vzw het Schanshof trachten de kansen op maatschappelijke participatie van bewoners, en zeker voor de meest gekwetste, positief te beïnvloeden.

We werken aan beleidsparticipatie.

De wijkwerking en de vzw houden de mogelijkheden permanent onder de loep. In het kader van de nieuwe omleidingsweg trachten we de bewoners te informeren over de plannen en brengen we hen samen als mensen hun bezorgdheid hierover willen uiten.

We werken structureel samen met derden.

In de wijk werken we op nauwe basis samen met het CMGJ, het jeugdwelzijnswerk. Omdat Digidak, die PC-lessen en –gebruik aanbiedt, in hetzelfde huis zetelt, is er regelmatig overleg en groeit er spontaan samenwerking.

In het kader van milieu is er samenwerking met de milieudienst rond het zwerfvuil, hondenpoep, actie klimaatwijken. Ook is er indien nodig overleg met de technische diensten van de gemeente. Met het Kempisch Tehuis is er samenwerking ad hoc, bv. omwille van bepaalde overlast.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Aangezien de activiteiten openstaan voor alle bewoners, hopen we op die manier beide groepen te bereiken en betrekken. In de praktijk merken we echter dat allochtonen vaak moeilijker de weg vinden naar activiteiten, maar wel naar de materialenbank en compostproject. Daarom willen we via gesprekken aan huis extra inspanningen doen om allochtonen meer te leren kennen en te voelen wat hun noden en behoeften zijn aangaande leefbaarheid.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Diane Lemmens is buurtwerkster. Zijn wordt in haar werk ondersteund door Lucrèce Ory (administratie, trekken van de redactieraad, opnemen van een aantal deelverantwoordelijkheden). Daarnaast neemt een groep vrijwilligers heel wat taken op zich: permanentie en onderhoud materialenbank, permanentie compostpark, redactieraad van de wijkkrant “De Stannerd”, zetelen in het bestuur vzw Schanshof, medewerking bij activiteiten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

Trekken van veldwerkersplatform in de wijk.

IN SCHOONBEEK AAN DE SLAG – BILZEN

Werschaal

De sociale woonwijk Schoonbeek en de diverse landelijke dorpen in Bilzen en Riemst

Opbouwwerker

*Karel Bollen – 8/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen*

Werkadres

*Jeugdhuis Schoonbeek
Jeugdhuispad 7 - 3740 Bilzen*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in januari 2006 en loopt tot eind 2009.

ALGEMENE DOELSTELLING

Nuttige voorzieningen uitbouwen samen met de bewoners door inschakeling van kwetsbare groepen.

SITUERING VAN HET PROJECT

Dit project bouwt organisch verder op het project 'Leefbaarheid in Schoonbeek' dat RIMO Limburg in 2005 afrondde en dat in eerste instantie gericht was op de sociale woonwijk in dit Bilzers kerkdorp. Uit de Buurt- en Nabijheidsdienst die toen werd opgericht voor het groenonderhoud, groeide later een zgn. dorpsrestaurant. Dit initiatief had heel wat interessante neveneffecten: de mentale kloof tussen dorp en sociale woonwijk verkleinde, het werd een entingsplek voor nieuwe initiatieven (computerinitiatie, gezondheidswandelingen, gezondheidsvoorlichting, animatienamiddagen, e.d.), het gaf een antwoord op de problematiek van alleenstaande senioren die geïsoleerd dreigden te geraken, e.d.

Dit model van dorpsrestaurants met sociale tewerkstelling, een sterke participatie van vrijwilligers, nevenactiviteiten (computerinitiatie, gezondheidsinitiatieven, animatie, ...) werd verder uitgebouwd en overgebracht naar andere dorpen in Bilzen en later ook naar andere gemeenten. De combinatie van tewerkstelling, de uitbouw van de diensten en de sterk doorgedreven participatie (van zowel medewerkers als gebruikers) maakt dat er een goede basis gevormd is om buurtdiensten op te zetten die een verregaande impact hebben op zowel de omgeving, het dorp en de buurt als op de betrokken mensen. Opmerkelijk is dat haast alle medewerkers die gebruik maken van een sociaal tewerkstellingsstatuut in dit project, nog steeds mensen van Schoonbeek zijn, de oorspronkelijke vertrekbasis dus.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Het realiseren van tewerkstelling/zinnvolle activiteit voor kwetsbare bewoners.

- Effectieve tewerkstelling van 8 mensen (5 VTE) en 5 PWA'ers uit kansengroepen.
- Inschakeling van 3 mensen met psychiatrische problemen in het project.
- Duidelijke omschrijving van taken en verantwoordelijkheden.
- De overheid sensibiliseren voor tewerkstelling van kwetsbare groepen.

Werkdoel 2: Toepassen van de opgedane ervaringen in andere kleine landelijke dorpskernen.

- Vorming van groep medewerkers op minstens 5 plaatsen.
- Vinden van minstens 25 vrijwillige medewerkers in het kader van de verschillende werkingen.
- Minstens 3 andere gemeenten informeren over de manier van werken.

Werkdoel 3: Gerichte aandacht voor vorming, opleiding en inspraak.

- Minstens 4 dorpsamfletten in elk dorp waar we actief zijn.
- In elk dorp minstens 2 bevragingen onder gebruikers van de voorzieningen, gevolgd door een terugkoppeling.
- Regelmatig overleg met de medewerkers in de verschillende dorpen en werkingen.
- In minstens 3 dorpen zijn er inleidingen rond sociale thema's en initiatieven rond gezonde voeding en beweging.
- Oprichting stuurgroep met minstens 2 samenkomsten per jaar.

Werkdoel 4: kwetsbare bewoners maken gebruik van de diensten en bepalen mee de uitbouw er van.

- In afspraak met de vrijwilligers worden gericht contacten gelegd om ook zeker klanten met omschrijfbaar kwetsbaarheidskenmerken te bereiken.
- Er zijn steeds minstens 3 computers in roulatie bij mensen die les volgen en zelf geen computer ter beschikking hebben.
- Gemeente en/of OCMW zorgen dat een medewerker van de sociale dienst minstens eens per maand beschikbaar is voor klanten in de dorpsrestaurants.

Werkdoel 5: uitbouwen van BLITS (Bilzers Lokaal Initiatief voor Tewerkstelling met Sociaal doel) als middel om nieuwe sociale tewerkstellingsinitiatieven op te zetten.

- Opstarten van minstens 2 nieuwe projecten vanuit de vzw Blits.
- Er is een nieuwe duidelijke structuur en organigram.
- Effectief tewerkstellen van minstens 5 kwetsbare bewoners.

TRANSVERSALE ACCENTEN

Maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Dit project richt zich uitdrukkelijk op het betrekken van achtergestelden, zowel medewerkers als gebruikers van de opgezette diensten.

Beleidsparticipatie van achtergestelden.

Door geregeld bevragingen te organiseren, krijgen de deelnemers de kans om de werking bij te sturen.

Structurele samenwerking met derden.

Er is een sterke samenwerking (die zelfs in een convenant is vastgelegd) tussen de stad Bilzen, de OCMW's van Hoeselt en Riemst en RIMO Limburg vzw voor het realiseren van deze werking.

Methodiekwontwikkeling.

Het ontwikkelde model van dorpsrestaurants met zijn doorgedreven, participatie, randactiviteiten en positieve effecten op diverse terreinen wordt in 2009 via een provinciale studiedag gepromoot als model voor andere landelijke dorpen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Wekelijks is er een intern werkoverleg om na te gaan op welke manier alles evolueert, welke bijzondere momenten er zijn, wat er moet worden bijgestuurd, of alles goed functioneert. Uiteraard heeft dit ook te maken met de veelheid van taken die opgenomen worden (zowel dorpsrestaurants als computerinitiatie en groenwachters, met daarnaast de pamfletten voor de verschillende dorpen, contact met de vrijwillige medewerkers, financiële, praktische en administratieve opvolging van de verschillende werkingen ...).

Er is een projectstuurgroep met hierin vertegenwoordigers van de Provincie Limburg, van RIMO Limburg, van de gemeenten en OCMW's van Hoeselt, Bilzen en Riemst. Het is de bedoeling om hierin geleidelijk ook mensen van de plaatselijke stuurgroepen te betrekken.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Werkgroep gezonde gemeente.
- Lokaal cliëntoverleg OCMW-Bilzen.
- Geregeld contact met andere sociale economie-initiatieven in Bilzen.
- Leader Haspengouw.
- Koepel Lokale Diensteneconomie.
- Inhoudelijke begeleiding, vorming en training worden georganiseerd door RIMO Limburg.

SOCIAAL LEVEN IN GANSBEEK – BILZEN

Werkzaam

*De sociale woonwijk 'Broekemveld'
in Bilzen*

Opbouwwerker

*Karel Bollen – 2/10 werkstelling
Financiering: decretale middelen*

Werkadres

*Jeugdhuis Schoonbeek
Jeugdhuispad 7 - 3740 Bilzen*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Dit project, dat normaal zou aflopen op 31 december 2008, wordt verlengd omwille van het concreet perspectief op de bouw van nieuwe buurtinfrastructuur, waaronder een buurthuis.

ALGEMENE DOELSTELLING

De uitbouw van een duurzame buurtwerking.

SITUERING VAN HET PROJECT

De sociale woonbuurt Broekem telt ongeveer 1800 bewoners, waarvan 30% jonger dan 20 jaar. Het profiel van de wijk wordt verder bepaald door een lage scholingsgraad, een relatief hoog aandeel van mensen van buitenlandse origine, een hoog aandeel éénoudergezinnen en alleenstaanden en een zwakke inkomenssituatie. Deze factoren wijzen op de maatschappelijke kwetsbaarheid van de buurt. In de recent bijgebouwde woningen is er bovendien weinig sociale samenhang merkbaar.

In de voorbije jaren is er gewerkt aan het bekomen van basisinfrastructuur - waaronder een tijdelijk buurthuis in een hob unit - en het mobiliseren van een aantal mensen die de werking verder kunnen dragen. Daarbij is er een buurtverantwoordelijke (bewoner) die momenteel reeds zeer degelijk en zelfstandig functioneert. De stad Bilzen participeert ook zeer nadrukkelijk aan de werking en wil daar in de toekomst bijkomend in investeren. Er liggen concrete plannen klaar voor een nieuw bouwproject in de buurt, waaronder een 'echt' buurthuis. De projectverlenging wil inspelen op deze opportuniteit en bekomen dat de bewoners betrokken zijn bij de realisatie van dit buurthuis en een inbreng hebben bij de vormgeving van het openbaar domein.

Volgens de huidige projectplanning eindigt de inbreng van uit het opbouwwerk vóór de nieuwe buurtinfrastructuur effectief in gebruik wordt genomen. Op die manier is het ook voor de stad Bilzen duidelijk dat er tegen die tijd zeker een buurtwerker moet worden aangeworven wil men die infrastructuur ook optimaal laten renderen.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Uitbouw van het buurthuis met inbreng van de bewoners.

- Uitbouw van buurtactiviteiten in de huidige (voorlopige) klascontainer.
- Structurele regeling uitwerken bij de invulling van een verantwoordelijke voor het beheer van de buurtaccommodatie en de organisatie van de activiteiten.

Werkdoel 2: Bewonersinspraak bij de invulling van de nieuwe buurtinfrastructuur.

- Uitwerken van een inspraaktraject bij de invulling van het nieuwe bouwproject (school, buurthuis, wooneenheden, speelplein).
- Een bewonerskern oprichten.
- Overleg van bewonerskern met stadsbestuur en SHM Limburgs Tehuis.
- Terugkoppeling naar alle bewoners via buurtpamflet.

TRANSVERSALE ACCENTEN

Maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Buurtbewoners worden betrokken bij de invulling van de gemeenschapsinfrastructuur in de buurt, maar zo ook verantwoordelijk voor het (toekomstig) functioneren ervan.

Beleidsparticipatie van achtergestelden.

Na jarenlang wroeten is er een tijdelijke accommodatie gekomen. De inspanningen die geleverd worden om die te laten 'renderen' worden door het beleid ook dermate gewaardeerd dat ze de bewoners mee wil laten participeren aan de voorbereiding en de uitvoering van de definitieve infrastructuur.

Structurele samenwerking met derden.

Binnen het project is er een samenwerking met het stadsbestuur en met het Limburgs Tehuis. Zij kunnen er voor zorgen dat de resultaten van de werking verankerd worden. Maar het opbouwwerk wil zich ook als partner presenteren bij de realisatie van het Lokaal Sociaal Beleid.

Verstevigen van het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Dank zij de werking rond computerinitiatie en door het inschakelen van een allochtone stagiaire uit de buurt zijn we er in geslaagd om vooral de Marokkaanse vrouwen goed te bereiken. Ook bij andere activiteiten (Sinterklaasfeest en knutselactiviteiten) waren ze aanwezig. Op hun vraag werden nieuwe activiteiten opgezet (vrouwenzwemmen en uitstap Brussel). We trachten dit contact verder te versterken en tegelijk te bewaken dat ook de autochtone mensen zich betrokken blijven voelen bij de buurtwerking.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De centrale rol wordt momenteel al opgenomen door een bewoner (Lizette Wouters). Zij is het aanspreekpunt voor bewoners in de buurt, beheert het buurtlokaal en zorgt voor de praktische regelingen bij al de activiteiten die opgestart worden. De dienst welzijn van de stad Bilzen zorgt voor het contact tussen de buurt en de andere gemeentelijke diensten, initieert er activiteiten (vb. actie borstkankerpreventie bij allochtonen), zorgt voor de verslaggeving van de buurtvergaderingen en geeft heel wat logistieke ondersteuning.

De opbouwwerker heeft een stimulerende en ondersteunende rol naar de verschillende actoren en zal een planning uitwerken omtrent het inspraakproces.

Er is momenteel geen projectstuurgroep.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Lokaal cliëntoverleg OCMW.
- Overleg Lokaal Sociaal Beleid.

VEEWEIDE IN DILSEN-STOKKEM

Werkschaal

Wijk Veeweide in Dilsen-Stokkem

Opbouwwerker

Geertrui Desmet – 2/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kastanjelaan 61 - 3630 Maasmechelen

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start in september 2005 en loopt tot december 2011.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het project wil de sociale cohesie in de buurt bevorderen door de creatie van ontmoeting en de erkenning van bewoners in hun eigen zijn, met behulp van de eigen kwaliteiten van de bewoners.

SITUERING VAN HET PROJECT

Veeweide is een sociale woonwijk, bestaande uit 42 woningen. De wijk wordt gekenmerkt door de grote aanwezigheid van kinderen, jongeren en eenoudergezinnen. Het sociale leven in de wijk kwam zwaar onder druk te staan door een voorval uit het verleden, met als gevolg dat er heel wat wantrouwen heerst, niet alleen tussen de bewoners onderling, maar ook naar buitenstaanders. De sfeer is er één van 'gewapende vrede'.

Er is nood aan herstel van het sociaal weefsel in de wijk. Bewoners moeten terug kunnen geloven dat het ook anders kan en dat ze daar zelf hun steentje toe kunnen bijdragen. Probleemoplossend werken is geen optie in deze wijk. Vandaar de keuze om de bewoners via positieve impulsen te prikkelen en te betrekken in opbouwende initiatieven, die een andere sfeer in de wijk beogen. Ontmoetingen creëren tussen mensen, die al jaren in dezelfde wijk wonen en waarvan sommigen elkaar nooit gezien hebben. Samen op uitstap, naar toneel, een activiteit in de wijk, ... De opbouwwerker heeft in de voorbije twee jaren hierin geïnvesteerd, met als gevolg dat er voorzichtige verbeteringen zijn vast te stellen. Ook rond de herinrichting van het binnenplein is er onderlinge communicatie tot stand gekomen, met een gemeenschappelijk gedragen visie over de herinrichting tot gevolg.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Er zijn voldoende ontmoetingskansen voor bewoners.

- De organisatie van minimaal 3 ontmoetingsactiviteiten voor de bewoners, in samenwerking met een ad hoc werkgroepje van bewoners.
- De uitbouw van samenwerkingsverbanden met partnerorganisaties i.f.v. de georganiseerde activiteiten.

Werkdoel 2: De herinrichting van het binnenplein realiseren met participatie van de bewoners.

- Creëren van betrokkenheid en hulp van de bewoners bij de effectieve herinrichting van het plein, vanuit een gemeenschappelijk gedragen idee rond de herinrichting.
- Maken van onderlinge afspraken met de bewoners in het kader van het gebruik van het plein.

Werkdoel 3: Betrokkenheid van bewoners creëren bij buurtaangelegenheden.

- De vorming van een bewonersgroep vanuit de ad hoc werkgroepjes.
- De zoektocht naar een vertegenwoordiger van de wijk voor de werkgroep Klim Op rond huisvesting.
- Focus leggen op de talenten in de buurt.
- De organisatie van één jaarlijkse grote bewonersvergadering.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Via de groepswerking maken bewoners processen door in hun omgang met elkaar: discussiëren, plannen, compromissen sluiten, ... Anderen groeien omdat zij aangesproken worden op hun talenten en deze inzetten voor de wijk. Mensen worden voortdurend gestimuleerd tot het opnemen van verantwoordelijkheden in de wijk.

We werken aan beleidsparticipatie.

Via het project leren mensen hun vragen ten aanzien van het beleid stellen. Het beleid wordt uitgenodigd om te luisteren naar de wensen van de bewoners. In 2009 zal de herinrichting van het binnenplein onderwerp van gesprek zijn.

We werken structureel samen met derden.

Er is een goede samenwerking met het lokale bestuur, zowel op het niveau van de dienst welzijn, als op het niveau van de technische dienst. Gezamenlijke initiatieven worden ontwikkeld met de dienst en beide organisaties werken versterkend naar elkaars werking in de wijk. Voor logistieke ondersteuning kan de opbouwwerker rekenen op de technische dienst.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Samenleven in diversiteit is tot nog toe een probleem geweest in deze wijk, maar de bewoners willen meer verdraagzaamheid en langzaam maar zeker zullen zij daarin groeien om op een positievere manier met elkaar om te gaan. Er is voortdurend aandacht voor de problematiek in de buurtkrant en de opbouwwerker spreekt mensen hier op aan. Bij de organisatie van activiteiten wordt er gestreefd naar een representatieve groep bewoners.

We doen aan methodiekontwikkeling.

Methodiekontwikkeling is voorlopig niet van toepassing in het project.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De betrokkenheid van buurtbewoners bij alle initiatieven wordt voorlopig ad hoc gerealiseerd. De uitbouw van een bewonersgroep, die de verantwoordelijkheid draagt over de buurtaangelegenheden, staat op het programma voor de komende jaren.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleg buurtwerkingen.
- Overleg deontologische code.

VERSTERKING DORPSKERNEN ZUID-LIMBURG - BORGLOON

Werkschaal

Haren - Bommershoven
deelgemeenten van Borgloon

Opbouwwerker

Chantal Poncelet – 5/10 tewerkstelling
Greetje Swerts – 4/10 tewerkstelling
Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

C.C. Panishof
Bommershovenstraat 10A
3840 Borgloon

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project startte in juni 2005 en loopt af op 31 december 2009.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het project wil de bewoners van een kleine dorpskern ertoe aanzetten om zelf initiatieven te nemen om de leefbaarheid te versterken.

SITUERING VAN HET PROJECT

Uit de enquête van 'Haren-Bommershoven in Zicht' (methodiek Dorp inZicht) waarmee het project startte in 2005 kwamen een aantal knelpunten naar voor: dorpsverfraaiing, (verkeers)veiligheid, communicatie met het beleid en sociaal leefklimaat. Door vele bewoners en het bestuur wordt ook de kloof tussen Haren en Bommershoven aangegeven als een knelpunt. De bewoners hebben zich tijdens de voorbije jaren geëngageerd in werkgroepen om aan de leefbaarheid van de kernen te werken. Door deze inzet van de bewoners en gemeentebestuur zijn er reeds zichtbare resultaten, vb op vlak van verkeersveiligheid, restauratie van de soldaat zonder hoofd, een ontbijt op zondag, ...

Op dit moment liggen er nog twee uitdagingen voor:

- de verzelfstandiging van het project in een bewonerscomité, gedragen door de gemeente en de bewoners; dit vraagt ook het werken aan competenties van bewoners.
- de uitvoering van het sociaal artistiek project dat in 2008 concrete vorm aannam.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Bewoners vormen een 'bewonerscomité' dat beleidsparticipatie beoogt en het samenhangingsgevoel bevordert.

- Het bewonerscomité bestaat uit minstens 10 personen.
- Er is een afsprakennota tussen beleid en bewonerscomité.
- Er is een officieel startmoment van het bewonerscomité.
- Er is een visietekst en een inhoudelijk reglement.
- Het bewonerscomité heeft minstens 1 activiteit opgezet om de samenhangigheid te verhogen.
- Beleid en bewoners bezoeken nog minstens 1 gelijkaardig project.
- Beleid en bewoners volgen samen cursus, gegeven door De wakkere burger.
- Het bewonerscomité organiseert 2x/jaar een ontbijt.

Werkdoel 2: Het sociaal-artistiek project draagt bij aan dorpsverfraaiing, verhoogt het dorpsgevoel en zorgt voor positieve beeldvorming binnen de regio.

- RIMO Limburg stimuleert de bewoners om op een laagdrempelige manier de kernen te verfraaien.
- RIMO Limburg ondersteunt de werkgroep die de inhoudelijke werking van het project bepaalt.
- 25 deelnemers maken foto's van hoe zij het leven in Haren-Bommershoven ervaren. Zo ontplooiën ze hun eventueel nog niet ontdekte talent.
- Deelnemers brengen hun foto's op regelmatige tijdstippen binnen, bekijken en bespreken ze onderling, zodat ze van elkaar kunnen leren.
- Bewoners vragen toestemming aan grondeigenaars om de zeilen te plaatsen.
- Bewoners stippen een wandeling uit langs de zeildoeken, die een jaar mogen blijven staan.
- De technische dienst maakt de frames voor de zeildoeken en installeert samen met de bewoners de zeildoeken.
- Het gemeentebestuur is medefinancierder.
- De zeildoeken blijven 1 jaar in het landschap staan.
- 250 mensen bezoeken de tentoonstelling en wisselen gedachten uit.
- Het gemeentebestuur is aanwezig op de tentoonstelling en de inhuldiging van de zeildoeken.
- De dorpskern komt met dit project op een positieve manier naar buiten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van bewoners.

Via de cursussen die we opzetten voor bewoners en beleid samen over 'hoe communiceren met het gemeentebestuur?' en 'hoe werkt het gemeentelijk apparaat?', werken we aan meer participatie en inzichten van de bewoners. Zo leren bewoners ook hoe ze een dossier moeten opstellen en hoe ze best in contact kunnen komen met het gemeentebestuur. Via deze wegen willen we bekomen dat bewoners volledig zelfstandig in een bewonerscomité werkzaam zijn, wat zeer duidelijk de maatschappelijke participatie bevordert.

We werken aan beleidsparticipatie.

Het project zit in een afrondende fase waarbij beleidswerk een essentieel onderdeel vormt. We hebben de samenwerking en goodwill van het beleid nodig om te komen tot een goed werkend bewonerscomité te komen dat ook effectief resultaten boekt. Daarom hebben we veel beïnvloedende contacten met het beleid en de betrokken ambtenaar die zich als brugfiguur tussen de gemeente en het comité beweegt. Zie ook werkdoel 1.

Methodiekontwikkeling.

Via dit project werken we op drie manieren aan methodiekontwikkeling:

- Dorp InZicht en dorpspiegels is gekend bij het bewonerscomité: zij passen het toe op andere thema's.
- Het sociaal-artistiek project wordt beschreven in een draaiboek zodat het overdraagbaar is.
- De stappen bij het tot stand komen van het bewonerscomité worden uitgeschreven in een handleiding.

We werken structureel samen met derden.

Voor de verzelfstandiging van het project werken we samen met de gemeente en met de vormingsinstantie de Wakkere Burger.

Voor het sociaal artistiek project werken we samen met de dienst cultuur voor de conceptontwikkeling en de financiële steun, met de technische dienst van de gemeente, met een plaatselijk kunstenaar en een fotograaf die deskundige raad geven over het nemen van foto's.

We verstevigen het samenleven in diversiteit.

In deze dorpskern is het niet relevant te spreken van samenleven tussen allochtonen en autochtonen, wel van samenleven tussen jongeren en ouderen, tussen bewoners van Haren en bewoners van Bommershoven, tussen bewoners van diverse strekkingen en diverse verenigingen, die vaak naast elkaar werken en leven. Via het sociaal artistiek project en via het bewonerscomité waarin iedereen welkom is, pogen we aan dat samenleven te werken. Het bewonerscomité stelt zichzelf ook als taak om te werken aan het samenhangingsgevoel van de bewoners.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Het team bestaat uit de opbouwwerkers, ondersteund door de teamverantwoordelijke. Opbouwwerker Chantal Poncelet draagt de eindverantwoordelijkheid.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Ontbijt 2 maal per jaar voor alle bewoners.
- Schrijven van persartikels.
- Maken van affiches en flyers.

WIJKONTWIKKELING IN PEER

Werkzaam
Wijken in Peer

Opbouwwerker
Pieter Jacobs – 5/10 tewerkstelling
Financiering: detachering stad Peer

Werkadres
Kerkstraat 3 – 3910 Neerpelt

Programma
Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 januari 2003. Er is geen einddatum bepaald.

ALGEMENE DOELSTELLING

In het project is er aandacht voor 5 centrale punten:

- Ondersteunen en opvolgen van de leefbaarheid in de woonbuurten.
- Signaalfunctie: brugfiguur tussen het beleid en de bewoners.
- Een beeld geven van de maatschappelijke voorzieningen aan de doelgroep.
- Beeldvorming: wijken op een positieve manier in de aandacht brengen.
- Samenwerkingsverbanden opzetten tussen verschillende organisaties binnen Peer.

SITUERING VAN HET PROJECT

Sinds januari 2003 is het opbouwwerk werkzaam voor het grondgebied Peer met als doelen het ondersteunen en opvolgen van de leefbaarheid in buurten en het ondersteunen van de buurten waar voornamelijk het sociale weefsel dient versterkt te worden.

In 2003 en 2004 werden er in de wijken leefbaarheidsonderzoeken gedaan. De knelpunten in de wijk werden systematisch aangepakt.

In 2005 en 2006 werd er gewerkt in de wijken Eilandsvelden en Roshaag. In 2006 werden de projecten in de wijken Eilandsvelden en Roshaag afgerond. Ze worden blijvend opgevolgd.

In 2006 werd van start gegaan in de Tuinwijk. De Tuinwijk is in de volksmond beter bekend als de 'militaire wijk' (met een eerder negatieve connotatie). In de wijk wonen voornamelijk militairen of ex-militairen. De huizen worden verhuurd door het leger (CDSKA). In de beginjaren was er zeer veel verloop in de Tuinwijk, wat sinds een aantal jaren minder is. Door het mindere verloop beginnen de mensen beter de aansluiting te vinden bij het verenigingsleven van Peer.

De bewoners van de wijk zijn niet afkomstig van Peer. Er zijn een aantal gezinnen die jaren in Duitsland hebben gewoond, waar de legerbasissen intussen gesloten zijn.

De Tuinwijk telt een 125-tal huizen en er wonen een 30-tal mensen van boven de 60 jaar. Dit zijn militairen met pensioen. Het grootste deel van de mensen die in de wijk wonen zijn nog actieve militairen.

De heraanleg van de Tuinwijk werd aangepakt in overleg met de buurtbewoners (groengroep) en stad Peer, en er werd ook gestart met een buurtcomité. Eind 2008 wordt gestart met een project rond het 50-jarig bestaan van de Tuinwijk.

Voor dit project wordt er samengewerkt met de mensen van het buurtcomité, de mensen van erfgoed, de stad Peer en de verhuurmaatschappij van het leger.

In Wauberg werd er gestart met een tienerwerking op vraag van het buurtcomité.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Herinrichting van de Tuinwijk en het buurtcomité worden verder opgevolgd.

- Afronden van de stuurgroep: de verfraaiingswerken aan de wijk zijn bijna voltooid.
- Ondersteunen van het buurtcomité in het zelfstandig opnemen van de taken.
Huisbezoeken in de wijk in functie van het buurtcomité.
- Tussenpersoon tussen het beleid en de bewoners.
- Er zijn huisbezoeken gedaan in de wijk om te zien wat er leeft in de wijk.
- Jaarlijks worden er 2 activiteiten georganiseerd in samenwerking met het buurtcomité.

Werkdoel 2: Er wordt een project opgestart rond het 50-jarig bestaan van de Tuinwijk.

- Huisbezoeken in functie van het project 50 jaar Tuinwijk dat zal opgestart worden eind 2008.
- Coördinatie tussen de verschillende diensten en de bewoners in functie van het project 50 jaar Tuinwijk.
- Het project 50 jaar Tuinwijk is uitgevoerd.

Werkdoel 3: Tienerwerking Wauberg.

- Ondersteunen van de tienerwerking die ontstaan is vanuit het buurtcomité en het jeugdhuis in Wauberg.
- Communicatie verbeteren tussen de jongeren van het jeugdhuis en de mensen van het buurtcomité.
- Tussenpersoon tussen het beleid en de vrijwilligers, tussen het buurtcomité en de jongeren van het jeugdhuis.
- Iedere maand een activiteit organiseren voor de jongeren van Wauberg in samenwerking met de buurtbewoners, politie en de jongeren van het jeugdhuis.
- Tweemaal per jaar een vergadering organiseren met het buurtcomité en het jeugdhuis.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

De bewoners worden nauw betrokken in de projecten. Bij de opstart van de projecten wordt steeds een uitgebreide bevraging gedaan in de wijk: bevindingen worden samen met de bewoners teruggekoppeld naar het lokale bestuur. Er is geen infrastructuur in de buurt. De opbouwwerker is frequent zichtbaar aanwezig in de buurt en legt veel huisbezoeken af.

We werken aan beleidsparticipatie.

Er wordt doorheen het project permanent samengewerkt met het lokale beleid (en de gemeentelijke diensten), CDSKA en de lokale politie. Dit partnerschap is dan ook terug te vinden in een overkoepelende stuurgroep die het project mee opvolgt en stuurt.

De bevindingen van bewoners worden meegenomen naar deze stuurgroep.

We werken structureel samen met derden.

Samenwerking met derden komt in elk wijkproject in Peer aan bod. Op de eerste plaats omvat dit de samenwerking met de stedelijke diensten (technische dienst, groen & jeugd) waarbij het accent ligt op de verbetering van de leefomgeving voor alle bewoners. Er is samenwerking met de nabijgelegen gehandicapteninstelling Monsheide.

Voor het project 50 jaar Tuinwijk is samenwerking gezocht met de heemkundige kring.

De opbouwwerker is in Peer eveneens verantwoordelijk voor het luik rondhangende jongeren, waarbij de ondersteuning wordt geboden door het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In de Tuinwijk wonen geen allochtonen. De verscheidenheid die we hier aantreffen, heeft te maken met de tewerkstelling op de legerbasis in Kleine Brogel: inwijkelingen uit heel Vlaanderen worden burens in een militaire wijk. Waar er in het verleden veel verhuisbewegingen waren, is dit nu stilgevallen. Oog hebben voor de sociale cohesie in de buurt is één van de bestaansredenen van het buurtcomité.

We doen aan methodiekontwikkeling.

De ervaringen van het opbouwwerk in de buurten van Peer betekenen een voorzet voor een beleid op maat van buurten en zijn bewoners. Participatie blijft geen leeg begrip. Stad Peer heeft op maat van zijn buurten een vooruitstrevend beleid (aanbod van een breed gamma van faciliteiten) en telt heel veel buurtverenigingen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er is een stuurgroep voor het project die bestaat uit de Schepen van jeugd, de Schepen van buurtwerkingen, de voorzitter van het OCMW, een ambtenaar van de dienst preventie, een ambtenaar van de dienst jeugd, het LiSS en de lokale politie.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Dienstenoverleg stad Peer.

WIJERDIJK - BERINGEN

Werkzaam

Sociale woonwijk Wijerdijk-
Klaverweide in Beverlo

Opbouwwerker

Carla Laureys – 5/10 tewerkstelling

Projectmedewerker:

Lutgarde Wellens – 4/10 tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

Laan op Vurten 55 – 3582 Beringen-Mijn

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 januari 2008 en loopt tot eind 2013.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid.

SITUERING VAN HET PROJECT

Wijerdijk is een sociale woonwijk op 2 km van de dorpskern van de Beringse deelgemeente Beverlo. De wijk, die bestaat uit 155 woningen, werd tussen 1980 en 1995 gebouwd door de Kantonnale Bouwmaatschappij Beringen. Er wonen 402 bewoners, waarvan 50% van allochtone afkomst. De jongste jaren is er wel een sterke toename van allochtonen, vnl. van Turkse origine. De wijk grenst aan een natuurgebied, met weinig voorzieningen in de onmiddellijke buurt. Daardoor is ze geïsoleerd, wat een probleem kan zijn voor bewoners met beperkte mobiliteit en zonder dagelijkse tijdsbesteding buiten de wijk.

Er is geen bewonersgroep of buurtcomité actief in de wijk. In de jaren '90 heeft de stad Beringen vanuit Buurtactivering een deeltijdse buurtwerker ingezet, maar deze inspanningen werden in 2001 om budgettaire redenen stopgezet. Wel werd er i.s.m. de Kantonnale Bouwmaatschappij nog jaarlijks een bewonersvergadering georganiseerd.

'vzw De Draaischijf', een vereniging waar armen het woord nemen, heeft in deze buurt een uitvalsbasis gevonden en organiseert er een kinderwerking, voornamelijk voor de eigen leden. Uit de bevolkingscijfers onthouden we vooral dat er in de buurt een grote tienergroep woont en dat dit de buurt is met het laagste inkomen. Vooral deze bewoners met een lage draagkracht en weerbaarheid worden het mikpunt van de tieners en jongeren. Naast een aanbod naar deze doelgroepen is ook een goede begeleiding van deze kansarme bewoners noodzakelijk.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Activeren van de bewoners.

- Opsporen van drijvende krachten in de wijk.
- Kerngroep vormen van bewoners die een actieve rol willen opnemen in het verder verloop van het project.
- Het verhogen van de verantwoordelijkheidszin van de bewoners voor de eigen wijk.

Werkdoel 2: Opstarten van een wijkactieplan.

- Straathoekgesprekken, open planningsbijeenkomst, betrekken van bevoegde diensten en overheden.
- Betrekken van externen bij het ontwikkelen van het actieplan om het draagvlak te vergroten en specifieke deskundigheid in te brengen.
- De bewoners leren op een onderhandelingsgerichte manier om te gaan met het beleid.

Werkdoel 3: Uitvoeren van het wijkactieplan.

- Opdeling volgens verschillende categorieën: wat kunnen bewoners zelf, mits extra geld of advies, samen met een andere instantie, wat moet helemaal uitbesteed worden.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

We verhogen de actieve betrokkenheid van de bewoners op hun eigen leefomgeving en hierin ook het bewustzijn rond eigen verantwoordelijkheid.

We werken aan beleidsparticipatie.

We ondersteunen de communicatie tussen bewoners en beleid bij de realisatie van de omgevingswerken die de Stad Beringen wil uitvoeren om de leefomgeving in de wijk te verbeteren.

We werken structureel samen met derden.

De opbouwwerkster betreft de Kantonnale Bouwmaatschappij en de stad Beringen bij het project.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Verschillende culturen, geardheden, leeftijden samenbrengen om tot een positieve dialoog te komen.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

Onze aanpak is gebaseerd op de 'planning for real' methodiek van Tony Gibson. We evalueren permanent de bruikbaarheid van deze methodiek.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De opbouwwerkster maakt deel uit van het team buurtopbouwwerk Beringen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Stedelijke stuurgroep buurtopbouwwerk Beringen.

WONEN OP HET LOOK – NEERPELT

Werkschaal

Wijk 'Het Look' in Neerpelt

Opbouwwerker

Rudi Bloemen – 5/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Kerkstraat 3 – 3910 Neerpelt

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 juli 2007. Er is nog geen einddatum bepaald.

ALGEMENE DOELSTELLING

Er worden in het project 3 grote krachtlijnen naar voor geschoven:

- Het verhogen van de participatie van de bewoners in hun buurt.
- Het verhogen van de betrokkenheid van de bewoners tot hun buurt.
- Het stimuleren van sociale netwerken in de buurt.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het Look is de benaming van verschillende huisvestingsprojecten die tijdens de laatste decennia in Neerpelt gerealiseerd werden. Het betreft ongeveer 430 woningen, verspreid over 19 straten. Een 260-tal woningen zijn sociale huurwoningen van het Kempisch Tehuis, de rest zijn particuliere woningen die gebouwd werden op sociale bouwkavels van dezelfde huisvestingsmaatschappij.

Met de komst van een binnenplein was het aangewezen om een proces op te starten met als doel bewoners vanuit hun competenties te activeren. Een kortstondig initiatief zou weinig zin hebben. Belangrijk bij de start van het project was het vinden van voldoende draagvlak bij de bewoners. Het mocht niet de bedoeling zijn dat initiatieven voor hen op touw gezet worden, maar wel mét hen. De dynamiek rond het plein moet uitgaan van de buurt.

Het voorbije jaar waren het afleggen van huisbezoeken en het opstarten van een stuurgroep de belangrijkste uitdagingen. We gingen op bezoek bij 260 gezinnen (62 %) en verwierven daarmee een uitstekend inzicht in de dynamiek van de buurt en haar bewoners. De verzamelde gegevens worden samengebracht voor grondige analyse, die ook wordt opgenomen met de bewoners en de leden van de stuurgroep.

Een aantal bewonersinitiatieven is intussen op vraag bewoners opgestart (buurtsport, pleinverzorgers, buurtvereniging Het Pleintje), maar we toetsen of er nog bijkomende initiatieven wenselijk zijn. We kiezen voor kleinschalige initiatieven die door een groep van vrijwilligers een haalbare kaart betekenen en een duurzaam doel of karakter nastreven: ze dienen een gunstig effect te hebben op de kwaliteit van de leef- en woonomgeving.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: De resultaten van de huisbezoeken worden geanalyseerd en teruggekoppeld naar bewoners & partners.

- Er is een analyse gebeurd van de resultaten van de huisbezoeken.
- De analysegegevens zijn teruggekoppeld naar de bewoners.
- De analysegegevens zijn teruggekoppeld naar de leden van de stuurgroep.
- De analysegegevens worden gebruikt om nieuwe bewonersinitiatieven aan te kaarten.

Werkdoel 2: Met bewoners en partners wordt afgetoetst welke bewonersinitiatieven in de buurt een plaats kunnen hebben.

- Er zijn enkele nieuwe bewonersinitiatieven opgestart op het Look.
- De bewonersinitiatieven hebben een draagvlak bij de individuele bewoner, de buurt (deelname vrijwilligers) en het lokale beleid (erkenning gemeentebestuur en samenwerking gemeentelijke diensten).
- De bewonersinitiatieven krijgen aandacht in de pers.
- Er zijn nieuwe vrijwillige medewerkers in de buurt aangetrokken.

Werkdoel 3: De bestaande (en bijkomende) bewonersinitiatieven worden versterkt en omkaderd.

- Er zijn vormingsinitiatieven georganiseerd voor verschillende groepen van vrijwilligers.
- Er is uitwisseling tussen bewonersinitiatieven van het Look en gelijkaardige initiatieven op andere plaatsen.
- De werkingen hebben een structurele band met de gemeentelijke (of andere) diensten.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Drie initiatieven zijn gegroeid tijdens het eerste werkjaar op het Look, met ondersteuning van het opbouwwerk en gemeentelijke diensten: buurtsport, pleinverzorgers en buurtvereniging het Pleintje.

Het is belangrijk om oog te blijven hebben voor de huidige vrijwilligers (ondersteunen, opvolgen, stimuleren, belonen) maar ook voor het werven van nieuwe vrijwilligers.

We wensen vorming op maat te zoeken (of aan te bieden) voor de huidige vrijwillige buurtbewoners: dit versterkt het individu (empowerment) en de werking (duurzaamheid).

Mogelijke voorbeelden:

- Buurtsportmedewerkers: opleiding jeugdsportbegeleider / uitwisseling met andere projecten.
- Pleinverzorgers: hoe iemand aanspreken op asociaal gedrag / uitwisseling met ander initiatief.
- Buurtvereniging het Pleintje: 'koplopers' / vorming van de bestuursleden.

We werken aan beleidsparticipatie.

De lokale stuurgroep voor het project begeleidt het project en geeft vorm aan de inhoudelijke richting.

Deze stuurgroep wordt gevormd door de opbouwwerker van RIMO Limburg (tevens voorzitter), de gemeente Neerpelt (burgemeester en schepenen voor buurt- en wijkontwikkeling), lokale politie zone HANO (wijkagent), het Kempisch Tehuis (verantwoordelijke huurderscommunicatie) en het OCMW van Neerpelt (maatschappelijk werkster). Het spreekt vanzelf dat samenwerking met de leden van de stuurgroep voorop staat. Op basis van onze kennis van de buurt en zijn bewoners, adviseren wij het beleid over kansen en knelpunten die zich aanbieden op het Look.

Het uitgangspunt is om na afloop van het project tot een soort van 'wijkraad' te komen die jaarlijks een aantal keer vergadert om het buurtleven op te volgen en bij te sturen. Deze wijkraad wordt dan bemand door beleidsmedewerkers en bewoners. Er is dus een aanpak op maat, met een klare kijk op het procesverloop in de toekomst. Er is een schema dat dit proces in kaart brengt.

We werken structureel samen met derden.

In overleg met de gemeentelijke diensten wordt er veel aandacht besteed aan directe en structurele samenwerkingsverbanden tussen bewonersinitiatieven en beleid. Dit uit zich onmiddellijk op het terrein, door de inbreng van de technische dienst (pleinverzorgers), de cultuurdienst (buurtvereniging het Pleintje) en de sportdienst (buurtsport). Deze samenwerking tussen diensten en bewoners wordt gestalte gegeven in een werkgroep (buurtsport) en in een overleggroep (pleinverzorgers).

We linken die werkingen dus heel bewust met diensten van het lokale bestuur en geven deze een plaats in hun structurele werking. De vrijwillige inzet van menselijk kapitaal betekent immers een winst voor een gemeente: met het scheppen van de nodige faciliteiten wordt geïnvesteerd in burgers die verantwoordelijkheid opnemen in de samenleving.

Daarnaast is er bijna permanent overleg met de straathoekwerkster van het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk – het kantoor in Neerpelt wordt gedeeld - die op het Look aandacht heeft voor de groepen van rondhangende jongeren.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

In de wijk het Look wonen een 20-tal gezinnen van Turkse of Marokkaanse origine, wat vrij miniem is op een totaal van 430 woningen.

Er is aandacht voor diversiteit in het buurtsportproject en de buurtvereniging het Pleintje (in een buurt waar de meeste Belgen van allochtone origine wonen).

We doen aan methodiekontwikkeling.

Er wordt op dit moment niet gewerkt aan een specifieke methodiekontwikkeling. Het proces van het project is gebaseerd op de ABCD-methode, waarbij we op zoek zijn gegaan naar 'krachten'. We leggen buurtcapaciteiten bloot, die vrijkomen door buurt en beleid te doen samenwerken.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er wordt op dit moment niet gewerkt aan een specifieke methodiekontwikkeling. Het proces van het project is gebaseerd op de ABCD-methode, waarbij we op zoek zijn gegaan naar 'krachten'. We leggen buurtcapaciteiten bloot, die vrijkomen door buurt en beleid te doen samenwerken.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Stuurgroep Lokaal Sociaal Beleid Neerpelt.
- Algemene Vergadering SVK Noord-Limburg.

BUURT- EN OPBOUWWERK MEULENBERG - HOUTHALEN-HELCHTEREN

Werkschaal

*De wijk Meulenberg in
Houthalen-Helcheren*

Buurtwerkster

*Brigitte Motmans – voltijdse
tewerkstelling
Vera Houben – 5/10 tewerkstelling
Opbouwwerk(st)er: nog aan te werven
Financiering: decretale middelen*

Werkadres

*Buurtopbouwwerk Meulenberg
Bremstraat 45
3530 Houthalen-Helchteren*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het buurtwerk is actief sinds de erkenning door het ministerie van Welzijn 1977. Door de komst van 2 DAC-krachten in 1984 is de werking van het buurtwerk gegroeid en heeft er, naast de maatschappelijk opbouwwerk projecten, een ruim aanbod uitgebouwd aansluitend op de behoeften en noden van de wijkbewoners.

Op 1 januari 2009 wordt het opbouwwerk, tot dan uitgevoerd door de autonome opbouwwerkinstelling, nl. de vzw Buurtopbouwwerk Meulenberg, overgenomen door RIMO Limburg. Het opbouwwerk en buurtwerk zullen dan vanuit een gezamenlijk team uitgevoerd worden.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk Meulenberg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Meulenberg is de oude mijncitè gebouwd door de mijnfederatie. In de periode 1971 - 1976 zijn de barakken afgebroken en andere woningen en 4 appartementblokken van elk 21 woningen bijgebouwd door het Kempisch Tehuis. In het totaal zijn er een 1000-tal woningen op de mijncitè; met ongeveer 3000 inwoners. Door de 'woonverschuiving' (Belgische Mijnwerkers die een woning kochten of bouwden aan de rand van de mijncitè) zijn er op dit ogenblik nog zeer weinig Belgische bewoners op de wijk.

Volgens 2 onafhankelijke studies gemaakt door 2 profen Kesteloot en Vandermotten is Meulenberg een migrantenbuurt met grote problemen. Meulenberg scoort op 5 van 7 kansarmoede-criteria : percentage arbeiders, percentage Marokkanen en Turken tov de totale bevolking, belastbaar inkomen, aantal werkzoekenden, aantal gezinnen met vaste telefoon. Deze factoren geven aanleiding tot vele gezins - en maatschappijgebonden problemen.

Andere problemen zijn het rondhangen van jongeren op straat, eenzaamheid van ouderen. Bovendien valt het op dat de verschillende bevolkingsgroepen min of meer als eilandjes naast mekaar leven.

De doelgroep betreft alle bewoners van de wijk, mensen van diverse nationaliteiten en etnische afkomst.

Volgende nieuwe accenten worden volgend jaar opgenomen

a. in de buurtwerking

Hier ligt de focus op het tegengaan van vereenzaming en bevorderen van persoonlijke groei van vrouwen en ouderen

- We willen aandacht besteden aan gezonde voeding en overgewicht bij vrouwen.
- Verdere uitbouw en werken naar zekere vorm van verzelfstandiging van Dūnya.
- Stimuleren tot verzelfstandiging van de Yogagroep.
- Vorm geven aan de samenwerking met basiseducatie, na de herstructurering van basiseducatie in heel Vlaanderen.
- Koffie-Kaffee en stoelturnen: actief op zoek gaan naar extra vrijwilligers en via de lijst van de gemeente nieuwe senioren 'recruteren ' voor de verschillende activiteiten.
- Voorbereiding van bijeenkomsten 'ouder worden in Vlaanderen' voor Turkse en Marokkaanse senioren is noodzakelijk. De uitvoering wordt te vroegste gepland voor najaar 2009.
- Het koor viert in 2009 haar 5-jarig bestaan. We willen dit niet ongemerkt voorbij laten gaan.

b. in het opbouwwerk

Hier ligt de focus enerzijds op de verkenning van de wijk en het netwerk en anderzijds op het in eerste instantie verderzetten van de werking, uitgebouwd door Carmen Maiquez, de vroegere opbouwwerkster. Belangrijkste onderdelen waren de werking van de buurtvaders en de werking rond wonen ism het Kempisch Tehuis. Nadien worden, indien gewenst, nieuwe accenten gelegd. (Dit jaarplan gaat verder over het buurtwerk).

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurtkrant met als doel de buurtwerking voortdurend bekend maken in de wijk.

- Bevat informatieve artikels over actuele thema's, aankondigingen van activiteiten en een nieuwe rubriek: 'vereniging in de kijker'.
- Nieuw: ruimere verspreiding, ook bij beleid.
- Info gebruiken we in de werkingen en taallessen.

Werkdoel 2: Ondersteuning van de vrouwenwerking Dūnya, waarin vrouwen van verschillende Nationaliteiten, klasse, leeftijden van binnen en buiten de wijk zich ontplooien op het vlak van taal, organisatietalent en verantwoordelijkheid.

Nieuw is:

- Onderzoeken hoe en in welke mate Dūnya kan verzelfstandigd of geherstructureerd worden en/of welke ondersteuning blijvend nodig is.
- Vorming aan bestuursleden via samenwerking met Vorming Plus.

Werkdoel 3: Gezondheidspromotie.

- We trachten de yogagroep te verzelfstandigen.
- Stoelturnen: zoeken naar nieuwe vrijwilligers die de sessies mee begeleiden.
- Sessies aangaande gezondheidsthema's die aangeboden worden aan ouderen: telkens in de eigen taal, gegeven door een vrijwilligster (die eerst op haar beurt vorming krijgt).
- Gezond ontbijt, 1x per jaar.
- G3 werking: gezondheidswerking voor jonge vrouwen.

Werkdoel 4: Seniorenwerking.

Deze overlapt gedeeltelijk met de gezondheidswerking.

Specifiek is het verder uitbouwen van Koffie-Kaffee, waarin ontspanning en info samengaan; doel is het vinden van nieuwe vrijwilligers én van nieuwe senioren-bezoekers.

Werkdoel 5: Alomtonenwerking.

- Ondersteuning van het koor, dat 2x/maand repeteert.
- In 2009 bestaat het koor 15 jaar; hier wordt speciale aandacht aan besteed.

Werkdoel 6: Andere

- Verder zetten van het project 'Zinnen op de wijk' ism vorming plus, een creatief schrijfproject, voor bewoners.
- Expliciet tijd maken om nieuwe buurtbewoners te leren kennen i.f.v. toeleiding naar het buurthuis met positieve uitstraling naar de wijk en om eventuele nieuwe behoeften te leren kennen.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Via huisbezoeken en gerichte uitnodigingen stimuleren we de bewoners tot deelname aan de activiteiten en zo tot deelname aan een stukje maatschappelijk leven. Voor – vaak eenzame – senioren is dit heel belangrijk.

We werken aan beleidsparticipatie.

Indien bepaalde kwesties zich voordoen, zetten we een bepaalde vorm van beleidsgericht werken op. Zo ijverden we vorig jaar voor het behoud van het postkantoor in de wijk. Via deelname aan allerlei overleg op gemeentelijk en provinciaal vlak, werken we onrechtstreeks mee aan beleidsparticipatie.

We werken structureel samen met derden.

Via overlegmomenten en vergaderingen met Provinciale en gemeentelijke diensten werken we samen aan gerichte activiteiten en thema's; we geven onze ervaringen door om tot een betere probleemoplossing te komen

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen

- Alle nationaliteitsgroepen worden gestimuleerd tot deelname aan de activiteiten binnen Koffie-kaffee, de jaarlijkse uitstappen, het jaarlijks gezond ontbijt, contacten tussen de verschillende nationaliteiten worden gestimuleerd
- Alle activiteiten waarbij taal en informatieoverdracht minder belangrijk zijn worden voor alle groepen samen georganiseerd

We doen aan methodiekontwikkeling.

- We gaan zelf actief op zoek naar en ontwikkelen zelf methodieken om de informatieoverdracht zo efficiënt mogelijk te maken.
- We geven onze ervaringen hieromtrent door aan collega's en relevante diensten .

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Buurtwerk en opbouwwerk Meulenberg zijn een onderdeel van de integrale wijkgebonden aanpak die gedragen wordt door verschillende instanties en diensten: Schoolopbouwwerk (gemeentelijk initiatief), Open School Noord (Beringen en Genk), verenigingen van de wijk, parochiale instelling Meulenberg (PIM), Stebo Genk.

Omwille van de verschuivingen die te maken met het wegvallen van Carmen Maiquez als werkneemster van de vzw Buurtopbouwwerkeam en de verschuivingen binnen Basiseducatie, is het in 2009 opnieuw een zoeken naar de meest zinvolle en efficiënte manier van overleg en samenwerking met al deze werkingen en met de gebruikers van het huis.

Daarnaast zijn er vergaderingen met de vrijwilligsters die meewerken in een aantal projecten en groepen.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Deelname aan extern overleg zoals seniorenoverleg Gemeente, PRIC Limburg, gemeentelijke verenigingsraad, werkgroep parochiezaal Meulenberg, federatie "Wereldvrouwen", interculturele vrouwenoverleg PRIC).
- Verhuur van parochiezaal voor de parochiale werking.

BUURTWERK WINTERSLAG – GENK

Werkschaal

2de en 4de Tuinwijk Winterslag
In Genk

Buurtwerkster

Barbara Argentini – voltijdse
tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres

Passerelstraat 2A – 3600 Genk

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Buurtwerk Winterslag is opgericht in 1978. Door de DAC-regularisatie wordt de werking sinds 2001 verder ondersteund door RIMO Limburg.

ALGEMENE DOELSTELLING

Versterken van het sociaal weefsel.

SITUERING VAN HET PROJECT

De tweede en vierde tuinwijk in Winterslag zijn voormalige mijnwerkerswijken met een hoofdzakelijk allochtone bevolking. De woningen dateren uit de jaren '30 (2de cité) en de jaren '40 en '50 (4de cité) en zijn eind jaren '60 overgenomen door SHM Nieuw Dak. Deze wijken scoren hoog op diverse kansarmoedefactoren: hoge jeugdwerkloosheid, lage scholingsgraad, multiprobleemgezinnen, opvoedingsproblemen, samenlevingsproblemen, e.d. Het buurtwerk is in deze wijken reeds actief sinds de jaren '70 en gaf in de jaren '80 de aanzet tot de oprichting van jeugdwelzijnswerk en het migrantenvrouwenwerk. In de jaren '90 was Winterslag de pionierswijk voor een systematische probleemaanpak via wijkontwikkeling. Er zijn heel wat professionele welzijnswerkers actief: straathoekwerk, jeugdwelzijnswerk, migrantenvrouwenwerk, buurtwerk, OCMW-wijkcentrum.

In het kader van de stedelijke aanpak van wijkontwikkeling heeft STEBO er een voltijdse buurtwerker met middelen van de stad Genk. In afspraak met STEBO en het bestuur van de lokale vzw buurtopbouwwerk Winterslag richt het buurtwerk van RIMO Limburg zich vnl. op haar basisschakelfunctie, buurtanimatie (ontmoetingsfunctie) en ondersteuning van de activiteiten van de lokale buurtraad.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Het versterken van het sociaal weefsel via buurtanimatie en laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten.

- De buurtwerkster organiseert ontspannende en vormende ontmoetingsactiviteiten: buurtfeest, eetfeest, nieuwjaarsreceptie, sinterklaasfeest, bloemenverkoop, filmvertoningen, koffietafels, knutselnamiddagen, danscursussen, zingen, kienen, uitstappen, wandelingen, groepssport (petanque, bowling, fietsen, zwemmen, ...) demonstraties, infonamiddagen, computerlessen, koken, vormingsavonden, e.d.

Werkdoel 2: Het doorbreken van het sociaal isolement van de meest achtergestelde groepen door toeleiding naar activiteiten.

- Er wordt gekozen voor een laagdrempelige wijze van uitnodigen via huisbezoeken.
- Dienstverlening aan buurtbewoners: informatie, verkoop huisvuilzakken en stickers grof vuil, aanpak ratten en kattenproblemen, opvang en doorverwijzing van klachten.

Werkdoel 3: Het ondersteunen van vzw Buurtopbouwwerk Winterslag.

- Uitnodiging en verslaggeving van de raad van beheer en de algemene vergadering.
- Werkgroep buurtkrant: uitgave van 5 activiteitenkalenders en 5 buurtkranten.
- Werkgroep feestelijkheden.
- Werkgroep materialenuitlendienst.
- Werkgroep 'open buurthuis'.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De aard van het activiteiten aanbod (waaronder uitstappen, vormingsavonden, e.d.) helpt veel deelnemers de weg te vinden in de maatschappij.

We werken aan beleidsparticipatie

Diverse knelpunten worden via het stedelijk wijkmanagement doorgegeven aan het lokaal beleid. Daarnaast organiseert het buurtwerk acties rond actuele items die de bewoners aanbelangen, zoals het behoud van het aangrenzend bosgebied, de gevolgen van de industriële zandontginning in de buurt, e.d.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerkster neemt deel aan verschillende overlegorganen op wijkniveau: Werkgroep Wijkontwikkeling (Stedelijke Dienst Wijkontwikkeling, OCMW, Jeugdwerking, Vrouwencentrum, straathoekwerker, Politie, Nieuw Dak); Werkgroep Opvoeding en Onderwijs (socio-culturele verenigingen van Winterslag, scholen, Open School, CLB, straathoekwerker, OCMW, wijkmanager, Justitie-antenne, stadswachten, jeugdwelzijnswerk); Werkgroep ICT-Project (Stebo, wijkmanager, OCMW, Vrouwencentrum, straathoekwerker, jeugdwelzijnswerk); Werkgroep Tewerkstelling (Stebo, Vrouwenwerking, jeugdwelzijnswerk, straathoekwerker, OCMW).

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Gezien de samenstelling van de wijk (ca. 80% bewoners van allochtone origine – ruim 20 nationaliteiten) loopt het versterken van het intercultureel samenleven als een rode draad doorheen de buurtwerking. Door variatie in het aanbod tracht de buurtwerkster verschillende en gemengde doelgroepen te bereiken.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Naast de buurtwerkster staan 2 PWA-medewerkers van de lokale vzw mee in voor de voorbereiding, het onthaal, het goede verloop en de financiële afhandeling van de activiteiten. In hetzelfde territorium is een voltijdse buurtwerker van vzw Stebo actief (gefinancierd vanuit het Stedenfonds Genk). Tussen de betrokken organisaties zijn afspraken gemaakt m.b.t. onderlinge afstemming. De buurtwerkster van RIMO Limburg legt zich vooral toe op buurtanimatie en ontmoetingsactiviteiten. De buurtwerker van Stebo legt zich vooral toe op projecten en acties i.k.v. wijkontwikkeling. Er is minstens maandelijks overleg tussen beiden i.k.v. de werkgroep wijkontwikkeling.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Vertegenwoordiging van de buurtwerking in de Algemene Vergadering van Jeugdwelzijnswerk Winterslag, Vrouwencentrum Winterslag en Stedelijke Culturele Raad.
- Huurdersadviesraad Nieuw Dak.
- Raad van Bestuur van vzw Casa Papa Giovanni.
- Jaarlijkse vergadering met de Marokkaanse en Turkse verenigingen.

BUURTWERK WATERSCHEI – GENK

Werkschaal

*De oude mijncites van Waterschei
en de sociale woonwijk Nieuw-Texas*

Buurtwerkster

*Ellen Hendrix – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Genk
Projectmedewerker: nog aan te werven
– 5/10
tewerkstelling*

Werkadres

*Buurthuis De Singel
Binnenlaan 52 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 juni 2003. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

De professionele uitvoering van het buurtwerk i.k.v. wijkontwikkeling en wijkmanagement in de wijk Waterschei.

SITUERING VAN HET PROJECT

Het project sluit aan op de beleidsovereenkomst tussen de stad Genk en de Vlaamse overheid i.k.v. het stedenfonds 2008-2013.

Waterschei is een voormalige mijnwerkerswijk. Vanaf eind jaren '60 begon de mijn de woningen geleidelijk te verkopen aan de zittende huurders. In de jaren '80 zijn de resterende woningen verkocht aan het Vlaams Woningfonds of Nieuw Dak. Vandaag wonen in Waterschei vooral ex-mijnwerkers van gemengde etnische afkomst, in totaal meer dan 20 nationaliteiten. De jongste jaren kwamen er veel Turkse nieuwkomers via huwelijksmigratie, wat problemen stelt op het vlak van taalverwerving, integratie, schoolachterstand van de kinderen, een slechte arbeidsmarktpositie, toenemende etnisch-culturele segregatie, e.d.

Nieuw-Texas is een sociale woonwijk van Nieuw Dak, gelegen tegen de mijncité Waterschei-Noord en halfweg de jaren '90 gebouwd voor herhuisvesting van de bewoners van de inmiddels afgebroken mijnwerkerswijk Texas.

In de zgn. Kesteloot-atlas overschrijdt Waterschei 5 drempelwaarden. De kansarmoedeproblematiek lijkt het sterkst te zijn bij de huurders van VWF en Nieuw Dak, maar de buurtwerkster ervaart ook een toenemende armoede bij eigenaars.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurkrant.

- Tweemaandelijks op 1.550 exemplaren.

Werkdoel 2: Opknop buurthuis.

- Herinrichting van de ontmoetingsruimte, met actieve betrokkenheid van vrijwilligers.
- Opendeur.

Werkdoel 3: Bewoners stimuleren om straatfeesten te organiseren.

- Minstens één nieuw straatfeest in de zomer van 2009.

Werkdoel 4: Ondersteuning bewonersgroep omgeving Europahuis.

- De vrijwilligersgroep organiseert minstens 3 activiteiten per jaar.
- De buurtwerkster ondersteunt met subsidieaanvragen, contacten met stedelijke diensten, e.d.

Werkdoel 5: Contacten met verenigingen, ontmoetingsplaatsen, sleutelfiguren.

- Op jaarbasis minstens 1 contact met elke vereniging en sleutelfiguur.
- Opvolging van eventuele afspraken.

Werkdoel 6: Cultuurkoken.

- 10 bijeenkomsten met een etnisch-cultureel gemengde groep van minstens 8 vrouwen die samen gerechten uit verschillende culturen koken.

Werkdoel 7: Ondersteuning vrijwilligersgroep.

- De groep organiseert jaarlijks een 4-tal activiteiten voor een breed en multicultureel publiek van Waterschei.
- Een bijkomende activiteit samen met de deelnemers van het cultuurkoken in de Week van de Smaak.
- Uitbreiding van de groep met Turkse en Marokkaanse vrijwilligers.

Werkdoel 8: Kookproject De Pungel.

- De projectmedewerkster ondersteunt de vrijwilligers die wekelijks een buurtmaaltijd bereiden voor andere bewoners. Kookproject De Pungel bestaat al ruimt 15 jaar.

Werkdoel 9: Vrijwilligersfeest.

- Feest voor alle vrijwilligers die zich op één of andere manier hebben ingezet voor de buurtwerking.

Werkdoel 10: Wijkuitstap.'

- Culturele uitstap in de zomervakantie met ca. 100 bewoners van Waterschei.

Werkdoel 11: Nieuw Texas.

- 30 huisbezoeken om de voeling met dit deelwijkje (130 woningen) te versterken.

Werkdoel 12: Weerbaarheid tienerjongens 10-14 jaar.'

- Weerbaar maken van tieners tegen groepsdruk en verleidingen van de consumptiemaatschappij. Dit projectje beoogt preventieve effecten op het vlak van drank- en drugmisbruik, kleine criminaliteit, schoolprestaties, rondhangen, e.d.
- Opzetten van vormingstrajecten voor enerzijds tieners en anderzijds ouders van tieners.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De vrijwilligersgroep van de buurtwerking maakt een duidelijke groei door naar meer zelfstandigheid in het opnemen van taken en verantwoordelijkheden. Deze groep is voor velen van hen tevens een brug naar de bredere samenleving. Via de activiteiten komen ze in contact met andere actoren en verbreedt hun leefwereld.

We werken aan beleidsparticipatie.

Diverse knelpunten worden via de stedelijke wijkmanager gesignaleerd aan het lokaal beleid.

We werken structureel samen met derden.

Er is reeds jaren een intensieve en structurele samenwerking met de stedelijke wijkmanager en de coördinator van jeugdwelzijnswerk Waterschei. Deze samenwerking krijgt verder gestalte in het project weerbaarheid van tienerjongens. Daarnaast is er projectmatige samenwerking met De Uitdaging, BAAL en de opvoedingswinkel, eveneens rond het project weerbaarheid tienerjongens.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het versterken van het intercultureel samenleven loopt als een ronde draad doorheen de hele buurtwerking en krijgt expliciete aandacht in activiteiten als het cultuurkoken, de wijkuitstap, straatfeesten en de werking van de vrijwilligersgroep.

We doen aan methodiekontwikkeling.

De preventieve aanpak rond het versterken van weerbaarheid van tienerjongens is innovatief en wordt met veel belangstelling gevolgd door actoren als de opvoedingswinkel, De Uitdaging, BAAL en de buurtscholen.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerkster maakt deel uit van het team buurtwerk Genk.

De buurtwerkster stuurt via wekelijks overleg een halftijdse laaggeschoolde medewerker aan. Deze (nog aan te werven) medewerker staat i.k.v. lokale diensteneconomie in voor de praktische ondersteuning van diverse buurtwerkactiviteiten.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Redactieraad RIMO Magazine.
- Denktank vrouwenadviescentrum.
- Project ouderenbetrokkenheid, scholengroep KASOG.

BUURTWERK KOLDERBOS EN D'IERD - GENK

Werkzaam

*Wijk Kolderbos en D'Ierd in Genk
gelegen ten zuiden
van het stadscentrum*

Buurtwerker

*Femke Croux – voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Genk*

Werkadres

*Wijkcentrum Kolderbos
Priesterhaagstraat 32 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart op 1 juli 2003. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken Kolderbos en d'Ierd in Genk.

SITUERING VAN HET PROJECT

Kolderbos is een grote, multiculturele sociale woonwijk vlak bij het centrum van Genk. De wijk bestaat uit een 400 tal huizen en 74 appartementsblokken. Er is sprake van meervoudige achterstelling door de hoge werkloosheidsgraad, het lage scholingsniveau en het grote aantal bewoners dat van een bestaansminimum leeft.

In Kolderbos kan men twee aparte leefpatronen onderscheiden: enerzijds de bewoners van de huizen waarvan het merendeel eigenaar is en anderzijds de appartementsbewoners die er met een tijdelijk perspectief wonen, waardoor de wijk ook wel een 'doorgangswijk' wordt genoemd.

Naar aanleiding van de renovatie van de appartementsblokken is er een bewonersgroep 'Huurderscomité Kolderbos' opgericht dat ondersteund wordt door het buurtwerk in samenwerking met het Huurderssyndicaat en een dokter van Geneeskunde voor het volk. Het Huurderscomité houdt zich voornamelijk bezig met de opvolging van de renovaties en het nieuw sociaal huurbesluit.

Samen met de partners van het wijkcentrum wordt momenteel gezocht naar een laagdrempelige locatie die bovendien makkelijker bereikbaar is.

D'Ierd is een kleine, multiculturele sociale woonwijk met bewoners van verschillende etnische groepen. De wijk bestaat uit 98 woningen en situeert zich tussen Kolderbos en Vlakoveld, vlakbij het centrum van Genk.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurtpromotie-video.

- Bekendmaking van de buurtpromotie video tijdens sleutelactiviteiten van de verschillende organisaties in de wijk.

Werkdoel 2: Vrijwilligerswerking: onthaal van nieuwkomers.

- Opzetten van een vrijwilligerswerking om nieuwe bewoners welkom te heten in de wijk.

Werkdoel 3: Computerlessen.

- De kennis van informatica bevorderen bij buurtbewoners door het organiseren van korte lessenreeksen die begeleid worden door een vrijwilliger.

Werkdoel 4: Maandelijks ontbijt.

- Het creëren van ontmoeting tijdens een maandelijks ontbijt.

Werkdoel 5: Buurkrant Kolderbos – Langerlo.

- Bekendmaking van de activiteiten aan de bewoners in de wijk, 3 à 4 keer per jaar.

Werkdoel 6: Het creëren van ontmoetingsmomenten in Kolderbos.

- Ondersteuning en coördinatie van éénmalige activiteiten zoals de paaseiraap, de wijkuitstap, de multiculturele hapjesavond, de wijkpicknick, de wijkbrunch, de kerstmarkt, ...
- Uitwisseling tussen verschillende culturen.

Werkdoel 7: Samenwerking tussen Europaschool en het buurtwerk: 'gezond eten en koken'.

- Het opzetten van enkele lessenreeksen om moeders en kinderen gezond te leren koken en eten.

Werkdoel 8: Huurderscomité Kolderbos.

- Het bevorderen van de communicatie tussen Huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak en de huurders rond de renovatie van de appartementsblokken.

D'Ierd

Werkdoel 9: De leefbaarheid bevorderen en het creëren van ontmoeting in D'Ierd.

- Ondersteuning van de vrijwilligers bij jaarlijkse activiteiten zoals de bloembollenactie, de opruimactie, het onthaal van nieuwkomers, het afleggen van huisbezoeken bij geboorte, ziekte, ...
- Het organiseren en ondersteunen van activiteiten zoals het maandelijks ontbijt, het zomerfeest, de nieuwjaarsreceptie, de multiculturele kookles en de multiculturele hapjesavond.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De vrijwilligers die meehelpten bij de organisatie van de vele activiteiten maken een duidelijke groei door naar meer zelfstandigheid in het opnemen van taken en verantwoordelijkheden. Via deze activiteiten kunnen zij zich ontplooiën en hun sociaal netwerk verruimen.

We werken aan beleidsparticipatie.

Diverse knelpunten worden via de wijkmanager gesignaleerd aan het lokaal beleid. Het huurderscomité bevordert de communicatie van de huurders met de huisvestingsmaatschappij.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerkster werkt intensief samen met de wijkmanager en maakt deel uit van het wijkteam, samen met de wijkpolitie, buurtwerkplaats, jeugdwelzijnswerk, straathoekwerk.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het aanbod van ontmoetingsactiviteiten richt zich uitdrukkelijk tot alle bevolkingsgroepen. De buurtwerkster bewaakt de interculturele samenstelling van de groepen en stuurt zonnodig bij.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerkster maakt deel uit van het team buurtwerk Genk. Zij werkt nauw samen met de wijkmanager van de stad Genk. Een PWA-medewerkster werkt mee aan de voorbereiding en ondersteuning van diverse activiteiten.

BUURTWERK TERMEN EN VLAKVELD - GENK

Werkzaam

De sociale woonwijken Vlakveld en Nieuw-Termen

Buurtwerker

*Karima Boutliss (verlof zonder wedde)
Vervanging: nog aan te werven –
voltijdse tewerkstelling
Financiering: stad Genk*

Werkadres

*Buurthuis
Grotestraat 172 - 3600 Genk*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in september 2004. De overeenkomst met de stad Genk loopt tot eind 2012.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken Nieuw-Termen en Vlakveld in Genk.

SITUERING VAN HET PROJECT

Vlakveld en Nieuw-Termen zijn sociale woonwijken van Sociale Huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak, gelegen nabij het centrum van Genk. Vlakveld telt ca. 1400 inwoners, Nieuw-Termen telt er 2200. Beide wijken hebben een etnisch gemengde bevolking, hoewel autochtone bewoners er de meerderheid uitmaken.

Het gaat om wijken met een gemiddeld genomen vrij oude bevolking. De jongste jaren is er echter een sterke toename van grote, jonge, voornamelijk islamitische gezinnen. Voor hen zijn er binnen de wijk geen verenigingen waar ze zich thuis voelen. Ze voelen zich vaak geïsoleerd en niet welkom in de wijk.

En er is natuurlijk de consequentie dat het aantal jongeren stijgt, vaak in straten of delen van de buurt waar jarenlang bijna geen kinderen of tieners meer woonden. Niet alle bewoners hebben het hier even makkelijk mee. Senioren leven vaak met een onveiligheidsgevoel en sommigen durven hierdoor 's avonds niet meer buiten komen.

Hoewel het samenleven over het algemeen vlot verloopt en zeker niet overmatig geïsoleerd mag worden, leidt dit toch tot een zekere frustratie bij de oorspronkelijke bewoners. Er heerst heel wat onverdraagzaamheid bij bewoners in de wijk, zowel naar allochtonen en jongeren, maar ook naar senioren toe. Vergrijzing, eenzaamheid, burencorruptie en mobiliteitsproblemen steken ook steeds vaker de kop op. De bijna volledige teloorgang van de kleinhandel en kleine horecazaakjes verscherpt die problematieken nog.

Totnogtoe heeft het buurtwerk zich prioritair toegelegd op de volwassenen van Nieuw-Termien en dit geldt ook voor de komende werkperiode aangezien Vlakveld een sterkere sociale cohesie heeft en minder kansarmoede kent.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Buurtkrant.

- Drie tot vier keer per jaar verschijnt de buurtkrant met buurtnieuws en aankondigingen van activiteiten.

Werkdoel 2: Vrouwenwerking Termien.

- Wekelijkse samenkomsten met een aanbod van nuttige, ontspannende en vormende vrijetijdsbesteding voor vrouwen.

Werkdoel 3: Werkgroep woonomgeving en samenleven.

- Ondersteuning van de werkgroep en de activiteiten die deze groep organiseert.

Werkdoel 4: Huisbezoeken/aanwezigheid op het werkterrein.

- Maximale aanwezigheid op het werkterrein i.f.v. het bereiken van bewoners die niet naar het wijkbureau komen..

TRANSVERSALE ACTIVITEITEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

De werkgroep woonomgeving en samenleven maakt een duidelijke groei door naar meer zelfstandigheid in het opnemen van taken en verantwoordelijkheden. Deze groep is voor velen een brug naar de bredere samenleving. Zij vinden er waardering en kunnen zich ontplooien.

We werken aan beleidsparticipatie.

De woonproblematiek van senioren in de gele appartementen wordt onder de aandacht gebracht van het beleid.

We werken structureel samen met derden.

De buurtwerkster werkt intensief samen met de stedelijke wijkmanager. Er is een wijkteam met de wijkagent, Nieuw Dak en het jeugdwelzijnswerk.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Actieve medewerking aan het project 'Kleurrijk in de wijk': toeleiding gastvrouwen en deelnemers.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De buurtwerkster maakt deel uit van het team buurtwerk Genk. Zij werkt nauw samen met de wijkmanager van de stad Genk.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Wijkteam Termien.
- Lokale adviesraad kinderopvang Genk.

KLEURRIJK IN DE WIJK

Werkschaal

*Beringen, Genk en
Houthalen-Helchteren*

Opbouwwerker

*Sabine Meyers – 5/10 tewerkstelling
Projectmedewerkers:
Ilknur Yigit – voltijdse tewerkstelling
Khadija Mamdouh – 5/10 tewerkstelling
Sema Yildiz – 2/10 tewerkstelling
Financiering Managers in diversiteit
Decretale middelen*

Werkadres

*RIMO Limburg
Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder*

Programma

Leefbaarheid in impulsgebieden

ALGEMENE FASERING

Het project is gestart in januari 2007 en loopt tot eind november 2009.

ALGEMENE DOELSTELLING

Versterken van de interculturele burenerelaties in kwetsbare wijken.

SITUERING VAN HET PROJECT

In een aantal wijken waar het buurtopbouwwerk actief is, neemt het aandeel allochtonen om allerlei redenen toe. Tezeldertijd lijken de contacten tussen mensen van verschillende origine af te nemen. Daardoor dreigt een etnisch-culturele segregatie te ontstaan. De projectoproep “Managers van diversiteit” van minister Keulen, bood ons de gelegenheid om een project te ontwikkelen dat de interculturele burenerelaties in concentratiewijken versterkt.

Mensen die eenzelfde taal, cultuur en achtergrond gemeen hebben, zoeken elkaar op. Dat is begrijpelijk. Maar als er geen of weinig contacten meer zijn met andere bevolkingsgroepen, creëert dit afstand en zelfs weerstand ten aanzien van hun groep. Het is een proces dat zich haast onzichtbaar lijkt te voltrekken in sommige buurten. Ook het buurtwerk lijkt niet overal bij machte om verschillende bevolkingsgroepen gelijktijdig ten volle te betrekken in haar werking.

Met dit project trachten we allochtone en autochtone inwoners van concentratiewijken in Genk, Beringen en Houthalen te bereiken.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Het bevorderen van interculturele burenrelaties.

- Het organiseren van 20 zogenaamde T-momenten in Genk, Beringen en Houthalen met allochtone en autochtone buurtbewoners.
- Lokale overheden bewust maken van het belang te investeren in kleinschalige interculturele ontmoetingen.

Werkdoel 2: Stimuleren van contacten tussen allochtone en autochtone verenigingen.

- Het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten voor leden van verschillende etnische verenigingen.
- Het betrekken van gastvrouwen en deelneemsters van T-momenten aan activiteiten van de vrouwencontractgroep.

Werkdoel 3: Het vormen en begeleiden van vrijwilligers voor de T-aanpak.

- Het uitwerken van een kader voor vrijwilligers in dit project.
- Het organiseren van vormingssessies voor kandidaat-vrijwilligers.
- Het coachen van vrijwilligers.

Werkdoel 4: Het organiseren van een studiedag (april 2009).

- Het aanreiken van methodieken en uitnodigen tot reflectie, zowel op het niveau van de sector als het beleid.

Werkdoel 5: Het organiseren van een afsluitend toonmoment.

- Ervaringen aan een breder publiek bekend maken.
- Vrijwilligers uit T-momenten betrekken bij de voorbereiding van het evenement.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie van achtergestelden.

Door te werken in kwetsbare wijken bereiken we in belangrijke mate deelnemers die zich in een situatie van achterstelling bevinden. Het werken rond burenrelaties betekent voor velen van hen een verbreding van hun sociaal netwerk en geeft toegang tot het ontwikkelen van nieuwe sociale relaties.

We werken aan beleidsparticipatie.

Het project tracht, o.m. via de toonmomenten, de lokale overheden bewust te maken van het belang van kleinschalige interculturele ontmoetingen.

We werken structureel samen met derden.

In Beringen is de integratiedienst het aanspreekpunt voor ons project. In Genk is dat de dienst wijkontwikkeling en de plaatselijke wijkmanagers in de diverse wijken. In Houthalen dienen nog contacten ontwikkeld te worden m.b.t. dit project.

We verstevigen het samenleven van autochtonen en allochtonen.

Het versterken van de interculturele burenrelaties is de centrale doelstelling van dit project. Dit gebeurt via 2 sporen: enerzijds de T-aanpak, anderzijds het stimuleren en ondersteunen van samenwerking tussen allochtone en autochtone verenigingen.

Methodiekontwikkeling.

In de zgn. T-aanpak (huiskamerontmoetingen, gebaseerd op de Tupperware-verkoopstechniek) gebruiken we gesprekstechnieken waaronder het waarden- en normenspel en het reminiscentiespel. Beide technieken worden door de projectwerkers op maat van dit project aangepast.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

De projectwerkers vormen onderling een team. Eén of meer projectwerkers wonen tevens de teamvergaderingen bij van de teams buurtopbouwwerk Beringen, Genk en Meulenberg i.f.v. concrete afspraken met de buurtwerkers over de uitvoering van het project.

Er is een projectstuurgroep met het projectteam en afgevaardigden van het PRIC, de betrokken gemeenten en de betrokken buurtwerkteams.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3

De woonomstandigheden van maatschappelijk achtergestelden in Limburg zijn verbeterd

ACTIES OP DE TWEEDE LIJN

In het komende meerjarenplan 2009-2014 gaat RIMO Limburg aan de slag met 3 woonthema's (operationele doelstellingen) die elk gelinkt zijn met een project.

- OD 1 participatie in de sociale huisvesting.
- OD 2 betaalbaar en kwalitatief wonen op private huurmarkt.
- OD 3 woonwagenwerk in Limburg.

We organiseren overleg met relevante partners (OD,OD2,OD3).

Naast het overleg op project- en sectorniveau (zie verder) organiseren we ook intern overleg en op Vlaams niveau.

TOELICHTING

Overleg op het niveau van de organisatie (RIMO Limburg).

In het voorjaar van 2008 werd het startschot gegeven voor de 'overleggroep wonen'. Deze (open) overleggroep vergadert 4 keer per jaar en richt zich in eerste instantie naar de opbouwwerkers die actief zijn binnen dit programma. Het is de intentie om deze overleggroep een permanent (en flexibel) karakter mee te geven.

De overleggroep richt zijn aandacht op 3-tal aspecten

- Uitwisseling over de lopende projecten met het thema wonen.
- Inspelen op de actualiteit (wetgeving, acties, samenwerking, ...).
- Advies formuleren voor en terugkoppeling van het sectoroverleg.

Overleg op Vlaams niveau.

- Algemene vergadering Vlaamse overleg bewonersbelangen (VOB).
- Ministerie van de wooncrisis.

FASERING

Het overleg heeft een permanent en doorlopend karakter.

We werken nauw samen met de sector etnische en culturele minderheden, vzw Vroem en de beide CAW's (OD3).

Er is een experimenteel samenwerkingsverband met het algemeen welzijnswerk en de Provincie Limburg (OD3).

TOELICHTING

Er werd gestart met het provinciaal werkersoverleg woonwagenwerk. Dit overleg heeft 4 doelstellingen.

- Opvolging Vlaams, provinciaal en lokaal beleid.
- Opvolging van emancipatieproces van Ons Leven.
- De ondersteuning van diverse woonwagenwerkers.
- De kapitalisatie van de bestaande kennis.

Leden van het overleg: RIMO Limburg, Vroem, Pric, Stebo woonwagenpastoraal. Ook anderen kunnen (ad hoc) uitgenodigd worden als deskundige.

Met CAW 't Verschil en CAW Sonar werd een gezamenlijk project ingediend voor subsidies in de armoedebestrijding, met RIMO Limburg als promotor. Het voorgestelde samenwerkingsproject focust op de begeleiding en doorverwijzing van woonwagenbewoners naar de hulp- en dienstverlening en het toetsen van de samenwerking op het terrein.

We wachten nog op een antwoord. Ingeval het projectvoorstel niet weerhouden wordt, gaan we met beide CAW's op zoek naar andere financieringsmogelijkheden.

FASERING

2009

Optimaliseren van het Provinciaal overleg woonwagenwerk met nadruk op het standplaatsenbeleid.

Uitvoering projectaanvraag ('Tweerichtingsverkeer in de nabijheid van woonwagenterreinen') die in samenwerking met de 2 Limburgse CAW's werd ingediend (armoedebeleid).

2010-2014

Conclusies trekken uit de samenwerking op het terrein met het algemeen welzijnswerk.

Netwerkversterking en netwerkuitbouw rond de woon- en leefwereld van de Limburgse Voyageurs.

We participeren actief op FESO-niveau aan de overleg- en samenwerkingsinitiatieven (OD1 – OD2).

TOELICHTING

In het voorjaar van 2008, en in het kader van de nieuwe meerjarenplanning, werd aan alle regionale instituten de vraag gesteld welke mogelijke samenwerkingsverbanden op sectorniveau (Samenlevingsopbouw Vlaanderen) ze zagen rond wonen. Wonen is in dat meerjarenplan opgenomen als sectoraal kernthema.

Vanuit RIMO Limburg hebben we onze samenwerking reeds toegezegd.

De richtlijn van de Feso-Beleidsgroep m.b.t. het samenwerkingsverband wonen kan samengevat worden in volgende drie punten:

- Er zal één gemeenschappelijke OD geformuleerd worden door de sector rond wonen die betrekking heeft op het aspect beleidsbeïnvloeding. Hierbij wordt de directe link gelegd tussen projectwerk en beleidswerk. Projectwerking (1° lijnswerk) is de basis en de kracht van het opbouwwerk. Van daaruit zullen beleidsstandpunten geformuleerd worden.

- Samenwerkingsverband rond sociale huisvesting. Invalshoek hierbij is participatie van bewonersgroepen met als onderdeel de werking van VIVAS.
- Samenwerkingsverband rond de private huurmarkt. Er is een grote verscheidenheid aan projecten op de private huurmarkt. De meest gemeenschappelijke invalshoek is de aandacht voor woonlasten gekoppeld aan energiezuinige maatregelen. Daarnaast zijn er nog tal van bilaterale samenwerkingen mogelijk zoals rond eigendomsverwerving kwetsbare bewonersgroepen, woonwagengroepen, lokaal woonbeleid enz.

FASERING

Het overleg heeft een permanent en doorlopend karakter.

We ontwikkelen één of meerdere modellen op het vlak van huurdersparticipatie (OD 1).

We zetten minstens twee vormingsinitiatieven op voor sociale huurders (OD 2).

In het proces dat wordt opgestart rond participatie in de sociale huisvesting heeft een sterk tweedelijns karakter in zich. Voor het project 'participatie in de sociale huisvesting' wordt een stuurgroep opgericht met de sociale huisvestingsmaatschappij Kempisch Tehuis en stad Lommel. De projectresultaten worden periodiek teruggekoppeld naar Veboli (koepel van de 9 Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen).

FASERING

2008

Fase 1: Via praktijkbezoeken gaan we op zoek naar 'good practices'.

Fase 2: Opzetten van een stuurgroep.

Fase 3: Kennismaking met en analyse van de sociale huisvestingsmaatschappij, met de manier van werken, hun communicatie en hun dienstverlening.

Fase 4: Opstellen vragenlijst, exploreren methodieken om huurders te bevragen.

2009

Fase 5: Bevraging bewoners.

Opstellen van een gezamenlijke folder voor de huurders waarin de bedoeling van het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij' wordt beschreven. Op verschillende manieren gaan we huurders benaderen.

2010

Fase 6: Inventarisatie.

Uit de verschillende bevragingen inventariseren we de positieve punten en de knelpunten. We gaan op zoek naar gemeenschappelijkheden. Dit koppelen we terug naar de huisvestingsmaatschappij en naar de bewoners.

Fase 7: Overleggroep.

We richten op gemeentelijk niveau een overleggroep op die deze bevindingen bekijkt en mee op zoek gaat naar antwoorden. Minstens twee huurders vertegenwoordigen de overleggroep in de stuurgroep.

Omdat kennis noodzakelijk is om degelijk te kunnen overleggen met de sociale huisvestingsmaatschappij, willen we vorming organiseren voor de deelnemers aan de overleggroep.

Fase 8: Ontwikkelen methodiek(en).

Samen met de overleggroep ontwikkelen we een methodiek(en) die een antwoord kan bieden op de knelpunten en rekening houdt met de zaken die reeds goed lopen.

2011-2012

Fase 9: Uittesten en bijsturen van de methodiek(en).

We testen de methodiek(en) uit in de praktijk en sturen waar nodig bij.

2013

Fase 10: Omzetten van de ervaring in de praktijk.

2014

Fase 11: We vertalen onze bevindingen, suggesties en methodieken naar de andere sociale huisvestingsmaatschappijen in Limburg.

Er wordt met lokale besturen samengewerkt op basis van de inhoud van hun plan 'Lokaal Sociaal Beleid' (OD 1– OD2 – OD3).

TOELICHTING

Bij alle woonprojecten is er een rechtstreekse band met het lokale bestuur:

- In de stuurgroep rond de participatie in de sociale huisvesting wordt Lommel in eerste instantie nauw betrokken als partner. Acht Noord-Limburgse gemeenten hebben gezamenlijk een project ingediend voor Lokaal Woonbeleid, wat een aanvullende inzet betekent van 6 professionele krachten die rond wonen gaan werken.
- Het startende project met betrekking tot de private huurmarkt in Zuid-Limburg betekent in aanloop een ruime verkenning van de woonproblematiek en aansluitende analyse in een aantal gemeenten in die regio. Op basis hiervan wordt een projectinhoud uitgewerkt waarbij samenwerking en overleg met partners een centrale plaats moet krijgen.
- Een 16-tal Limburgse gemeenten zijn verbonden met het woonwagewerk (met een al dan niet erkend terrein of deze die opgenomen zijn in het spreidingsplan).

FASERING

2009

Participatie: Opstarten samenwerking Lokaal Woonbeleid in Noord-Limburg en het eigen participatieproject hierin een plaats geven.

Private huurmarkt: Verkenning en analyse van de woonsituatie en woonproblematiek in een aantal Zuid-Limburgse gemeenten.

Woonwagewerk: contacten met gemeenten voor de opvolging van het standplaatsenbeleid van de Vlaamse Regering voor woonwagenterreinen in stedelijke gebieden.

2010-2014

Participatie: inspraak van bewoners vertalen als noodzakelijke methodiek in het Lokaal Sociaal Beleid (vanuit het Lokaal Woonbeleid).

Private huurmarkt: vertaling van de verkennig van de private huurmarkt naar een projectidee. Concrete samenwerkingsverbanden en structurele aanpak met gemeenten in Zuid-Limburg betreffende de private huurmarkt.

Woonwagewerk: actie en sensibilisatie lokale besturen ten aanzien van een consequente uitvoering van de Vlaamse spreidingsplannen.

PROJECTEN

PRIVATE HUURMARKT – ZUID-LIMBURG

Werschaal
Zuid-Limburg

Opbouwwerker
Magda Remans – 8/10 tewerkstelling
Financiering: decretale middelen

Werkadres
Marktplein 9/21

Programma
Wonen

ALGEMENE FASERING

De startdatum van dit nieuwe project is 1 januari 2009.

ALGEMENE DOELSTELLING

Het verbeteren van de woonsituatie van sociaal en economisch zwakke huurders op de private huurmarkt in de regio Zuid-Limburg.

SITUERING VAN HET PROJECT

Een kwart van de Vlamingen huurt een woning. 6% kan terecht in een sociale woning. De overigen zijn aangewezen op de private huurmarkt.

Voor een groeiende groep mensen liggen de huurprijzen op de private huurmarkt veel te hoog in verhouding tot hun inkomen. Huursubsidies vormen slechts een druppel op een hete plaat. Slechts weinig huurders kunnen hier (momenteel) aanspraak op maken. Zij zijn erg kwetsbaar. In afwachting op het verkrijgen van een sociale woning zijn huurders vaak aangewezen op woningen van slechte kwaliteit.

In onze provincie situeren de grootste problemen zich in Zuid-Limburg waar de Vlaamse Wooninspectie in Sint Truiden de meeste PV's opstelde en geconfronteerd werd met huisjesmelkerij. Naast de betaalbaarheid en de kwaliteit van woningen, vormt ook de toegankelijkheid van de private huurmarkt een groot probleem. Veel verhuur is in handen van de vastgoedsector. Zij gaan erg selectief te werk. Alleenstaanden met een beperkt inkomen of zonder vast werk, worden vrijwel altijd geweigerd door de immobiële sector.

Kwetsbare groepen (OCMW-klanten, asielzoekers, psychiatrische patiënten) worden in Zuid-Limburg des te meer geconfronteerd met huisvestingsproblemen. Eigen aan Zuid-Limburg, is ook de komst van de fruitplukkers die nood hebben aan tijdelijke huisvesting. Kortom, er is veel werk aan de winkel!

Het is een uitdaging om tijdens de projectvoorbereiding en terreinverkenning een goed zicht te krijgen op de belangrijkste pijnpunten en huisvestingsproblemen van de meest kwetsbare groepen op de particuliere huurmarkt in Zuid-Limburg.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Bundelen van aangegeven knelpunten op de private huurmarkt.

- Gevoeligheid creëren bij politici i.v.m. de problemen op de private huurmarkt via bevraging en terugkoppeling van verkenningsgegevens.
- Zwakke private huurders verwerven via bevragende gesprekken inzicht in hun huisvestingssituatie en mogelijkheden op vlak van huisvesting.

Werkdoel 2: Vorming van een denkgroep en/of projectkerngroep.

- Een kern van private huurders samenbrengen rond hun huisvestingssituatie en –mogelijkheden (op korte termijn).
- Zwakke private huurders samenbrengen en organiseren (op langere termijn).
- Een gezicht geven aan private huurders.
- Problemen op de private huurmarkt zichtbaar maken bij politici, huisvestingsactoren.

Werkdoel 3: Keuze van en uitwerken van concrete acties .

- Haalbare en realistische keuzes maken in verband met mogelijke acties met sociaal en economisch zwakkere private huurders.
- Voorbeelden van acties: organisatie private huurders, immobiliën, mobiele wooninformatie, energiescans, waarborgfonds, ...
- Signalen geven vanuit de concrete acties m.b.t. de private huurmarkt.

TRANSVERSALE ACCENTEN

- De transversale accenten zullen op basis van de projectverkenning een concrete invulling krijgen.
- In de loop van 2009 wordt op basis van een verkennend onderzoek en projectvoorbereiding duidelijk welke concrete acties en locaties prioriteit krijgen om de woonsituatie van sociaal en economisch zwakke huurders te verbeteren op de private huurmarkt in Zuid-Limburg.
- In de loop van de projectuitvoering zal eveneens bekeken worden of methodiekontwikkeling gewenst is.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Overleggroep wonen RIMO Limburg.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Stuurgroep Lokaal Sociaal Beleid Neerpelt.
- Beleidsstuurgroep project Neerpelt.
- Raad van Beheer Pluspunt Basiseducatie Noord-Limburg.
- Algemene Vergadering SVK Noord-Limburg.
- Leergroep Beleidsbeïnvloeding RIMO Limburg.
- Ploegvergadering en werkersoverleg van RIMO Limburg.

PARTICIPATIE IN DE SOCIALE HUISVESTING

Werkzaam

Lommel en Limburg

Opbouwwerker

Katrien Franssens – 8/10 tewerkstelling

Liesbeth Brusselaers – 2/10

tewerkstelling

Financiering: beiden decretale middelen

Werkadres

RIMO Limburg

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Kerkstraat 3 – 3910 Neerpelt

Programma

Wonen

ALGEMENE FASERING

Het project werd opgestart op 1 september 2008 en loopt tot 31 december 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De participatie van huurders in de sociale huisvestingssector is verbeterd.

SITUERING VAN HET PROJECT

Een goede prijs/kwaliteitverhouding voor een woning, veilige en propere straten, een aangename woonomgeving met banken, speelruimte voor de kinderen, wat groen, goed nabuurschap, ... Dit lijken geen spectaculaire maatregelen, maar ze zijn toch erg bepalend om ergens naar wens te kunnen wonen.

De Vlaamse Wooncode vertelt ons dat iedereen recht heeft op een aangename woning van goede kwaliteit in een behoorlijke woonomgeving en tegen een betaalbare prijs.

Huurders bij een sociale huisvestingsmaatschappij hebben een belangrijk aandeel in handen om het wonen aangenamer te maken. Maar zonder de inzet en inbreng van alle belanghebbenden blijft een goede woonconditie en een aangenaam woonklimaat onbereikbaar. Participatie in de sociale huisvesting is een troef om te werken aan kwalitatief wonen. Het hoort nu eenmaal bij de relatie van de huurder en zijn maatschappij. Het is een kwestie van respectvol en open met elkaar om te gaan, met winst voor beiden.

De meerwaarde van – maar ook de noodzaak aan – participatie dringt zich aan alle beleidsniveaus en maatschappelijke sectoren op. Dit is niet anders voor de markt van de sociale huisvesting en zijn huurders. In de sociale huisvesting is op dit moment reeds een proces op gang getrokken dat weliswaar nog in kinderschoenen staat, maar dat gestaag aan interesse en geloofwaardigheid wint.

Centraal in het project staan een goede (verbeterde) communicatie tussen de huurders en zijn maatschappij, een goede (verbeterde) dienstverlening en een kwaliteitstoename van het wonen in ruime zin. De aanzet om de relatie en de kwaliteit op een hoger niveau te tillen, vindt zijn oorsprong in het participatiegegeven : de bevraging van huurders vormt de basis om te komen tot inzichten die ervaringsgebonden zijn en geschikte oplossingen. In het project zullen de gegevens van de bevraging mee de agenda bepalen.

Het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij' gaat van start met twee sociale huisvestingsmaatschappijen: Kempisch Tehuis en Nieuw Dak.

Het Kempisch Tehuis wil een participatieproces op gang brengen op gemeentelijk niveau, namelijk in de stad Lommel.

Nieuw Dak wil vanuit ervaringen in de praktijk komen tot een algemene methodieontwikkeling die gehanteerd kan worden door de 9 Limburgse sociale huisvestingsmaatschappijen.

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Via praktijkbezoeken gaan we op zoek naar good practices.

- Praktijkbezoeken leren ons wat er werkt en wat er niet werkt. We luisteren naar succeservaringen, maar ook naar valkuilen. Hierdoor krijgen we een beeld van wat goede methodieken kunnen zijn en welke niet.
- Er zijn verschillende praktijkvoorbeelden bezocht.
- Er is een SWOT-analyse van de bezochte initiatieven en hun methodieken.

Werkdoel 2: We richten een stuurgroep op.

- Er wordt een stuurgroep opgericht met relevante actoren om het project inhoudelijk en bestuurlijk mee vorm te geven. Op die manier creëren we een groter draagvlak voor het project. Deze stuurgroep is een klankbord en zal, waar nodig, bijsturen.
- Deze stuurgroep komt 3 tot 4 keer per jaar samen.

Werkdoel 3: We maken grondig kennis met de sociale huisvestingsmaatschappij en analyseren de sociale huisvestingsmaatschappij in zijn relatie met huurders en komen zo tot een topiclijst waaraan een huurdersbevraging kan gekoppeld worden.

- Er is een grondige kennismaking met de sociale huisvestingsmaatschappij. We leren de werking van binnenuit kennen en krijgen op die manier een goed zicht op de verschillende aspecten van de maatschappij waar de huurders mee te maken hebben.
- Analyse van de huisvestingsmaatschappij. Wat zijn hun sterke kanten? Waar kunnen ze nog in bijsturen? Waar liggen hun kansen en hun bedreigingen? Een SWOT analyse opstellen vanuit de verschillende diensten en niveaus.
- We hebben een algemeen beeld van knelpunten in de relatie tussen huurders en hun sociale huisvestingsmaatschappij.
- Er is een topiclijst opgesteld en daaraan gekoppeld een bevraging.
- Verschillende doelgroepen worden onderscheiden naargelang de topics (bijvoorbeeld: kandidaat-huurders ivm informatie over inschrijving en toekenning, wachtlijst; nieuwe huurders ivm informatie over de werking, de rechten en de plichten; huurders in een renovatieproject ivm informatie over de manier waarop, timing, inbreng, ...).

Werkdoel 4: Huurders, ex-huurders, kandidaat-huurders worden bevroegd over hun relatie met de sociale huisvestingsmaatschappij.

- Op verschillende manieren worden verschillende doelgroepen bevroegd. Ze kunnen hun mening geven over de topics en geven suggesties aan.
- De resultaten van de bevraging worden teruggekoppeld naar de huisvestingsmaatschappij. Zij houden in de mate van het mogelijke rekening met deze suggesties en passen hun werking aan.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Er wordt een proces afgelegd, zowel met de huurders als met de huisvestingsmaatschappij. Door de kritische analyse van de huisvestingsmaatschappij worden zij op hun sterke en minder sterke punten gewezen.

De huurders worden bevroegd en kunnen hun mening en suggesties geven over verschillende topics.

Op termijn zal er een overleggroep opgericht worden met huurders om samen een methodiek uit te werken rond participatie.

We werken aan beleidsparticipatie.

De sociale huisvestingsmaatschappij krijgt vanuit de bevraging een inventarisatie van hun sterke en minder sterke punten. De ontwikkelde methodiek zal hun een handvat aanreiken om in de toekomst mee aan de slag te gaan.

We werken structureel samen met derden.

Er is een stuurgroep waarin de relevante actoren zetelen. Zij sturen het project bij en creëren een draagvlak voor het project.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Huurders van een sociale woning zijn zeer divers samengesteld. Het is dus nodig om op verschillende manieren sociale huurders te betrekken bij het project 'ik en mijn sociale huisvestingsmaatschappij'. Indien we merken dat we een bepaalde doelgroep niet voldoende bereiken met een methodiek, passen we een andere manier toe om deze doelgroep toch te bereiken.

We doen aan methodiekwontwikkeling.

Vanuit de praktijkervaringen ontwikkelen we een methodiek die ruimer toepasbaar is.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Er komt een stuurgroep die het project opvolgt en ondersteunt. In eerste instantie nemen de stad Lommel en de sociale huisvestingsmaatschappij Kempisch Tehuis deel. In een latere fase leggen we een link met het lokaal woonbeleid in de regio en worden huurders betrokken.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Overleggroep Wonen RIMO Limburg.
- Sectoroverleg sociale huisvesting.

WOONWAGENWERK IN LIMBURG

Werkschaal

Limburg

Opbouwwerker

Hilde Degol – 5/10 tewerkstelling

Financiering: decretale middelen

Werkadres

RIMO Limburg

Marktplein 9/21 – 3550 Heusden-Zolder

Programma

Wonen

ALGEMENE FASERING

Het project ging van start vanaf 15 februari 2008 en loopt tot 31 december 2014.

ALGEMENE DOELSTELLING

De woon- en leefsituatie van woonwagenbewoners in Limburg is verbeterd.

Er zijn een beperkt aantal vaste mensen/diensten bezig binnen het Limburgs woonwagenwerk (PRIC, Vroem vzw, pastoraal werk), ieder vanuit zijn bepaalde invalshoek. Maar op vlak van het 'basiswerk' bleek er toch een nood te zijn. Het doel van het project is dan ook het opnemen van dit basiswerk met Limburgse Voyageurs, gedragen en ondersteund door alle betrokken actoren.

SITUERING VAN HET PROJECT

De meeste Limburgse woonwagenbewoners zijn Voyageurs. Voyageurs zijn Belgen die afstammen van trekkende handelaars en ambachtslui van vroeger. Ze hebben een eigen cultuur en gemeenschapsgevoel ontwikkeld. Zij zien zichzelf duidelijk als een aparte groep, anders dan de 'burgers'. Degenen die verblijven in woonwagens staan (legaal of illegaal) op gemeentelijke terreinen. Velen onder hen wonen, al dan niet noodgedwongen, in huizen maar zij blijven zowel voor zichzelf als voor de groep echte Voyageurs.

Het aantal Voyageurs in Limburg is naar schatting een 1.000-tal personen of een 300 à 400-tal gezinnen. Hiervan leven ruim 200 gezinnen in een woonwagen. Dit betekent dat er dringend nood is aan zo'n 150 standplaatsen om families van Voyageurs woonzekerheid te bieden. Het structureel tekort aan terreinen in Limburg staat onomstotelijk vast.

Buiten de 'terreinenproblematiek' ligt het werkterrein van het woonwagenwerk in Limburg ook bij de doelgroep, de woonwagenbewoners zelf. Zo heeft de afbrokkeling van de solidariteit vat op de hechte gemeenschap van de woonwagenbewoners. Het is een algemene maatschappelijke tendens en een tijdsgeest die ook bij hen meespeelt, maar het tekort aan standplaatsen heeft hierop een nog grotere impact.

De onderlinge concurrentie tussen woonwagenerbewoners en hun families is toegenomen omdat er zo weinig standplaatsen voorhanden zijn, al blijft de basisloyaliteit evenwel sterk aanwezig. De onderlinge familiebanden drukken een stempel op deze verbondenheid.

Iets meer dan de helft van de woonwagenerbewoners leeft in familieverband op woonwagenterreinen, de anderen willen graag een plaatsje verwerven op een woonwagenterrein. In Limburg zijn er momenteel 8 erkende residentiële woonwagenterreinen, bestemd voor het permanent wonen in woonwagens. Deze erkende woonwagenterreinen bevinden zich in As, Genk, Ham, Hasselt, Maaseik, Maasmechelen en Sint-Truiden. In Limburg vind je ook enkele kleine, niet-gereguleerde terreinen in Zonhoven, Halen, Bree, Meeuwen-Gruitrode en Bilzen. en gemeenten met taakstelling!! (onderhandelen).

WERKDOELEN 2009

Werkdoel 1: Er worden huisbezoeken afgelegd bij alle woonwagenerbewoners op de verschillende Limburgse woonwagenterreinen en bij de Voyageurs in huizen.

Woonwagenerbewoners zijn een doelgroep met een erg specifieke culturele eigenheid. We willen de Voyageurs leren kennen en hun vertrouwen opbouwen.

We willen de noden en behoeften die door de bewoners worden aangegeven op een gepaste manier vertalen naar het beleidsniveau (o.a. de provincie, bestaande woonwagenercommissies, gemeenten, partners, ...). Het gaat hier om een duidelijke signaalfunctie.

- De opbouwwerker kent de verschillende woonwagenterreinen en hun bewoners.
- De opbouwwerker is hét aanspreekpunt voor de Voyageurs.
- Er is een vertrouwensrelatie ontstaan tussen de Voyageurs en de opbouwwerker.
- Er is informatie verzameld voor het formuleren van toekomstige, concrete werkdoelen.
- De noden en behoeften van de bewoners zijn gesignaleerd naar de beleidsmensen.

Werkdoel 2: De zelforganisatie van Voyageurs 'Ons Leven' wordt ondersteund.

In het kader van de standplaatsenproblematiek werd er in het verleden reeds een zelforganisatie voor woonwagenerbewoners in Limburg opgericht. De leden van deze organisatie komen zelf met ideeën en vragen om aangegeven knelpunten vanuit de Voyageurs aan te pakken.

Ons Leven is een spreekbuis voor Voyageurs. Aangezien de leden zelf tot de doelgroep behoren, weten ze als 'insiders' perfect wat er leeft onder de Voyageurs en brengen dit ook ter sprake tijdens hun bijeenkomsten. Door onze ondersteuning krijgen de mensen van Ons Leven de juiste bagage om o.a. met beleidsverantwoordelijken (burgemeesters, politici, ...) op een constructieve manier te praten.

- De opbouwwerker organiseert de maandelijkse bijeenkomsten en zorgt voor de nodige dynamiek in de groep.
- De opbouwwerker is het aanspreekpunt voor de leden van Ons Leven.
- De zelforganisatie 'Ons Leven' heeft specifieke acties op touw gezet om de leef- en woonsituatie van de voyageurs te verbeteren.

Werkdoel 3 : Er wordt gewerkt aan de kwaliteit van de bestaande standplaatsen en het creëren van nieuwe standplaatsen.

De standplaatsenproblematiek is een algemeen gegeven waar elke Voyageur rechtstreeks of onrechtstreeks (bv. binnen de familie) mee te maken heeft. We spreken de betrokken beleidsmensen aan via de leden van 'Ons Leven' om concrete afspraken te verkrijgen rond hun planning voor de aanleg van de voorziene standplaatsen.

Er is een provinciaal overleg tussen de verschillende partners waar verschillende standpunten en acties worden geformuleerd en waarbinnen deze acties ook worden uitgevoerd. Dit provinciaal overleg kan zich ook naar externen richten waar nodig.

- We weten welke de individuele situaties zijn en zetten concrete stappen om de individuele situaties te verbeteren (of op te lossen).
- We hebben de nodige contacten binnen de gemeenten 'met een taakstelling' en met derden (netwerking).
- De mensen van Ons Leven hebben gesprekken met de betrokken partijen om de situatie aan te kaarten.
- We doen sensibiliseringsacties in de buurten waar extra standplaatsen zijn voorzien en zorgen voor de nodige media-aandacht.
- Waar nodig neemt de opbouwwerker (eenmalig) deel aan de bestaande woonwagencommissies
- Het partnerschap formuleert binnen het Provinciaal Overleg Woonwagewerk gezamenlijke standpunten.

Werkdoel 4: Deelname aan het provinciaal overlegorgaan dat wordt gebruikt om het veldwerk van RIMO Limburg (het basiswerk) een gedragen plaats te geven en deskundig te omkaderen.

Wanneer de verschillende partners als één blok in het werkveld staan, komt dit de samenwerking met de doelgroep ten goede. Door het samenbrengen van kennis kunnen nieuwe ideeën ontstaan en heeft iedere werker voor zichzelf een duidelijke achtergrond en voldoende know how om aan de slag te gaan. Samen staan we sterk.

- Er is een provinciaal overleg woonwagewerk waarin alle betrokken partners (professionelen) zetelen.
- Het provinciaal overleg komt ongeveer om de twee maanden samen en wordt georganiseerd door het PRIC.
- Er is een duidelijke uitwisseling van informatie tussen de verschillende professionelen.

TRANSVERSALE ACCENTEN

We werken aan maatschappelijke participatie.

Het belangrijkste accent is het opbouwen van het vertrouwen met de mensen en hen beter leren kennen. Pas als deze stap in het proces is gezet, kunnen we thema's aankaarten of ingaan op bepaalde knelpunten. De insteek om dit vertrouwen te winnen gaat vooral om de standplaatsenproblematiek aangezien de Voyageurs zelf dit als hun 'grote' probleem en uitdaging zien.

We werken aan beleidsparticipatie.

Binnen de zelforganisatie Ons Leven proberen we het beleid te beïnvloeden om de standplaatsenproblematiek aan te pakken door contacten te leggen tussen de leden van Ons Leven en de beleidsmensen. De leden hebben hiervoor reeds een mediatraining genoten.

We werken structureel samen met derden.

Dit alles gebeurt niet alleen door Ons Leven via de ondersteuning vanuit RIMO Limburg. Er zijn een klein aantal partners met het woonwagewerk in Limburg bezig, namelijk vzw Vroem, het PRIC en het pastoraal werk. Een structureel samenwerkingsverband tussen deze partners is dan ook een grote noodzaak. Zowel op niveau van de professionelen als in de ondersteuning van de woonwagebewoners.

We verstevigen het samenleven tussen autochtonen en allochtonen.

Als we spreken over Voyageurs, spreken we over 'echte Belgen'. Binnen deze groep is geen sprake van allochtonen.

Er zijn wel veel raakvlakken tussen de groep Voyageurs en de groep allochtonen.

De Limburgse Integratieraad (LIR) erkent de Voyageurs als minderheidsgroep en een delegatie van Voyageurs zetelt dan ook in de LIR. Op die manier is uitwisseling tussen Voyageurs en allochtonen verzekerd en krijgt onderling begrip de nodige aandacht.

Ook beeldvorming naar de buitenwereld is voor de Voyageurs van belang. Acties in buurten waar nieuwe standplaatsen zijn voorzien, zorgen voor een beter beeld bij de buurtbewoners (zowel autochtonen als allochtonen).

We doen aan methodiekwontwikkeling

Er wordt niet specifiek aan methodiekwontwikkeling gedaan.

INTERNE PROJECTORGANISATIE

Overleggroep wonen RIMO Limburg.

OMKADERINGSACTIVITEITEN

- Teamvergadering zelforganisatie 'Ons Leven'.
- Provinciaal Overleg Woonwagenwerk.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4

De kwaliteit van de eigen werking wordt versterkt.

OD1 Het kwaliteitshandboek is geactualiseerd.

INDICATOREN

- Het kwaliteitshandboek is in 2010 geëvalueerd en bijgestuurd.

In 2009 beschikt RIMO Limburg over een stafmedewerker die het kwaliteitsbeleid ter harte neemt. Het zal duidelijk zijn hoe het kwaliteitshandboek geactualiseerd wordt. Er wordt rekening gehouden met de bemerkingen van de inspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Er is een werkgroep opgestart die het geheel ondersteunt en begeleidt..

OD2 De externe communicatie is verbeterd.

INDICATOREN

- RIMO Limburg is beter bekend bij het publiek, de doelgroepen en het beleid.

In 2009 beschikt RIMO Limburg over een stafmedewerker die het communicatiebeleid ter harte neemt.

Er is een tijdelijke verbetergroep communicatie die voorstellen aan het bestuur formuleert. We maken een nieuwe folder. Er is een nummer van het RIMO magazine dat een ruimer beeld geeft van de organisatie. We participeren aan de werkgroep communicatie binnen FESO.

Het meerjarenplan 2009-2015 wordt "vertaald" naar het grote publiek.

Er is een jaarplan en een jaarverslag. Het RIMO magazine verschijnt vier keren.

OD3 De kwaliteit van de eigen projecten is verbeterd.

INDICATOREN

- Er is een systeem van permanente kwalitatieve evaluatie van de projecten.
- Rond ieder project is er een stuurgroep.

Er is in 2009 een tijdelijke verbetergroep "kwaliteit projecten" die voorstellen aan het bestuur formuleert.

We gaan na hoe bevindingen en inzichten van prof. Johan Deklerk op de studiedag van 16 mei 2008 binnen de organisatie en de projecten kunnen geïmplementeerd worden.

Vanaf 2009 wordt stelselmatig rond ieder project een stuurgroep opgericht.

OD4 De samenwerking met partners is versterkt.

INDICATOREN

- We werken zowel op de eerste als op de tweede lijn beter samen met partnerorganisaties.
- Er is regelmatig overleg met strategische partners.
- We werken nauw samen met andere instituten voor maatschappelijk opbouwwerk in het kader van Feso.

We brengen in 2009 de huidige samenwerking op de tweede lijn in kaart.

Met minstens twee strategische partners hebben we in 2009 een gesprek over de toekomstige samenwerking.

OD5 We voeren een milieubewust en duurzaam beleid.

INDICATOREN

De ecologische voetafdruk van RIMO Limburg verbetert.

In 2009 wordt er binnen RIMO Limburg een leergroep opgericht die voorstellen formuleert om de ecologische voetafdruk te meten en te verminderen

OD6 Het leerbeleid wordt verder versterkt.

INDICATOREN

De organisatie beschikt over een individuele vormingsfiche van elk personeelslid

De educatieve medewerker die verantwoordelijk is voor het Leerbeleid neemt deel aan het sectoroverleg 'Partners in Vorming'.

Het leerbeleidsplan wordt aangevuld

In de loop van 2006 heeft RIMO Limburg een nota "leerbeleid binnen RIMO Limburg" ontwikkeld. In de loop van 2009 gaan we de implementatie hiervan verder zetten en willen we een tussentijdse evaluatie maken.

1. Het leren van individuen.

Elk personeelslid mag 10 dagen vorming (per FTE) volgen.

We streven ernaar dat nieuwe medewerkers de basisopleiding opbouwwerk starten.

In de bespreking n.a.v. het meerjarenplan hoorden we vaak terugkomen dat opbouwwerkers vooral 'van elkaar' leren en door praktijkgerichte uitwisseling. In 2009 willen we verder uitzoeken hoe we dit eerder 'informele leren' iets meer kunnen organiseren

In 2009 willen we ook het leren uit geschreven teksten stimuleren. Deze ambitie trachten we waar te maken door een speciale rubriek op extranet.

2. Het leren van teams.

In 2008 steeg het aantal teams. Het is belangrijk voortdurend te evalueren of de teams aan hun doelen beantwoorden, en hoe ze eventueel kunnen verbeteren als lerend en organiserend team.

3. Het leren van de organisatie.

We zullen we in 2009 verderwerken aan het verbeteren en verdiepen van de coachingspraktijk en werkbegeleiding door de teamverantwoordelijken. Hiertoe volgt het beleidsteam een cursus coaching.

4. Het leren van onze doelgroepmedewerkers en vrijwilligers.

In 2009 vervolgen we voor de 4de maal de cursus 'groeien in communicatie' voor deze doelgroep.

Via het samenwerkingsverband met Trajekt uit Maastricht, getrokken door enkele opbouwwerkers, bieden we vrijwilligers de mogelijkheid tot *leerrijke* ervarings- en projectuitwisseling. Aan het einde van de uitwisselingen in november en december 2008 worden deze uitwisselingen geëvalueerd en besproken of vervolg in 2009 wenselijk is.

OD7 Het diversiteitbeleid binnen RIMO Limburg is terug te vinden in de samenstelling van de beleidsorganen van RIMO Limburg

INDICATOREN

- In de algemene vergadering en de raad van bestuur van RIMO Limburg worden meer allochtonen opgenomen.

Vanaf 2010 is minstens 10% van de leden van de algemene vergadering en de raad van bestuur allochtoon.

PERSONEEL

Naar aanleiding van de pooling van Buurtopbouwwerk Meulenberg zal RIMO Limburg vanaf januari 2009 een bijkomende deeltijdse opbouwwerker tewerkstellen in Houthalen-Meulenberg.

Eveneens vanaf januari 2009 zal een deeltijdse stafmedewerker de directie ondersteunen. Hij/zij zal ondermeer bezig zijn met het kwaliteitsbeleid en het communicatiebeleid.

Afhankelijk van de reactie van de Vlaamse Gemeenschap op de uitbreidingsaanvraag van RIMO Limburg zal de strategische doelstelling en het programma spoor wonen verder uitgewerkt worden.

Afhankelijk van de reactie van de Vlaamse Gemeenschap op de uitbreidingsaanvraag van RIMO Limburg zal een ervaringsdeskundige in de armoede tewerkgesteld worden.